

F
24
'72
FLACĂRA
ANUL XXI
NR. 888
10 Iunie 1972

În șapte zile

În existența noastră cotidiană, o lozincă se impune cu forța ei pregnant dominantă: «Să realizăm cincinalul înainte de termen». A-i descifra sensurile înseamnă a parcurge, pagină cu pagină, capitol după capitol, marea carte a cincinalului, a gândi așezat, gospodărește, stabilind pe temelii științifice măsurile care să scoată la suprafață rezerve pînă ieri nebănuite, metode noi care să dea eficiență sporită consumului de energii materiale și umane.

Printre coloane de ziare și emisiuni ale radioului și televiziunii parcă răzbate ecoul îndepărtat al unui entuziast, general și romantic «hei rup», supraomenească opintire a unui întreg popor pentru a scoate capul la lumină, pentru a ieși în lume, efort de zburător întru luarea înălțimilor. Odată cu aceasta se întoarce spre suprafața ecoul propriei noastre adolescențe și tinereți, încununată de eroisme și naivități, de acte gratuite și mari dăruiri. Din tot ceea ce a fost, timpul a cernut, viața a selectat păstrind doar ceea ce era esențial, fundamental — dăruire totală, fără rezerve, a întregului popor pentru politica Partidului Comunist Român, hotărîrea de a-și folosi întreaga capacitate, forță, inteligență pentru a da viață planurilor sale atât de generoase și de îndrăznețe în același timp.

Am spus forță. De ea a fost și va fi întoldeauna nevoie. Demult, atunci cînd s-a născut ecoul acela astăzi parcă îndepărtat, dominant în efortul general a fost forța fizică. Și nu se putea alt fel. Mi se perindă prin fața ochilor, ca într-un film de arhivă, figurile unor spărgători de norme, depășirea normelor cu o mie la sută, mirînd în acea vreme pentru rezultate care se pot obține printr-o concentrare a efortului și nu pentru caracterul precar al normei. Aveam mare nevoie de exemple mobilizatoare. Și el era un exemplu, chiar dacă uneori alți doi oameni stăteau pe lângă el «îndu-i la mînă». Domina pe merit pagina întâi a ziarelor, recordul lui devenea etalon, iar gestul de a-l realiza — pildă mobilizatoare. Și i-au ridicat, tot pe merit, statui. Statui care exprimă forța, vigoarea unor mușchi de oțel care au fost capabili de acel prim și triumfător «hei rup».

...Și au trecut ani bogați, plini, unii mai schiopi, dar toți marcînd pași înainte. Și de la o vreme, marcă istoric de Congresul al IX-lea al partidului, acești pași au devenit mai fermi, mersul înainte temeinic așezat pe fundament științific. Lingă cuvîntul «forță» s-a mai adăugat cuvîntul «creatoare», marcînd în dezvoltarea noastră o etapă calitativ superioară, responsabilă de instrucției avansate a clasei muncitoare, înaltei sale conștiințe, modernizării producției și introducerii cu din ce în ce mai multă insistență a normelor științifice în organizarea producției.

Am mai putea vorbi de depășiri spectaculoase ca acum, să zicem, 20 de ani? Dacă am afla că într-o întreprindere cineva și-a depășit norma cu o mie la sută, am fi într-un fel contrariați de proasta normare a muncii. Dar asta nu înseamnă că normele actuale nu pot fi depășite. Hotărîrea unanimă de a îndeplini sarcinile actualului cincinal cu șase luni mai devreme o dovedește. Ea se bazează înainte de toate pe gîndire, pe analiza lucidă, exigentă, a tuturor posibilităților existente în fiecare loc de muncă. Nu exclude din calcul forța. Efortul este necesar și conștient asumat de fiecare dintre noi. El se referă însă înainte de toate la gîndire. S-a petrecut o mutație fundamentală, rezultat firesc al politicii înțelepte și consecvente a partidului, centrul de greutate mutîndu-se treptat de pe forța primară a mușchilor, pe forța creatoare și eficientă a gîndirii. Fiecare apariție a ziarelor, fiecare emisiune a televiziunii ne aduc zilnic incontestabile argumente în favoarea imensei capacități creatoare a poporului nostru. Cu generozitatea proprie clasei noastre muncitoare, ideile avansate, inițiativele prețioase sînt transformate în bunuri ale tuturor, devenind buchetul de nouă încununare a celui de început «hei rup», la fel în esența lui. Pentru că chiar dacă strigătul «ca la brigadă» nu se mai aude, substanța este aceeași. Ea însemnînd dăruire fără rezerve cauzei partidului, mobilizare conștientă pentru a înfăptui marile programe propuse de partid, pentru ca noi toți, țara, să facă încă un mare, uriaș pas pe drumul prosperității, al civilizației moderne.

Petru ISPAS

Marti, 6 iunie 1972

În mijlocul constructorilor hidrocentralei de pe Lotru.

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN JUDEȚELE BRAȘOV ȘI VÎLCEA

Recenta vizită de lucru, întreprinsă de conducătorul partidului și statului nostru în mai multe unități economice din județele Brașov și Vîlcea, a prilejuit o nouă și vibrantă expresie a legăturilor de nezdrunțat dintre partid și popor, o dovadă elocventă a devotamentului prin care oamenii muncii urmează neabătut politica partidului nostru, a muncii și gîndirii generoase pe care un întreg popor le închină unui țel comun, unei hotărîri unanime: cincinalul înainte de termen.

Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a celorlalți conducători de partid și de stat în mijlocul unor colective de muncă ale județului Brașov, precum și vizita făcută în marea cetate a luminii de pe Lotru au constituit, ca de fiecare dată, un amplu și fructuos dialog de lucru, o profundă și multilaterală analiză a sarcinilor curente și de perspectivă. Apreciind rezultatele meritorii obținute în producție, secretarul general al partidului a recomandat, totodată, o mai severă și riguroasă revizuire a posibilităților exis-

tente prin valorificarea la cote superioare a rezervelor materiale și umane, o mai bună organizare a muncii, creșterea eficienței economice generale, reducerea substanțială a cheltuielilor de producție, ridicarea simțitoare a productivității muncii. «Putem obține o producție mai mare și mai ieftină în spațiile și cu utilajele actuale de producție» — a precizat tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la mitingul jubiliar, organizat cu prilejul aniversării a 50 de ani de existență a Combinatului chimic Făgăraș.

Pretutindeni, primirea caldă, entuziastă, făcută conducătorilor de partid și de stat, angajamentele ferme de realizare a cincinalului înainte de termen au întruchipat din nou, la rang de simbol, crezul, voința și puterea de dăruire ale unui întreg popor, hotărît de a face totul pentru ca națiunea socialistă română să se înalțe tot mai sus pe culmile socialismului și comunismului.

▲ Străbătind galeriile subterane ale hidrocentralei de pe Lotru.

◀ Conducătorii de partid și de stat, oaspeți ai marelui combinat făgărășean.

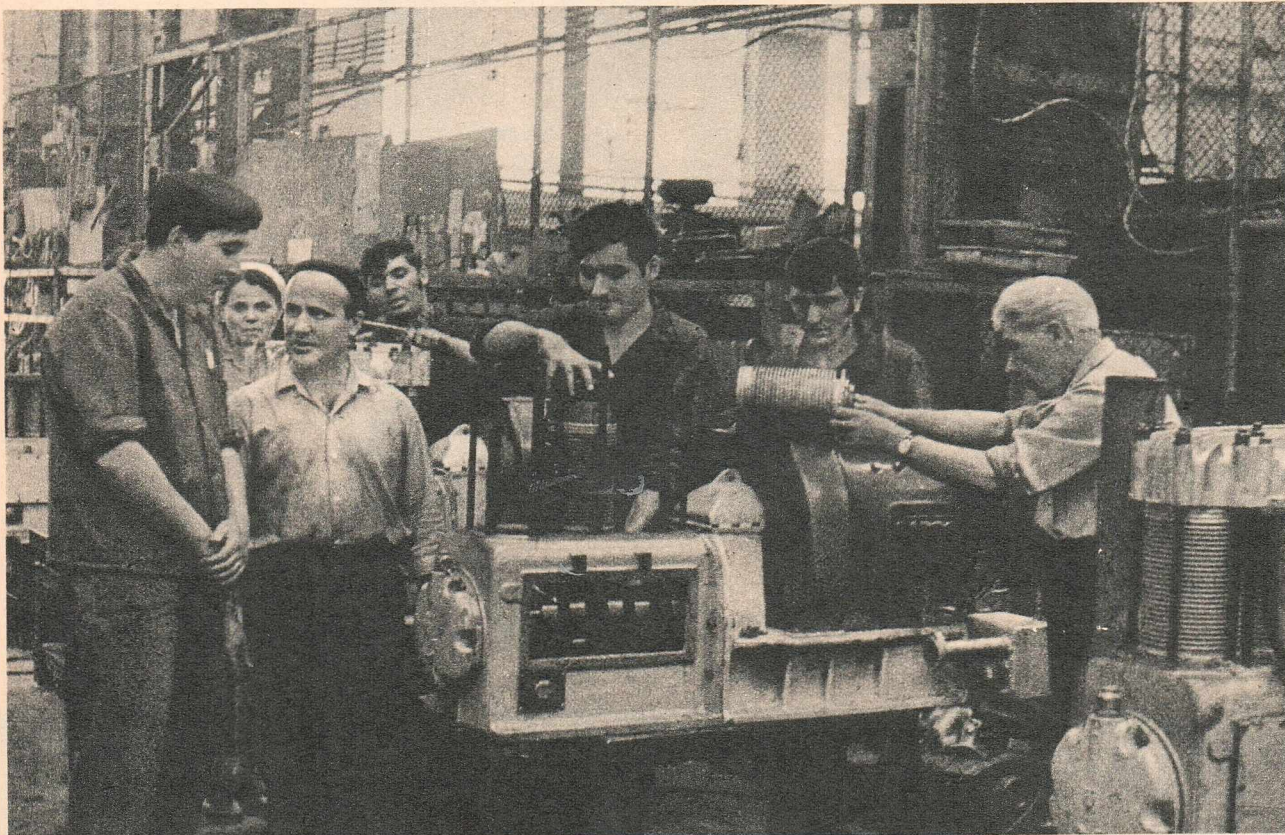
▼ Cu ocazia sărbătorii semicentenarului Combinatului chimic Făgăraș, mii de oameni ai muncii au ascultat cu emoție cuvântarea rostită de către secretarul general al partidului nostru.

ÎN CINSTEA CONFERINȚEI NAȚIONALE A P.C.R. ȘI A CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII

Pentru progresul mai rapid al economiei, pentru prosperitatea multilaterală a României socialiste, o unică voință angajează energiile întregului popor:

CINCINALUL ÎNAINTE DE TERMEN!

În acest atelier se nasc compresoarele pentru locomotivele electrice, hidraulice sau diesel electrice. În fotografie (stînga): doi din fruntașii în producție intervievați de noi—șefii de echipă Savin Bușcă și Alexe Soare.

ANGAJAMENTE ÎNDRĂZNEȚE LA „TIMPURI NOI“

1 407 motoare diesel
sau 1 292 compresoare,
în plus

— Analizînd cu simț de răspundere posibilitățile interne de care dispune uzina — ne

declară tov. Ion Breazu, președintele comitetului sindicatului pe întreaga întreprindere — colectivul nostru, antrenat în întrecere socialistă pe brigăzi și echipe, a decis să-și dubleze angajamentele asumate la începutul anului. Ca urmare, în întîmpinarea Conferinței și a aniversării Republicii,

angajamentul colectivului la indicatorul producție-marfă crește de la 6 000 000 la 12 000 000, cel reprezentînd beneficiile peste plan de la 1 500 000 lei la 2 500 000 lei, iar la economii peste plan de la 1 000 000 la 2 000 000 lei. Ce reprezintă aceste cifre? Echivalentul valoric al 1 407 motoare diesel

de 12 CP sau al 1 292 compresoare tip 6.C1.

Ne aflăm acum în secția de montaj a compresoarelor. Scurtă convorbire cu șeful de echipă, comunistul Alexe Soare. Soare și cei zece oameni ai săi constituie una din cele mai active echipe ale uzinei. Realizările lor în cinstea celor două mari evenimente sînt deosebit de remarcabile.

— În primele patru luni ale anului — ne spune el — am realizat jumătate din angajamentul nostru pe 1972, iar pînă în luna iulie, luna cînd se va ține Conferința, vom realiza 75%, urmînd ca în luna octombrie, sarcinile ce revin echipei pe anul în curs să fie terminate. Obiectivul nostru principal: **îndeplinirea sarcinilor ce ne revin în acest cincinal cu cel puțin șase luni mai devreme.**

Alt interlocutor: tov. Pavel Pătru, maistrul la secția mecanic-șef, secretar al comitetului de partid pe uzină.

— În întîmpinarea Conferinței și a aniversării Republicii — ne declară tov. Pavel Pătru — se pune un accent deosebit pe auto-utilizarea uzinei. Am reușit, datorită perseverenței echipei conduse de Gh. Aurelian, să realizăm în secție, înainte de termen, bancurile de probă pentru compresoarele destinate exportului, utilaje care, dacă nu ar fi fost fabricate de noi, ar fi trebuit importate. Tot în cinstea Conferinței, echipa lui Aurelian va preda cu opt zile mai devreme o «mașină de împușcat miezurile», foarte utilă pentru turnătoria uzinei și care va asigura creșterea cu circa 20% a productivității muncii, ușurînd în același timp efortul fizic al muncitorilor.

Ultimul interlocutor: comunistul Savin Bușcă, și el fruntaș în producție, șef de brigadă la turnătoria de metale neferoase.

— În cinstea celor două importante evenimente — ne împărtășește el — vom depăși planul cu 10%. Pînă acum am reușit — ceea ce-i foarte important — să turnăm piesele necesare secțiilor de bază ale uzinei cu un avans de 30 de zile. De acum înainte, sectoarele de prelucrare nu vor stagna nici un minut. Dimpotrivă, vor fi aprovizionate cu piese brute, pe flux continuu.

F. URSEANU

Prășitul porumbului la C.A.P.-Măldăieni, județul Teleorman.

ULTIMA NOUȚATE: NATURA!

Cînd eram mici ne minunam că există țări — «țările calde» — în care cresc și se coc două recolte pe an. Nu visam ca asemenea minuni să se producă vreodată și pe meleagurile noastre, cu soarele, cu ploile, cu zăpezile, cu alternanța lor de anotimpuri bine «calculată», generoasă, dar rigidă în posibilitățile ei.

În ultimii ani s-a vorbit însă tot mai des despre culturile duble. La început, la scară mai mult experimentală, apoi mai mult despre furaje, mai mult despre valoarea de masă verde a celei de-a doua culturi. Dar despre două recolte adevărate, despre plante-plante crescute pînă la sfîrșit și coapte-coapte nu prea îndrăzneau să visăm.

Iată însă că succesele obținute pe linia modernizării agriculturii au făcut posibilă experimentarea cu succes a culturilor succesive de orz și porumb.

Condițiile climatice specifice acestui an au urmat perioada de vegetație a păioaselor. Deci, recoltele se vor coace mai devreme și există împrejurări favorabile pentru trecerea la cultura dublă la scara mării producții. Aflîndu-ne în fața unei premiere agricole de importanță aproape istorică, ne-am deplasat zilele trecute în județul Teleorman pentru a trăi, la fața locului, febra pregătirii acestui eveniment.

Este vorba de semănarea cu porumb a 12.000 ha cultivate în prezent cu orz. Se preconizează ca de pe această suprafață să se obțină la toamnă minimum 24.000 tone de porumb boabe. Repetăm: *din a doua recoltă!* Dar mina naturii nu se forțează cu una, cu două. Conștiinții de acest lucru, agricultorii județului, membrii cooperati-

velor la care se va aplica acest mod de agricultură intensivă (C.A.P. — Buzescu, C.A.P. — Plosca, C.A.P. — Roșiori de Vede, C.A.P. — Moldoveni ș.a.) desfășoară activități febrile. În comunele și la organismele județene domnește o atmosferă de stat-major. Pentru asigurarea victoriei au fost preconizate următoarele măsuri mai importante: strîngerea orzului să se facă manual, grăbindu-se astfel cu 5-6 zile eliberarea terenului, recoltarea să se facă în flux continuu, pregătirea terenului pentru semănatul celei de-a doua recolte să nu dureze mai mult de două zile, imediat să urmeze însămînțarea, să fie folosiți numai hibrizii de porumb 98 și 99, minimum 600 de hectare să fie irigate.

Toate aceste preparative ca și scopul lor final se desfășoară sub însemnul întîmpinării entuziaste a Conferinței Naționale a partidului. Aceluiași nobil imbold îi răspund și oamenii muncii din alte ramuri și unități agricole ale județului Teleorman. Rezultatele lor imediate nu întîrzie să apară. Spre exemplu, zootehniștii de la I.A.S.-Alexandria și I.A.S.-Piatra s-au angajat să livreze 80 tone de carne de bovine și ovine peste angajamentul suplimentar inițial de 50 de tone. La ferma inginerului Paul Sandu sînt de pe acum gata pentru expediere 150 capete de animale din producția suplimentară. Fondul pieței a primit de la I.A.S.-Zimnicele 100 tone în plus de cartofi timpurii.

Conștiinții ca agricultura modernă, intensivă, dispune încă de mari rezerve, teleormănenii sînt hotărîți să le depășească și să le valorifice.

tr-o analiză severă și realistă a resurselor interne, printr-o analiză responsabilă a potențialului virtual, ei au izbutit să sporească pe trimestrul I indicele de utilizare a capacităților de producție cu 7% față de media anului trecut. Iar pe semestrul II, conform angajamentelor asumate, ei au hotărît o creștere a producției globale cu 7% față de semestrul I.

Din cele peste 2.000 de femei care lucrează la «Tricotajul roșu», foto de jos, stînga v-o prezintă pe tînăra Gheorghîța Curea, muncitoare la secția de croit, una dintre numeroasele frunze ale tinerei generații. Ea își realizează în medie planul cu 120%, iar produsele pe care le realizează se recomandă printr-o calitate ireproșabilă.

ÎN FRUNTEA PLUTONULUI SE AFLĂ MARIA SERAFIM. SĂ-I URMĂM EXEMPLUL, SĂ-I DEPĂȘIM PERFORMANȚELE!

Preutendeni, în numeroase unități economice prinde rădăcini convingerea că fără investiții suplimentare, fără importuri costisitoare, planul cincinal va putea fi îndeplinit cu mult înainte de termen. Pentru aceasta, după cum a arătat secretarul general al partidului, la recenta Cînsfătuire de lucru la Comitetul Central al Partidului Comunist Român, trebuie luate măsuri ferme, în fiecare unitate, în fiecare județ, la fiecare loc de muncă, pentru folosirea deplină și intensivă a capacităților de producție, creșterea continuă a productivității muncii, economisirea materiilor prime și materiale, a eficienței întregii activități economice, la indici comparabili cu cei de pe plan internațional.

Grăitoare în această privință sînt rezultatele obținute de țesătoarele din București și Cîsnădie. Ziarele au publicat performanțele unor muncitoare frunze de la «Flamura roșie» și «Țesătoriile reunite» din București. Aceste rezultate au declanșat o vie emulație printre țesătoarele de la «Mătasea roșie» din Cîsnădie, care au vrut să dovedească de îndată că nu se vor lăsa

războaie de producție românească. Această întrecere, luînd proporții, va contribui în mod efectiv la realizarea sarcinilor pe cincinal cu cel puțin 6 luni mai devreme. În același timp se va face un schimb de experiență în ceea ce privește perfecționarea calificării și creșterea folosirii intensive a capacităților de producție. După părerea mea, această întrecere va cuprinde toate țesătoriile de mătase și, nu este exclus, și pe cele de bumbac și lînă.

Secretara comitetului de partid, Silvia Drăghia, ne-a spus: «Mă bucură că muncitoare comuniste din fabrici diferite sînt în primele rînduri ale întrecerii în cinstea Conferinței Naționale. Ele dau un exemplu viu tuturor țesătoarelor din țară și ar fi bine ca la această întrecere să participe un număr cît mai mare. Rezultatele de pînă acum ale întrecerii dovedesc că muncitoare noastre, organizînd mai bine locul de muncă și respectînd întocmai procesul tehnologic, pot realiza mult mai mult».

În hala mare a războaielor am cunoscut-o pe țesătoarea Zinogradski. Nu era momentul potrivit să-i luăm un interviu. Totuși,

mai prejos. În fruntea «plutonului» de la Cîsnădie s-a plasat țesătoarea Maria Serafim care, lucrînd la 4 războaie, a realizat, la 30 mai, cu 6,5 m mai mult decît Viorica Zinogradski de la «Flamura roșie» din București.

Îndată după publicarea acestui rezultat, ne-am deplasat la «Flamura roșie» și iată ce ne-a declarat printre altele directorul fabricii, ing. Victor Baciu: «Tot la 30 mai, tovarășa Zinogradski a realizat 116 m la 6 războaie, lucrînd cu un indice de utilizare la ore normale de 6.875, iar tovarășa Mioara Butinică a produs la 5 războaie 98 m, la același indice de utilizare a mașinilor. Interesant este faptul că ele produc în același timp mai multe articole: Oltenia, crep satin, Bogdana, serj. Ambele lucrează pe

iată ce am aflat de la dînsa, prin zgomotul asurzitor pe care îl făceau războaiele: «Este, de fapt, o muncă obișnuită, de zi cu zi — nu o consider o performanță, ceva de perioadă scurtă. Însă această întrecere îmi arată că prin organizare bună și conștiințozitate se poate face foarte mult. Mă bucur că munca mea servește la descoperirea unor rezerve pe care nu mă așteptam să le declanșez. Ele vin ca argumente foarte concrete în sprijinul afirmației tovarășului Nicolae Ceaușescu că cincinalul poate fi realizat cu mult mai devreme. Urez și pe mai departe succese cît mai mari colegelor mele din Cîsnădie, cu speranța că poate, în curînd, le voi cunoaște personal și, urmîndu-le exemplul, le voi depăși performanțele».

EFERVESCENTĂ CREATOARE

Tînăra generație în primele rînduri ale întrecerii socialiste

Fabrica «Tricotajul roșu» a impus pieței interne și externe ceea ce se cheamă marca fabricii: produse din țesături de material plastic moderne, de bun-gust, plăcute, în a căror calitate poți avea deplină încredere.

Dar pentru a-și menține locul cîștigat, în condițiile creșterii exigenței cumpărătorilor, harnicul colectiv al acestei fabrici depune în continuare o activitate intensă. A fost și este limpede importanța pe care o are îndeplinirea unor obiective ca: diversificarea producției, menținerea și creșterea competitivității pe piața externă, îmbunătățirea colecțiilor, reproiectarea produselor pentru valorificarea superioară a materiilor prime indigene, reducerea continuă a nivelului de cheltuieli materiale, folosirea deplină a resurselor materiale.

La ora actuală, întregul colectiv este antrenat în realizarea unui deziderat suprem: îndeplinirea planului cincinal înainte de termen. În marea întrecere cu timpul, muncitorii, tehnicienii și inginerii întreprinderii beneficiază de o moștenire valoroasă: prin-

HĂRNICIA, INIȚIATIVA, ACTIVITATEA METODICĂ—CEI MAI BUNI PEDAGOGI AI TINEREI GENERAȚII

— Vreți să știți ce este o brigadă de producție și educație?

Tovarășul Ionică Cimbrescu, șeful uneia din cele 176 brigăzi de la «Grivița roșie», mă trage deoparte de zgomotul strungurilor în plină turație și începe să-mi explice:

— Inițiativa aparține comitetului nostru

de partid și ea urmărește să realizeze un acord perfect între munca productivă și activitatea politico-educativă de formare a unei înalte conștiințe în rîndul tinerilor noștri. În secția noastră am stabilit în acest scop un tempo foarte strict pe fiecare om și pe fiecare mașină. Pe baza acestei organizări și a rezul-

CINCINALUL ÎNAINTE DE TERMEN!

tatelor obținute am putut să facem propuneri de majorare a planului. De exemplu, astăzi (1 iunie) am terminat piesele pe care trebuia să le predăm abia la sfârșitul lunii — astfel avem o întreagă lună de avans în care să

strunjim piese peste plan. Și munca educativă își arată roadele. Un mare număr de tineri care lipseau sau întârziu, care comiteau acte de indisciplină sau care dădeau produse de calitate slabă și-au modificat radical compor-

tamentul. Între hărnicie și morală legătura devine nu numai necesară, ci indisolubilă. Dumitru Nicolae, de exemplu, când a venit la mine în brigadă îmi dădea multă bătaie de cap. Am primit acum câteva zile o scrisoare de la el. E în armată. Îmi mulțumește pentru educația pe care i-am dat-o. «Nea loane, am lichidat cu toate» — așa îmi scrie. De la noi a plecat cu carnetul de partid în buzunar și îmi scrie că la unitatea lui toți sînt mulțumiți de el. După armată, vrea să lucreze tot la mine în brigadă. Noi avem, în afară de planul de producție, un plan de activități diverse. Acum, de exemplu, căutăm să formăm fiecareia dintre membrii brigăzii un bagaj minim de cunoștințe în problemele

economice. Prin expuneri scurte ei înțeleg ce este producția-marfă, prețul de cost, cum se creează venitul național și cum se repartizează fiecărui cetățean ș.a. Ei trebuie să cunoască lămurit aceste noțiuni fiindcă numai astfel pot deveni constructori conștienți ai socialismului.

Roadele acestei munci complexe se văd în rezultatele uzinei: 7 659 000 lei, valoarea producției-marfă realizate peste plan de la începutul anului și pînă azi. Angajamentele pe întreg anul au fost suplimentate cu 5 000 000 lei, astfel că la sfârșitul anului se va realiza o producție-marfă suplimentară de 17 000 000 lei.

RĂSPUNSURI LA CHEMAREA LA ÎNTRECERE A COLECTIVELOR DE ELECTRICIENI DE ÎNTREȚINERE

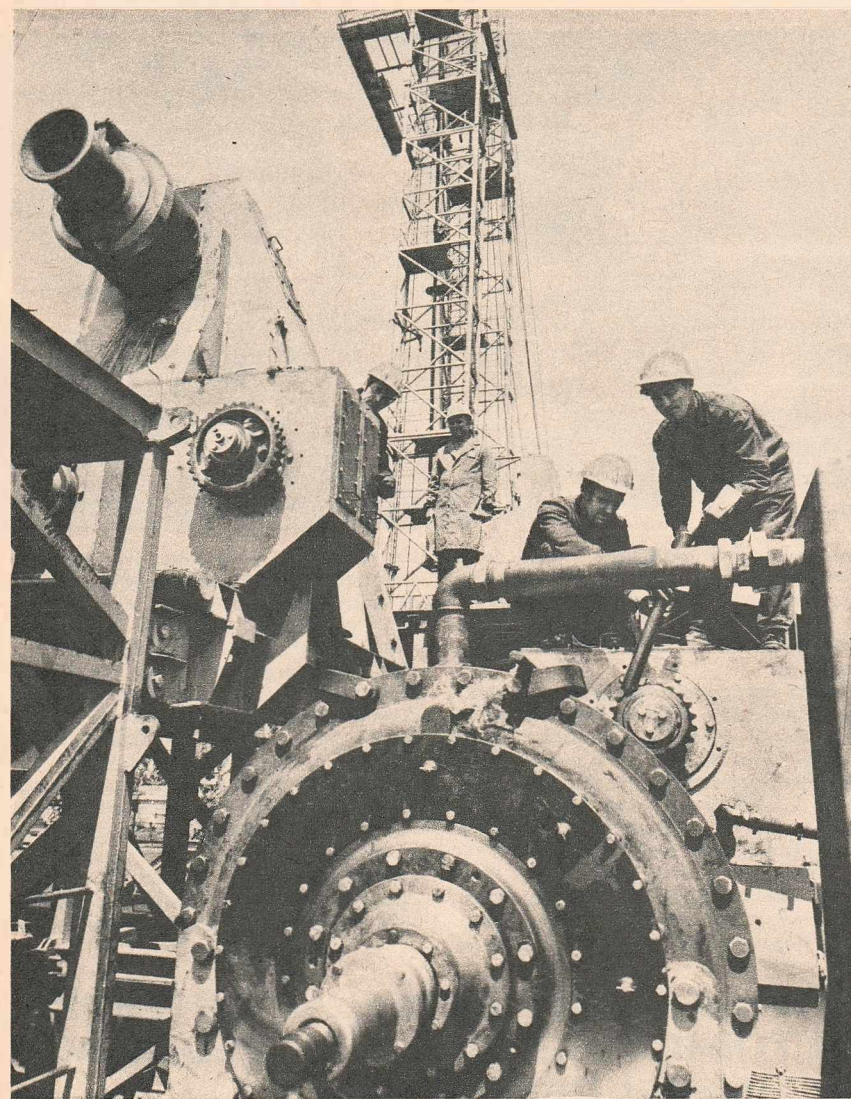
Sîmbăta trecută «Flacăra» a publicat chemarea la întrecere a colectivului de electricieni de întreținere din cadrul FMUAB. Iată și primele răspunsuri sosește pe adresa redacției noastre din partea unor unități industriale din Capitală.

Gheorghe Hirdău, mastru electrician, și **Alexandru Preda**, șef de echipă, secția aparataj, Uzinele 23 August, București:

...Noi știm că rezultatele muncii noastre nu pot fi exprimate în cifre sau procentaje. Socotim că obiectivele întrecerii sînt bine alese și ne mobilizează tocmai în direcția cea mai importantă, anume: gradul de conștiință în îndeplinirea sarcinilor noastre zilnice. Ținem să vă informăm că în cadrul secției aparataj am luat măsuri pentru îmbunătățirea activității noastre, dintre care menționăm preocuparea pentru reducerea consu-

mului de energie electrică prin evitarea mersului în gol al mașinilor. Am executat și executăm în continuare, prin autoutilare, panouri de comandă pentru strunguri din import, scutind astfel statul nostru de cheltuieli în valută. Reducem timpul de stagnare al mașinilor prin preocuparea de a avea întotdeauna o rezervă suficientă din acele piese care se defectează mai frecvent. Unele din acestea le confecționăm chiar noi în secție... După cum a arătat secretarul general al partidului nostru la recenta consfătuire de lucru, trebuie să analizăm toate rezervele existente și să le valorificăm în scopul depășirii planului pe anul 1972 precum și al realizării înainte de termen a planului cincinal 1971—1975. Ne angajăm să antrenăm în această întrecere foarte utilă pe toți electricienii de întreținere din uzină.

Mihai Marin, mastru electrician între-

Uzina ploieșteană, al cărei prestigiu în lume a fost consacrat, între altele, prin cele trei medalii de aur dobîndite în trei ani consecutivi la expoziții internaționale, își sporește mereu argumentele bunei sale faime tehnice. În afara producției curente de utilaj petrolier (în fotografie), colectivul Uzinei «1 Mai» și-a înscris, recent, între angajamentele sale suplimentare, realizarea înainte de termen a unui nou tip de instalații pentru intervenții care va fi expus în această toamnă la Tîrgul internațional din București. Instalația — omologată în 1972 — este solicitată de industria petrolieră românească cît și de beneficiarii de peste hotare. Această acțiune se înscrie în efortul colectivului uzinei de a accentua ritmul de dezvoltare și modernizare a produselor, a industriei noastre, necesitate subliniată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea de lucru în legătură cu unele măsuri pentru înfăptuirea la un nivel superior a directivelor Congresului al X-lea al P.C.R.

„INTRĂ ÎN COMPETIȚIA ONOAREI ALĂTURI DE MINE“

Cuvintele din titlu sînt extrase dintr-o scrisoare deschisă. Un anume fel de scrisoare, trasă în sute de exemplare la șapirograf, care circulă, de câteva zile, prin toate secțiile uzinei ploieștene «1 Mai». Foile volante zboară de la om la om, se angajează discuții aprinse, fulgeră gînduri noi în conștiința oamenilor.

Gînduri noi? Dar nu-i nimic inedit în faptul că meseriașii cu experiență îi ajută pe tineri să se desăvîrșesc într-o profesie sau alta. Și atunci de unde pînă unde acest apel scris al frezorului Emilian Sandu, care-i cheamă pe toți muncitorii frunțași la o «competiție a onoarei și responsabilității», cu scopul de a face din «omul tînăr de lîngă tine» un cadru de bază al uzinei. Care-i noutatea? Și cine este, mai în detaliu, acest om?

— Lucrează de 19 ani în uzina noastră.

De cînd a absolvit școala profesională — ne dă primele deslușiri secretarul Comitetului de partid al uzinei.

— E de mulți ani frunțaș?

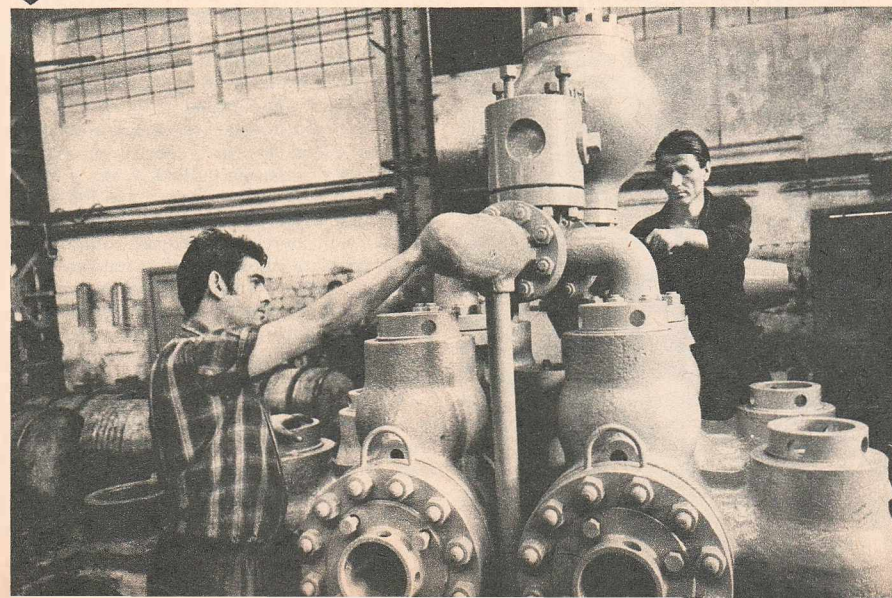
— De mulți. Are toate stelulele.

— Și în 19 ani de muncă n-a crescut nici un tînăr? — ne menținem noi nedumerirea inițială.

Unul? Sînt frezori de bază formați de el și la sculărie, și la mecanică, și la utilaj complex. Ieri a venit direct la Sandu un băiat în permisie, care face armata. A venit așa, de drag, fiindcă vrea să se întoarcă în aceeași brigadă. Ei, sînt mulți cei care au de ce să-i poarte recunoștință. Sandu e un comunist, un frezor de frunte.

Cum, și de unde, și de ce s-a născut în mintea șefului de brigadă de la aparataj pneumatic ideea sus-numitei competiții aveam să aflăm mai bine de la autorul ei.

Pompa II P.N.-630 este aproape gata să părăsească uzina. Aproape, fiindcă înainte de expediție lăcătușii Nicolae Andrei și Gh. Ioniță îi mai cercetează o dată toate detaliile de funcționare.

Gheorghe Hirdău și Alexandru Preda

ținere, și Ion Banu, șef de echipă, secția trăgătorie, Uzinele «Republica»:

... Orice inițiativă în cinstea Conferinței Naționale a partidului și a celei de-a XXV-a aniversări a Republicii este binevenită și de aceea îmbrățișăm cu entuziasm chemarea la întrecere între electricienii de întreținere. Sintem convinși că ea va duce la o reevaluare a posibilităților noastre și la o mai mare eficiență economică. Ne luăm angajamentul să urmărim obiectivele întrecerii și să sprijinim pe tovarășii noștri din producție, reducând timpul de staționare al utilajelor în timpul reviziilor periodice și al celor în reparație. Obținerea unor rezultate superioare este posibilă printr-o mai bună organi-

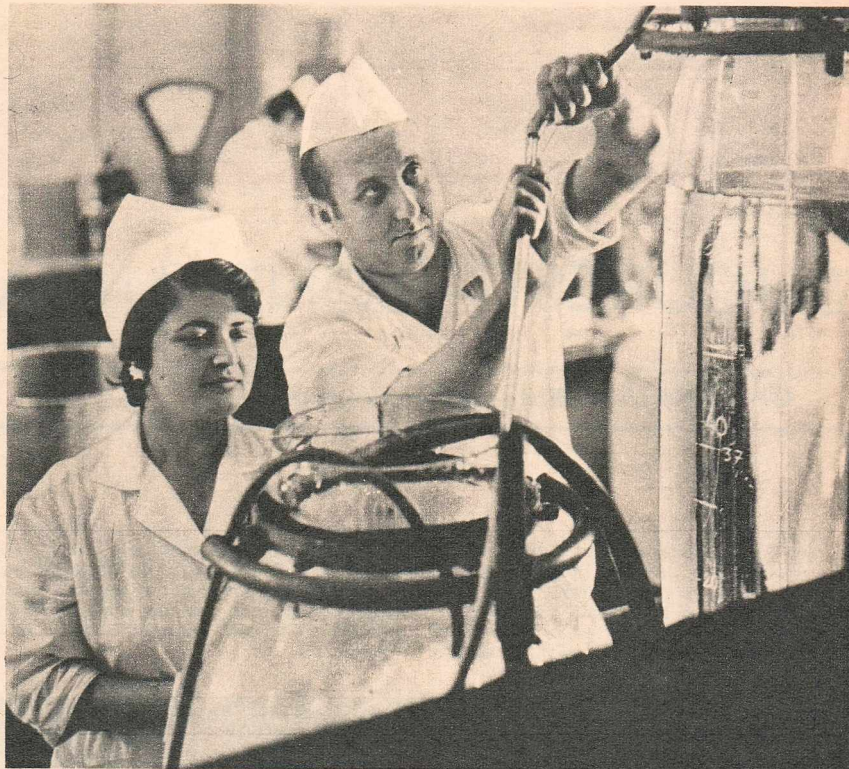
Mihai Marin și Ion Banu

zare a locurilor de muncă, pregătirea din timp a reparațiilor și ridicarea continuă a calificării fiecăruia dintre noi. Vom intensifica ajutorul dat tinerilor muncitori și elevilor care fac practică la noi, educându-i în spiritul unei înalte etici muncitorești. Accentul pus pe conștiință în chemarea la întrecere are în vedere specificul muncii noastre, care nu poate fi determinată prin cifre precise corespunzând unor cantități de produse realizate în plus. Ne bucurăm faptul că putem să ne aliniem cu cinstea în frontul larg al tuturor aceluia care, prin dăruirea lor în muncă, aduc o contribuție la scurtarea termenelor, la îndeplinirea mai devreme a planului cincinal.

de medicamente românești s-a angajat să dea peste plan, pînă la finele anului, o producție globală de 55 milioane lei și o producție-marfă de 50 milioane lei. Uzina s-a mai angajat să sporească cu încă 600 000 lei-valută valoarea produselor livrate la export, să ridice productivitatea muncii cu 1,5% peste cifra planificată și să realizeze, peste plan, beneficii în valoare de 2 milioane lei.

Fotografia noastră vi-l prezintă pe comu-

nistul Gheorghe Alexe, laborant chimist, care lucrează de 22 de ani neîntrerupt în același loc de muncă: secția «Fiola II» a Uzinei de medicamente. El este unul dintre fruntașii acestei secții, munca sa contribuind permanent la îndeplinirea sarcinilor de plan și la obținerea unor produse de bună calitate. Iată-l, în fotografie, alături de o altă frunză în întrecere, laboranta Angela Ciornei.

AZI—MAI BINE CA IERI, MÎINE—MAI BINE CA AZI

Harnicul colectiv al Uzinei de medicamente-București, răspunzînd chemării ce a dat un atît de puternic elan întrecerii în toate ramurile de producție și în toate întreprinderile din țară, a hotărît, la rîndul

său, să-și sporească realizările peste plan în cinstea Conferinței Naționale a P.C.R. și a celei de-a XXV-a aniversări a proclamării Republicii. Concret, colectivul acestei mari unități a tinerei industriei

Dincolo de orice deprindere, faza de montaj a turlei este un moment înalt al procesului tehnologic. Maistrul Nicolae Poterășoiu se bucură de apropiata «premieră» a unei noi instalații de foraj F-200 2 DH.

— De ce am lansat acest apel? Pentru că și eu am fost ucenic.

— Nu vedem legătura.

— Totuși există, și încă o legătură foarte directă. Am îmbrățișat cu toții chemarea partidului de a îndeplini prevederile cincinalului înainte de termen. Dar a munci mai mult și mai bine, cum ne îndemna personal tovarășul Nicolae Ceaușescu la recentul miting care s-a ținut aici, la Ploiești, înseamnă să te bizui pe oameni temeinic pregătiți. Or, în uzina noastră lucrează foarte mulți tineri; ei alcătuiesc aproape majoritatea. Chiar dacă au trecut prin școli tehnice sau profesionale sau prin cursuri de calificare nu se pot măsura, deodată, cu meseriași care au ani mulți de experiență în spate. Tinerii trebuie ajutați să se ridice mai repede printre cadrele de bază ale uzinei.

— Pînă acuma n-au fost ajutați?

— Ba da, însă nu de ajuns. Avem destui fruntași, peste 1 000. Dar unii sînt fruntași doar pentru ei.

— Cum adică?

— Așa, bunăoară, sînt cîte unii, strungar

sau frezor bun, să zicem, dar nu se uită nici în dreapta, nici în stînga. Nu au timp decît pentru a deveni ei fruntași. Din punct de vedere al spiritului întrecerii socialiste în care ne aflăm, al moralei comuniste, nu e în ordine. Toți cei buni, fără excepție, sînt obligați prin titlul lor de comunisti, de muncitori înaintați, să-i aducă și pe ceilalți la nivelul lor. Vorbe ca acestea: «și eu am furat meseria de la alți meseriași», ori «nu lucrez pentru alții, nu împart banii cu unul mai slab ca mine», vorbe, concepții adică de acest gen nu mai trebuie exprimate nici în glumă. Nu au nimic de-a face cu etica socialistă. Un fruntaș este, prin definiție, un altruist. Egoismul, dacă șade în el, într-o formă sau alta, atunci trebuie stîrpit.

— Și cum o să faceți, practic? E treabă gingașă.

— La noi — la secția mecanică II — se și aplică o formulă foarte binevenită — intervine maistrul Alexandru Vasile, care stătea ca pe ace să intre în vorbă. Se lucrează adică în colectiv. De exemplu, carcasa este o piesă foarte mare, cît trei sferturi dintr-un

birou. Înainte, cînd intra schimbul II sau III piesa era coborîtă de pe mașină și suită iar cînd venea rîndul schimbului care lucra la ea. Acum operațiile se continuă pînă la faza finală; execuția este efectuată în continuare, fără întrerupere, cu participarea lucrătorilor de diferite categorii. Se economisește timp, productivitatea crește, cei tineri învață mai repede și, în final, toată lumea e cîștigată.

— Ne-am suplimentat angajamentele. Vrem toți să întîmpinăm cum se cuvine Conferința Națională a partidului și aniversarea unui sfert de veac de la proclamarea Republicii. Ne-am dat cuvîntul de onoare că vom realiza în plus o producție-marfă vandabilă de 70 de tone piese, din care pînă la Conferința Națională, 30 tone. Sectoarele calde ale uzinei s-au angajat să depășească substanțial planul, ceea ce implică un spor de eforturi și pentru secțiile prelucrătoare. Putem noi oare să ne ținem de cuvînt fără contribuția maximă a tinerilor, inclusiv? Iată pentru ce am găsit că este momentul să se declanșeze o întrecere nu numai între fruntași, pentru rezultate proprii, ci și pentru sprijinirea a cel puțin doi tineri care să se ridice la nivelul muncitorilor de bază ai atelierului sau secției. Acuma ați înțeles?

Desigur, înțelegem. Comunistul Emilian Sandu descifrase în accepția titlului de «fruntaș» rezerve generoase care, fără să fie noi, propriu-zis, trebuiau să se valorifice neîntîrziat și complet.

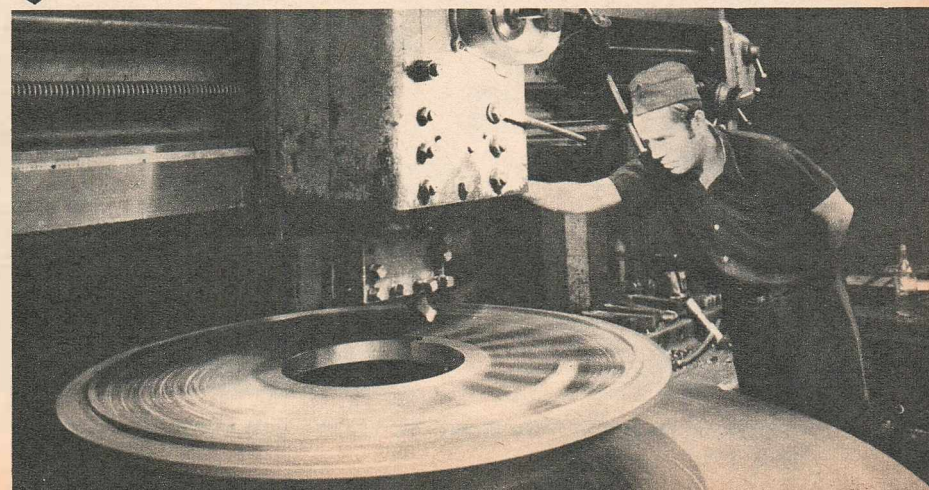
Că apelul, scrisoarea, frezorului Sandu,

răspîndită în uzină este un lucru prețios și venit la timp probează multe fapte din viața uzinei. De pildă, tînărul frezor Stelian Cotorceanu (absolvent al școlii profesionale doar de doi ani) a fost primit să lucreze în schimb «cot la cot» cu meseriași mai vechi; Ion Marin și Petre Ene îi acordă ucenicului nu numai bunăvoință și îndrumare, ci și un credit care obligă. Și-l obligă de-o manieră superlativă, fiindcă frezarea roților dințate pentru instalații de foraj adună un mînnuchi de operații dintre cele mai dificile. Nici Florian Tudoroiu și Dumitru Marin nu se dau în lături de a-și împărtăși experiența cu începătorul Petre Grama. Și iarăși cu folos pentru toată lumea. Se vorbește în uzină — și, se pare, nu fără temei — că sînt cîteva strungari din schimbul condus de maistrul Mircea Tobă care «nu prea au chef să lucreze în colectiv». Cu alte cuvinte vîrfurile, elita strungarilor, se cuvine să cîștige prin acord global, foarte bine, în timp ce neinițiatii au datoria «să fure meseria». E drept? Nu e drept. Și nici de folos planurilor îndrăznețe de viitor ale prestigioasei uzine ploieștene.

Foaia volantă, care-i cheamă pe fruntași la competiția onoarei și responsabilității,are, într-adevăr, un conținut profund socialist și izvorăște din conștiința luminoasă a comunistilor de omenie. Li dorim acestei scrisori deschise un ecou de largi dimensiuni, care să nu mai ocolească nici un colț al uzinei și să răzbată dincolo de porțile ei.

V. CIORBAGIU

Strunjirea satorului de la frina hidromatică solicită grijă și pricepere de meseriaș cu virtuți profesionale ridicate. Strungarul carulist Ion Atudorache a cultivat și cultivă consecvent aceste calități.

CUM VALORIFICĂM TEZAUUL TURISTIC (III)

DRUMUL SOARELUI

BUCUREȘTI—CONSTANȚA—BUCUREȘTI

de Gh. EPURAN—Fotografiile autorului

Drumul litoralului este — o știe toată lumea — «drumul soarelui», drumul vacanței celei mari. Nu cu mult timp în urmă, pe hartă, el era ușor de descifrat, fiind singurul marcat cu o linie roșie plină (uneori verde) în păienjenșul arterelor care leagă marile orașe ale țării de Constanța, capitala

soarelui și a nisipurilor de aur. Acum, liniile roșii pline, ce marchează drumurile asfaltate, se încrucișează pe întinsul Bărăganului și peste podișul dobrogean, oferind variante, mai mult sau mai puțin tentante, turistilor. «Drumul soarelui» rămâne însă tot cel știut.

UN LOC DE POPAS LA FIECARE 40—50 KM...

În lumea motorizată de astăzi s-a statornicit o regulă: un drum de mare circulație trebuie să aibă un loc de popas la fiecare 40—50 km. Izvorită din necesitățile călă-

torilor și ale vehiculelor lor, regula nu face decât să dubleze distanța «poștelor» de odinioară, cu diferența că popasurile de astăzi nu sînt obligatorii pentru cai-putere ai automobilelor ce devorează în 30—40 de minute — uneori și mai iute — acești 40—50 km. Nu sînt obligatorii, dar rămîn necesare, din miile de autovehicule și zecile de mii de călători ai șoselelor găsindu-se întotdeauna cîteva sute de doritori sau nevoiți să se oprească pentru a restaura puterea lor sau a bolizilor care-i poartă.

Este respectată această regulă pe «drumul soarelui»? Întrebarea ne-a preocupat în mod deosebit, pe de o parte fiindcă alte obiective de mare atracție turistică nu îndeamnă pe automobilisti să ridice piciorul de pe accelerație, pe de altă parte fiindcă știam că regula popasurilor — cunoscute teoretic — nu a ieșit încă din dosarele perspectivelor și nu s-a materializat prin preocuparea forurilor turistice centrale sau județene, locurile de popas ale anilor trecuți apărînd din inițiativa cooperăției de consum.

De-a lungul kilometrilor ne-au întîmpinat răspunsurile. Ele au fost cînd bune, cînd rele, dar — putem anticipa — pînă la urmă satisfăcătoare. La 31 kilometri de București ne-a îndemnat să ne oprim popasul de la marginea pădurii Sinești. L-am găsit așa cum îl știam. Restaurantul său capătă din păcate tot mai mult tenta unui bufet sătesc, iar specialitățile casei, mai ieri obiectul unei active reclame prin presă, au devenit tot mai rare. Căsuțele pentru înnoptare sînt îmbietoare, dar grupul sanitar (ca la majoritatea popasurilor amenajate de cooperăția de consum) a rămas într-o fază de mult depășită de cerințe. Se impune însă la Sinești și amenajarea unui adevărat teren de camping. Oare cînd îl vom vedea? Cine îl va amenaja?

Cea mai plăcută surpriză a drumului ne-a furnizat-o primul kilometru pe teritoriul județului Ialomița, unde știam că se află *Popasul pădurea Malu*. Popasul mai există și este alcătuit din 15 căsuțe aliniate cuminti, dar cam prea aproape de zumzetul șoselei. Alături de el se făceau însă ultimele finisări unui motel, alcătuit dintr-un complex de clădiri în stil rustic. Totul foarte reușit. Căciuli imense de stof acoperă de fapt clădiri moderne în care betonul a fost larg folosit, dar ascuns cu grijă. Cu sistemul său pavilionar, cu arhitectura sa (și sperăm și cu serviciile pe care le va oferi), motelul Malu va fi fără îndoială unul din cele mai îmbietoare locuri de popas pe drumul litoralului. Alături de această realizare, cu care cooperăția de consum din județul Ialomița se poate mindri, va intra curînd în funcțiune și o stație de întreținere auto (completată cu un atelier mecanic). De reținut locul: pădurea Malu, km 17 pe DN-2A (73 de km de la București).

33 de kilometri mai departe, cîteva panouri ne invită să vizităm *terasa, plaja și campingul Fundata*. O abateră de 300 m (drumul este asfaltat) ne duce pe malul unui întins lac. O braserie în stil rustic, un restaurant-terasă cu linii moderne (mai puțin reușit încadrate în peisaj) și 24 de căsuțe inghesuite pe liziera unei pădurici alcătuiesc popasul, care în nici un caz nu poate fi numit camping, neexistînd practic locuri pentru instalat corturi. Lasă și mai mult de dorit instalațiile sanitare, improvizate cu totul necorespunzătoare. Locul este însă plăcut, lacul cu plaja și bărcile sînt atracții și pentru locuitorii Sloboziei (oraș aflat doar la 13 km distanță), așa că popasul Fundata merită ceva mai multă atenție.

Slobozia, oraș care a pornit voinicește să

«Tropaeum Traiani» — cu macheta milenarului monument, cu expunerea muzeală a metopelor care ne întorc la începuturile istoriei poporului nostru — este obiectivul turistic major pe «drumul viilor». Sînt așteptate însă și altele...

Fundata: un lac de cîmpie cu atracții nu încă pe deplin valorificate, dar unde s-a făcut ceva.

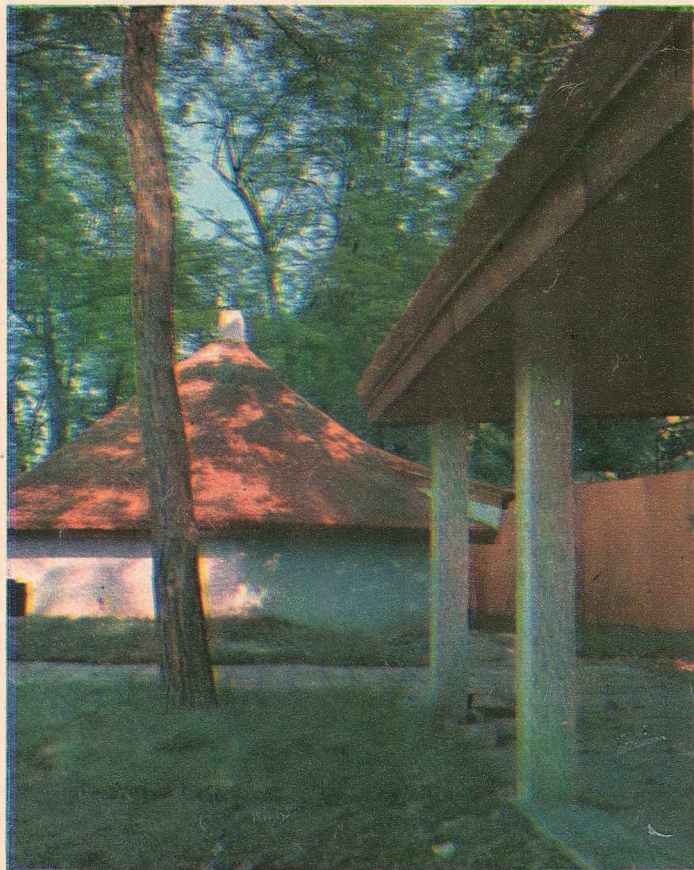

Noul motel de la Malu, cea mai agreabilă surpriză a sezonului acesta pe «drumul soarelui», nu ne-a putut oferi o imagine de ansamblu. Cîteva mici «bungalovuri», cu căciuli de stuf, ca cel de mai jos, vor încînta însă pe cei ce se vor opri aici.

«Hanul morilor» — o idee și o realizare care invită de departe la popas. Să sperăm că restaurantului adăpostit de moara mare și tonetelor găzduite în cele două mori mici li se va adăuga — într-un viitor apropiat — și hanul propriuzis.

Popasul Sinești — un loc agreabil, dar care pretinde acum noi modernizări, și un adevărat teren de camping.

recupereze rapid o întîrziere de decenii, dar pe care deocamdată automobilistii sînt nevoiți să-l ocolească pe un drum de centură, pentru a nu se incurca în șantiere, oferă și el un loc de popas. Retras, bine adăpostit de pădure, cu acces chiar din drumul de centură, popasul nu este de ocolit. Dar nu putem spune că este o bază turistică reprezentativă pentru un oraș reședință de județ.

După regula kilometrilor, am fi dorit să ne putem opri și la Giurgeni sau la Hirșova. Schița itinerarului rămîne însă aici cu un gol ce urmează să-l umple gospodarii locurilor, mai ales că Hirșova oferă și alte cîteva atracții turistice. Deocamdată va scoate din incurcătură pe cei nevoiți să innopteze între Slobozia și Constanța noul han al morilor. Situat la km 141,5 (15 km de Hirșova și 68 de Constanța), acest han este o plăcută surpriză. Din păcate spațiul de cazare se reduce — deocamdată — la 18 căsuțe. Cum însă el de-abia face primii pași putem spera — cel puțin pentru viitor — și un adevărat han pentru innoptarea călătorilor.

O VARIANTĂ: DRUMUL VIILOR

lată-ne din popas în popas ajunși pe litoral. Dar pe unde ne întorcem? Din cele

cîteva soluții posibile noi am ales itinerarul pentru care cel mai potrivit nume pare a fi «drumul viilor». El nu este altul decît DN-3, care leagă Constanța de București prin Călărași, drum care compensează dezavantajul trecerii Dunării cu bacul între Ostrov și Chiciu, cu atracții turistice de prim ordin.

Monumentul triumfal al lui Traian de la Adamclisi este fără îndoială cel mai important obiectiv al acestui drum. Dar nu trebuie uitate nici podgoriile de la Basarabi și Ostrov, bălțile Oltina și Gîrlita sau cetatea bizantină Păciul lui Soare. Pe acest «drum al viilor» ar trebui însă semnalat prin indicatoare și «Valul lui Traian», pe lîngă care cei mai mulți călători trec fără să bănuiască ce este, dar mai ales ar trebui grăbită punerea în circuitul turistic a bisericuțelor săpate în creta dealurilor de la Murfatlar, monumente valoroase care vor spori atracția drumului. Totodată, pe acest drum se simte nevoia locurilor de popas. Cele cîteva căsuțe de la Chiciu și Ostrov-debarcader sînt departe de a reprezenta o bază turistică, iar popasurile «Valul lui Traian» și «Hanul din Salcîmi» sînt destul de modeste pentru un drum care, chiar dacă nu împarte gloria cu cel al soarelui, este, alături de el, tot un drum al vacanțelor mari.

dincolo
de program

Dacă micul ecran oferă săptăminal o posibilă sursă de meditație în planul valorilor culturii (emisiuni literare și artistice) și al ideilor socio-politice (dialoguri, mese rotunde), nu puține emisiuni sînt dedicate *educației*, în sensul cel mai larg, problemelor conștiinței socialiste, trăsăturilor morale proprii spațiului social contemporan.

Și, de multe ori, această îndatorire ideologică și politică a televiziunii (nicăieri în lume nici un mijloc de comunicare scrisă sau verbală nu se face în afara ideologiei și politicului) este realizată în condiții de receptivitate perfectă, fără ostentație didacticistă și fără, mai ales, prezența stilului «prelucrător», a dicteului de afirmații absolute.

Performanțele citabile ale micului ecran țin, aproape totdeauna, de acele emisiuni la fața locului, acolo unde conștiința nouă, valoarea morală se confirmă în realități și fapte, în acte umane.

Am văzut tineri elevi lucrînd pe un șantier, *cu adevărat* (ca oameni cu profesii îndelung exercitate) și cu o înaltă responsabilitate a muncii, exprimată reporterului în fraze scurte, exacte și de o precisă tehnicitate.

Unul dintre ei, întrebând de posesorul microfonului! — Dar dumneata nu faci nimic?, a replicat cu o adolescență sfială: — Eu? Pe mine m-au însărcinat să țin evidența materialelor. Într-adevăr, în fața puștiului se afla un maldăr de registre în care erau consemnate intrările și ieșirile.

Deci nimeni, absolut nimeni, nu se simțea venit acolo, pe șantier, dintr-o obligație plicticoasă și nimeni nu încerca să deregleze jocul acela serios, teribil de serios, în care tineri, nedepășind vîrsta de 14-15 ani, copii aproape, se transformaseră în *oameni utili*, în constructori.

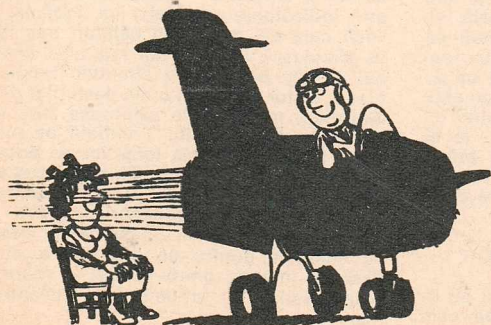
Senzațională, așa spune, în aceeași ordine de idei (a modelării conștiințelor) a fost și emisiunea din cadrul teleenciclopediei, în care ni s-au relevat extraordinarele mijloace științifice cu care experții în criminalistică, descoperă lașitatea și josnicia umană. Pe scurt, proprietarul unui automobil ucide un pieton și dispare premeditat, pe căi ocolite, de la locul accidentului. Microscopie speciale, spectrul de difracție în raze X, probe de praf incriminate și probe de praf martor, o luptă tenace (și de mare profesionalitate) cu particule și microparticule au dus la identificarea automobilului și deci și a celui care dispăruse, fără martori (credea el), după ce lăsase în urma lui un cadavru. Știința în slujba sancționării lașității, iată un subiect demn de comentariu și de meditație.

Emisiunile televiziunii destinate educației sociale și modelării conștiințelor sînt mult mai variate decît le arată aparențele. Cert lucru, programul săptăminal tipărit nu le indică adevărata valoare, nu le relevă, fiind redactat rutinier, dînd de multe ori impresia că nu prea ai pentru ce deschide aparatul de televiziune, dacă nu încerci să vezi, ce se întîmplă dincolo de conținutul plat al explicațiilor.

Este adevărat că unele reportaje seamănă între ele ca două picături de apă, că o anume schemă e aplicată de reporter pretutindeni, că *imprevizibilul* nu joacă nici un rol — lecția fiind urmată întocmai așa cum a fost învățată acasă.

Doi ingineri sînt dornici să-și explice îmbunătățirile tehnice aduse unor aparate și mașini, iar reporterul, vrînd cîcă să «umanizeze» dialogul, îi întrebă dacă au sentimentul candorii, ce altă pasiune pe lingă cea profesională le mai tulbură sufletul, sau dacă nu le este teamă de propria lor activitate profesională.

UMOR DE PESTE HOTARE

săptămîna în

cu 6 luni
mai devreme

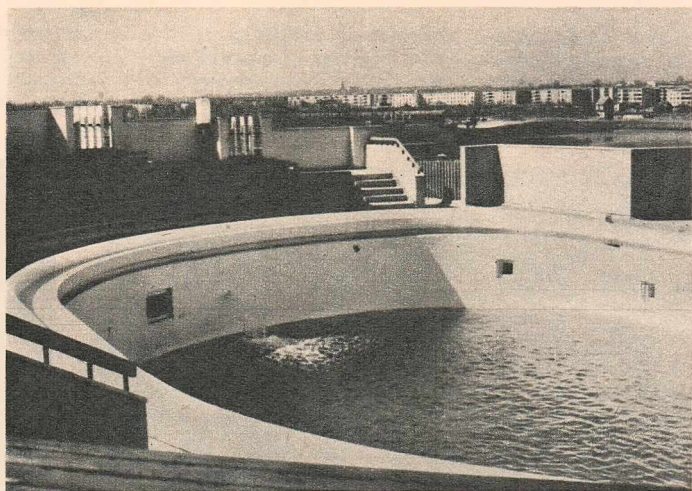
Cu puțin timp în urmă constructorii de tractoare ai Brașovului s-au angajat ca în întîmpinarea celor două mari evenimente politice din viața țării să realizeze, printre altele, peste prevederile planului de export, 2 000 tractoare, din care 1 000 pînă la Conferința Națională a partidului.

De curînd, colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri din cadrul cunoscutei uzine a anunțat o nouă și prestigioasă premieră: tractorul de 55 CP pe roți va intra în fabricație cu două trimestre mai devreme. Eveniment ce a fost consemnat și de către unul dintre fotoreporterii «Flacării».

și acum
delfinii...

De curînd s-au terminat lucrările de construcție a delfinariului de la Constanța. Un impunător amfiteatru în aer liber; în jurul lui, un mare bazin de formă ovoïdală în care delfini dresați vor oferi spectacole acrobatice. Tot aici specialiștii vor putea desfășura o profundă activitate științifică de cercetare în legătură cu comportarea acestor viețuitoare acvatice, despre care se afirmă că sînt dotate cu o inteligență mai deosebită.

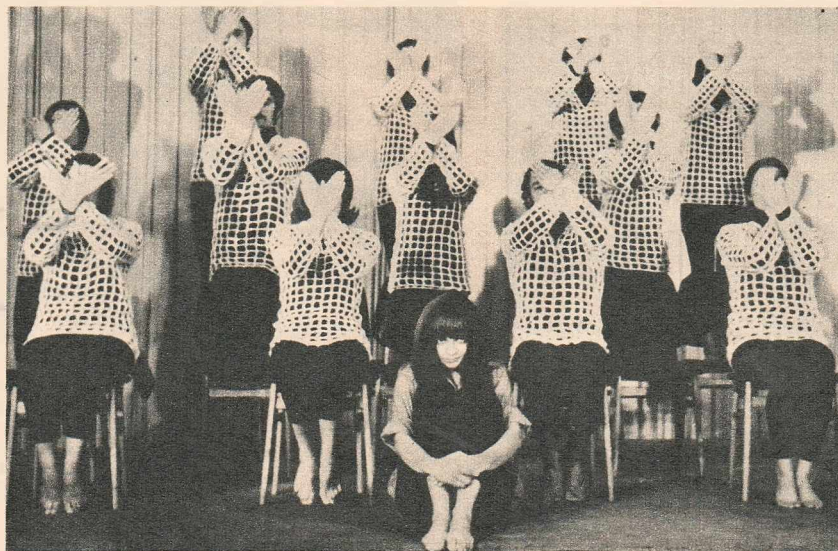
Delfinariul se află situat pe malul lacului Tăbăcăria, foarte aproape de Mamaia. Are 600 de locuri. În jurul bazinului în care vor evolua delfinii au fost amenajate «cabine» menite să le asig-

gure condiții optime de viață. Apa necesară este pompată direct din mare.

În momentul cînd facem aceste însemnări un specialist se ocupă

intens de dresajul viitorilor acrobați, astfel că, încă în acest sezon, oaspeții litoralului vor putea asista la un gen de spectacol care nu se poate vedea oriunde.

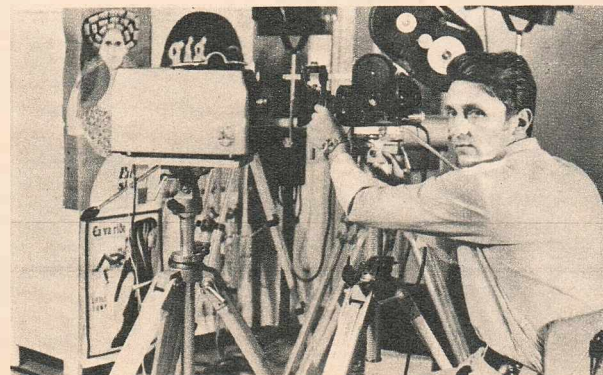
tîrgu mureș:
studio
dans '72

Fotografia noastră vă prezintă formația de dans modern a Centrului universitar din Tg. Mureș, care a obținut premiul I la Festivalul național studențesc de la Iași, aprilie 1972. La începutul lunii iunie studenții mureșeni au susținut două concerte extraordinare în Capitală.

prin lume, cu aparatul de filmat

Cineastul expediției românești transafricane, ing. Liviu Ungureanu, a terminat prelucrarea materialului fotografic (color, alb-negru) și cinematografic realizat cu prilejul acestei interesante călătorii științifice întreprinse în 1971. Acest material, care cuprinde circa 5 000 fotografii alb-negru și 2 000 diapozitive color a fost pus la dispoziția cercetătorilor, cadrelor didactice și studenților centrului universitar clujean.

Cineastul clujean va monta, în colaborare cu Studioul «Alexandru Sahia» din București, un film documentar de 2 ore care va fi prezentat în rețeaua cinematografică. În prezent lucrează la un montaj cinematografic în scop didactic pentru școlile de cultură generală și pregătește montarea unui film turistic consacrat performanțelor autoturismului de teren ARO.

Maistrul Ion Radu este de mulți ani un om cunoscut în lume, alături de prestigioase produse ale uzinei ploieștene «1 Mai».

Fotografie de
S. STEINER

Prezentarea artistică:
Alexandru PĂSĂRIN

FLACĂRA. Redacția: București,
Piața Științei 1, Sectorul 1,
Căsuța poștală 4112. Of. 33.
Telefon 17.60.10—int. 1744.
TIPARUL executat la Combi-
notul poligrafic «Casa Științei»

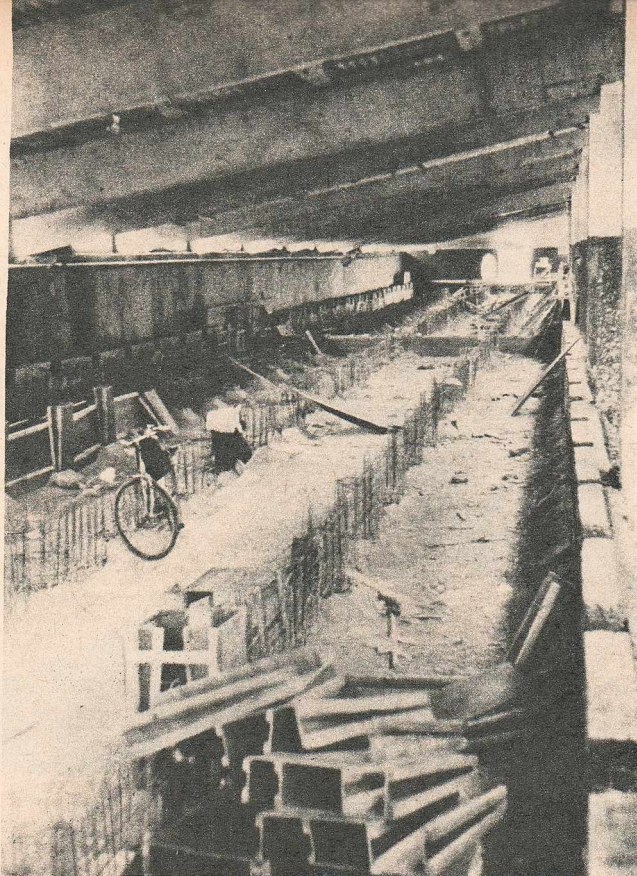
în nordul moldovei

În drum spre nordul Moldovei, turiștii vor întâlni, în acest an, numeroase noi obiective menite să le asigure condiții bune de aprovizionare, odihnă și distracție. La Borca și Humulești s-au deschis două noi complexe comerciale, cărora le vor urma unități asemănătoare în localitățile Horia și Roznov. În plin sezon estival, oaspeții vor fi invitați la frumosul han turistic de la Tg. Neamț, «Casa arcașului», a cărui execuție a intrat în faza finală. Alte 6 unități de servire, precum și 20 de centre volante de alimentație publică vor fi deschise, în curând, pe alte trasee turistice din județul Neamț.

imagini

proiecte reproiectabile

Numeroase cooperative agricole de producție din județul Ilfov au trecut, odată cu înființarea asociațiilor intercooperatiste, la ridicarea unor moderne complexe pentru creșterea și îngrășarea — în sisteme industriale — a porcilor, taurinelor, mieilor, puilor de carne și găinilor ouătoare. Din păcate însă, pe puține șantiere, greșelile proiectantului au provocat serioase greutăți activității constructorului și prejudicii ireparabile beneficiarului. Iată câteva exemple: la complexul pentru creșterea și îngrășarea porcilor de la Izvorul (unde din 11 obiective productive au fost date în folosință numai 8), deși complexul este populat cu 10 000 de porci, alimentarea cu apă n-a fost încă rezolvată, apa cărându-se cu sacaia: proiectantul (Institutul județean de proiectări) nehotărât a pus la dispoziție prin proiect două soluții — captări de izvoare și foraje — creînd astfel de la bun început o portiță a tergiversărilor. Cum prima soluție era și extrem de scumpă și, practic vorbind, irealizabilă, s-a adoptat a doua; dar din patru foraje nu funcționează decât unul singur... S-a pierdut și se pierde încă timpul cu remedieri... La complexul de berbecuți de la Moldoveni, spațiul afectat frontului de furajare nu a fost rațional proiectat; creat numai pe o parte a tronsonului, s-a dovedit a fi insuficient. Rezultatul: animalele se înghesuie din lipsă de spațiu, iar furajarea nu se poate face în mod rațional. Alt exemplu: la complexul de creștere și îngrășare a porcilor de la Sohatu, instalația de evacuare a dejecțiilor a fost proiectată într-un loc necorespunzător, pe un izvor

de nisip. Și aici tergiversări, pierderi de timp; complexul este populat cu 10 000 de porci și instalația de evacuare nu funcționează. Nu funcționează în mod corespunzător nici aerotermele pentru încălzire în complexele de porci. Priza de aer, ventilatorul, încălzitorul cît și conducta de refluxare, toate aceste elemente componente ale sistemului au fost de asemenea greșit proiectate. Abia la sfîrșitul lunii aprilie, Institutul de studii, cercetări, proiectări și construcții zootehnice a dat soluția definitivă. În fapt, «soluția definitivă» înseamnă umflarea devizului, iar după opinia unor specialiști se conturează perspectiva reproiectării totale a acestui proiect. În ultimă instanță, referirile noastre scot la iveală un mod de a gândi cel puțin ciudat: proiectul unei lucrări nu trebuie să fie și

definitiv! Mai mult decît atît: devizele inițiale potrivit aceluiași original metode pot fi suplimentate, chiar în proporție de 100%. Adică, în vitrină, marfa se vinde cu 100 de lei și după ce ai ajuns cu ea acasă și se mai cer 100 lei pentru «mici» modificări care s-o facă și utilizabilă. Iată un stil de muncă și un mod de a gândi care nu pot fi acceptate și care trebuie... reproiectate o dată pentru totdeauna.

În fotografie: complexul de taurine de la Căciulați. Aici, cu numai câteva luni înainte de termenul de intrare în funcțiune, proiectantul (Institutul de studii, cercetări, proiectări și construcții zootehnice din București) a schimbat soluția inițială pentru construirea bazinelor de colectare. 40 de zile întîrziere și încărcarea devizului cu încă 700 000 lei.

GHEORGHE ZAMFIR

Naistul Gheorghe Zamfir s-a întors în patrie în urma unui turneu de 11 luni. Grație lui Zamfir naiul românesc a căpătat noi valențe, sunetul său arhaic creînd «un melos care te face să visezi, ...pentru că el nu interpretează muzică, el este muzică» (France Soir). După ce arta sa a cunoscut gloria în Franța, Elveția, Belgia, R.F. a Germaniei, tînărul rapsod ne oferă cununa sa de lauri într-un recital pe care îl va susține la 18 iunie, în Studioul de concerte al Radioteleviziunii.

la zimnicea, într-o necropolă geto-dacică

Zona de vest a orașului Zimnicea se află în atenția arheologilor. Aici se găsesc urmele unei fortificații geto-dacice (secolele IV—I î.e.n.), ale unei așezări din aceeași perioadă, precum și ale unei străvechi necropole — totul întins pe aproximativ 70 de hectare. Prezența acestor importante vestigii ale trecutului a fost semnalată de Cezar Bolliac cu zeci de ani în urmă; săpături arheologice sistematice au început abia în ultimul deceniu, sub conducerea cercetătoarei principale Alexandrina Alexandrescu de la Institutul de arheologie, în colaborare cu un grup de specialiști de la muzeul din Giurgiu.

Ce s-a descoperit pînă acum? Necropola geto-dacică de la Zimnicea — ne declară prof. C. Isăcescu, directorul muzeului din Giurgiu — ne-a oferit în ultimul timp mari surprize. În unele morminte (morminte de incinerare sau înhumație) s-au descoperit obiecte deosebit de interesante. De pildă, într-unul, aparținînd probabil unei căpetenii locale, s-au găsit, în jurul ramaștelor pămîntești ale defunctului, trei vase din metal (unul din ele din argint) de o rară frumusețe (fotografia de sus). În alt mormînt s-a dat peste oasele carbonizate ale unui conducător militar, așezate alături de calul său sacrificat, și de splendide piese de harnașament. Au fost găsite apoi morminte aparținînd unor vrăjitoare sau doftoroaie ale vremii, identificate datorită unor amulete.

S-au mai descoperit sute de vase din ceramică, arme, cuțite, fibule, podoabe etc.

Odată cu venirea verii, săpăturile vor fi reluate.

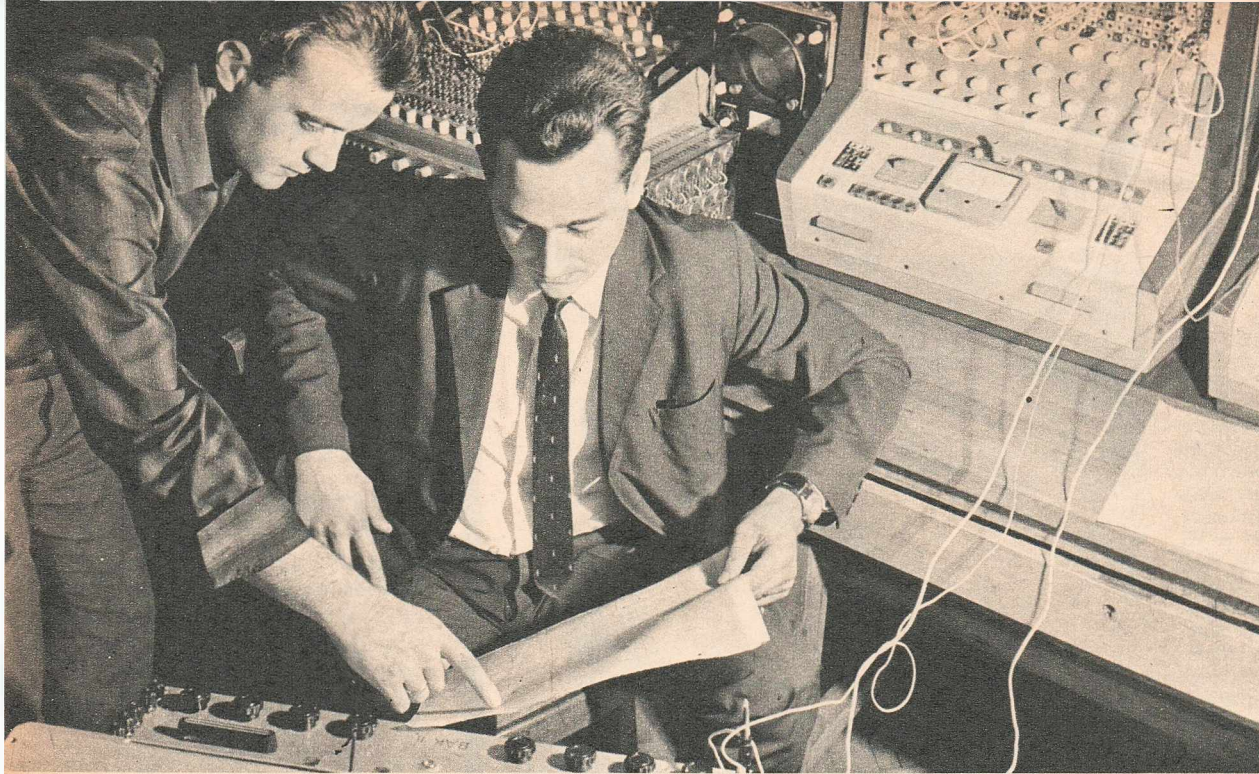
teze și paranteze

de Aurel BARANGA

despre tropisme

Reflexele sînt reacții mecanice, răspunsuri prompte și nedeliberate la diferite excitații externe. Primul reflex al oricărei ființe vii e cel de apărare, de evitare urgentă a unei primejdii: întinzi mîna spre o plită încinsă și o retragi, alarmat. Există însă în scara animală acte și mai rudimentare: *tropismele*. Dacă reflexul presupune totuși un arc nervos: excitație — centru — reacție, *tropismele* sînt fenomene elementare de simplă mișcare. Un fluture atras de o sursă de lumină, o lampă care îi arde aripile, condamnîndu-l la moarte prin inocență, e victima unui *foto-tropism*.

O moluscă atrasă de umezeala țărîmului de mare vădește un acuzat *hidro-tropism*. Iar eroul minunatului poem «După melci» al lui Ion Barbu plătește cu viața un *helio-tropism*. Deși manifestări ale unei biologiei embrionare, merită să semnalăm faptul, cu totul surprinzător, că au apărut fenomene de *tropism* la oameni. Astfel, sînt unii indivizi care simt că a intrat șeful în biroul său, fără să-l fi văzut, fără să-i fi auzit pașii, fără să fi fost avertizați. Fenomen clar de *șefo-tropism*. Sînt alții care se simt atrași de biroul în care se pune la cale o plecare în străinătate, o promovare în muncă, și se îndreaptă spre locul cu pricina pe baza unei mișcări sigure, de o infailibilă adresă, cu o viteză pe care n-o întrec nici fluturii ispititi de bec. Spre deosebire însă de gize, nu se ard, ei ies din *tropismul* lor interesat sporiti în avantaje și prestigii. Am cunoscut un specimen, posesor al unui *tropism* fericit: intuia cu o săptămînă înainte că superiorul lui e pe ducă și dispărea din preajma lui, dat la fund cu prudență. Se retrăgea într-un soi de anonimat consimțit, pînă trecea primejdia. Apoi își făcea reparația, senin, indiferent la seisme, imperturbabil, în cercul noului șef, cu aceleași devoțiuni cu care îl slujise pe cel anterior. Aș dori să pot da un nume acestui *tropism*, ca să-mi nemuresc propria mea semnătură, dar observ că nu găsesc termenul adecvat. Cum să-i spun? *Siguranțo-tropism*, *gardo-tropism*, *căldurico-tropism*? Nu mă pot decide. Și ezit, fiindcă o altă întrebare îmi tulbură conștiința: *tropismul* e un fenomen propriu ființelor aflate pe pragul cel mai de jos al biologiei. Cum de a apărut la oameni? Nu cumva ne aflăm în fața unui proces de involuție, de periculoasă regresivitate a speciei?

TREPTELE PERFECTIONĂRII

de ing. Miron POPESCU

«Acest cincinal trebuie să însemne o cotitură radicală în dezvoltarea industriei românești — și este necesar să facem totul pentru a îndeplini mai devreme prevederile cincinalului», iată un obiectiv precis conturat care sugerează dimensiunile neobișnuite ale eforturilor cerute pentru a obține astfel de performanțe înalte, demne de societatea socialistă multilateral dezvoltată.

Astfel de obiective care constituie doar unii din indicatorii unei evoluții generale, în ritmuri greu de imaginat acum 25 de ani, au devenit astăzi coordonatele de bază ale creșterii nivelului calității vieții la noi în țară.

Caracteristică acestei dezvoltări este mutația survenită în tipul schimbărilor pe care le determinăm sau la care participăm. Asistăm la sporirea ponderii schimbărilor cu caracter de inovație față de cele care pot fi sesizate doar prin comparații realizate peste ani pentru același produs sau activitate. Modificările generale lente, determinate de însumarea unor modificări parțiale mici, tind să facă din ce în ce mai mult loc salturilor calitative care introduc aparente discontinuități în dezvoltare. Am spus «aparente», deoarece în fapt surprizele pe care ni le rezervă zilnic evoluția științei, tehnologiei și tehnicii sînt și ele, așa cum este normal, o acumulare de rezultate parțiale, dar care, maturate într-o perioadă de gestație, mai mult sau mai puțin lungă, conduc la deschiderea unor noi orizonturi tehnologice.

Importanța oamenilor de știință pentru viața societății era pînă aproape de 1900 atît de mică, încît se putea ușor imagina dispariția lor totală fără vreă influență majoră negativă asupra economiei. Cunoașterea era atunci mai degrabă ornamentală decît funcțională. Acum, cunoștințele acumulate constituie baza și măsura potențialului și puterii economice. Cunoștințele au devenit productive, acumularea sistematică de informații și aplicarea lor la fel de sistematică stau la temelia muncii și productivității. Accentul pus pe aplicarea cunoștințelor conduce la constatări esențiale, judecări de valoare care afirmă că toate elementele de cunoaștere nu pot fi considerate decît «date» elementare, inutile prin ele însele, dar care se transformă în «informații» utile atunci cînd sînt folosite de oameni în practică. Poate din acest motiv unii cercetători ai fenomenelor social-economice consideră cunoștințele ca pe o formă specială, nouă, de energie, care însă nu își manifestă prezența, nu capătă ființă, nu există cu adevărat decît în măsura în care creează posibilitatea executării unei lucrări.

O demonstrație mai directă a afirmației de mai înainte rezultă din aceea că salturile calitative se bazează pe inovații în gândire, în proceduri, inovații care n-ar fi posibile printr-o simplă extrapolare a experienței deoarece noul se sprijină mai mult pe realități viitoare posibile decît pe realizări actuale, efective. Apariția propulsiei avioanelor cu motoare cu reacție nu reprezintă o continuare sau un rezultat al perfecționării motoarelor cu explozie și nici al... elicelor, ci deschiderea unei căi complet noi. Același lucru se poate afirma și despre introducerea tracțiunii electrice pe căile ferate — readusă în actualitate de punerea în funcțiune, înainte de termenul prevăzut, a unui nou tronson electrificat în zona Tîrgu Jiu.

Concepția descrisă are o influență hotărîtoare asupra evoluției generale a societății pentru că creșterea calității vieții, atingerea țelului suprem și constant al politicii P.C.R.: ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor depinde printre altele în mare măsură de creșterea productivității, care la rîndul ei este determinată de cunoștințele acumulate și aplicate. Din cele de mai înainte rezultă și orientarea actuală a însușitului avînt pe care-l cunoaște întrecerea socialistă în care oamenii muncii, sprijinindu-se pe baza certă, solidă, a rezultatelor obținute pînă azi, își reconsideră posibilitățile, potențialul, în dorința creșterii ritmurilor dezvoltării, scurtării timpului prin străbaterea mai grabnică a etapelor cincinalului.

În raport cu această modalitate nouă a evoluției s-a stabilit și o strategie nouă a perfecționării, care pleacă de la ideea-cheie a necesității asigurării condițiilor de difuzare cît mai largă a cunoștințelor pentru acumularea lor sistematică, atît în vederea ridicării nivelului general cultural-științific, cît și pentru specializarea unor cadre în domenii aparent înguste, dar cu aplicații extrem de cuprinzătoare, domenii novatoare — prin excelență — cum ar fi energia nucleară, electronica și altele.

Perfecționarea poate asigura fie o dezvoltare individuală, fie o dezvoltare ca membru al unui colectiv într-o organizație considerată stabilă, fie o dezvoltare a organizației însăși ca sistem. Aceste trei etape ale perfecționării se suprapun parțial dar au totuși trăsături caracteristice distincte.

Dezvoltarea individuală, etapă primară a perfecționării, consideră membrii unei organizații, unități economice, ca pe niște indivizi autonomi, colaboratori independenți la eficacitatea eforturilor generale în cadrul organizației văzute ca un tot, compus din părți elementare juxtapuse. Ca atare, pregătirea, formarea și perfecționarea se orientează după ideea că dezvoltarea individuală pînă la nivelul maxim posibil este cea care determină rezultate optime în atingerea obiectivelor unității. Pentru aceasta se urmărește instruirea oamenilor în raport cu cerințele lor individuale, prin cursuri sau alte forme care să ușureze schimbările individuale.

Dezvoltarea ca membri ai unui colectiv presupune creșterea nivelului de înțelegere reciprocă a membrilor colectivului pentru a promova eficiența lor prin strădanii de cooperare.

Echipele de lucru, caracteristice acestei etape, sînt cele în cadrul cărora oamenii sînt încurajați prin perfecționare să-și folosească cunoștințele nu numai pentru a executa lucrări, ci și pentru a colabora unii cu alții în aplicarea cunoștințelor.

A treia treaptă și cea mai complexă a perfecționării, dezvoltarea organizațiilor ca sistem, urmărește, pornind de la cunoștințele acumulate de fiecare din salariați și de la aptitudinea desfășurării activității în colectiv, să creeze un climat deschis de colaborare pentru rezolvarea problemelor evoluției organizației. Într-un astfel de cadru, la autoritatea ierarhică se va adăuga autoritatea de competență, iar centrele de luare a deciziilor se vor deplasa cît mai aproape de izvorul informațiilor. În condițiile în care va crește astfel autocontrolul și autoconducerea oamenilor

în organizație, șefii vor conduce în raport cu obiectivele fixate potrivit responsabilităților lor. Nu se vor mai aplica practicile trecutului în care obiectivele nu aveau întotdeauna prea mare legătură cu posibilitățile de realizare specifice ariei de responsabilitate și de autoritate efectivă a fiecărui conducător în parte.

Valul de angajamente pentru realizarea înainte de termen a sarcinilor planificate reflectă grăitor acest aspect teoretic în viața cotidiană a economiei. Acum se manifestă poate mai pregnant ca oricînd inițiativa, răspunderea și autoritatea delegată colectivelor de oameni ai muncii care iau hotărîri acolo unde există posibilitățile, bazîndu-și opțiunile libere pe cunoașterea profundă a realităților.

*

Realizarea la noi în țară a primei etape, perfecționarea individuală generalizată determină apariția problemei utilizării în structurile existente a cadrelor cu nivel de pregătire generală din ce în ce mai înaltă. Fenomenul are două aspecte distincte dar necontradictorii. Pe de o parte specialiștii în anumite domenii aparent înguste, care doar cu greu puteau să-și găsească în trecut o ocupație corespunzătoare calificării, pot acum din ce în ce mai mult să realizeze activitatea pentru care s-au pregătit și care le place în aproape oricare din unitățile din economie. Un exemplu caracteristic îl constituie matematicienii, solicitați acum peste tot pentru trecerea la utilizarea mijloacelor moderne de calcul. Pe de altă parte existența unui mare număr de cadre cu pregătire de bază din ce în ce mai înaltă care trebuie să-și găsească locul în organizații cu activități relativ stabile determină repartizarea acestora pe posturi ocupate în trecut de cadre cu pregătire net inferioară. Ridicarea nivelului pregătirii ocupanților nu generează însă neapărat și o creștere semnificativă a productivității muncii la locurile lor de muncă. Iată de ce perfecționarea conducătorilor va trebui să urmărească înarmarea acestora cu cunoștințele și tehnicile ce le vor permite să conducă astfel încît să determine folosirea cît mai completă și mai eficientă a cunoștințelor stăpînite de subalternii lor.

Studiile în sine singure de fapt nu garantează creșterea productivității; ele asigură doar una din condițiile fundamentale ale succesului. Atingerea țelurilor propuse este însă hotărîtoare de gradul de motivare a salariaților, de stimulii interni care-i determină pe aceștia să dorească să facă ceea ce este de făcut în unități.

Reamintindu-ne că elementul hotărîtor al progresului actual îl constituie rezultatele muncii de inovare vom mai putea face observația că prezența unei mari cantități de cunoștințe acumulate poate cel mult să facă oamenii asemănători unor enciclopedii vii, ambulante. Dar aceasta nu determină cu necesitate progresul, atîta vreme cît nu s-a dezvoltat în mod corespunzător, în afara capacității de aplicare menționată anterior și capacitatea folosirii inteligenței a cunoștințelor pentru evadarea în afara realității imediate într-un viitor posibil. Nu este vorba de o «evadare» gratuită, ci de o transpunere conștientă în contextul acestui viitor pentru a putea găsi căile optime de atingere a lui, eventual și pentru scurtarea etapelor care ne mai despart de el. Iată de ce, indiferent pe ce treaptă a perfecționării ne-am situa, sarcina majoră a conducătorilor priviți ca surse ale perfecționării este să facă tot ce le stă în putință pentru a asigura condițiile necesare dezvoltării inteligenței individuale și colective.

Putem chiar afirma că într-un astfel de context modul de folosire a inteligenței este mai important decît simpla acumulare și aplicare directă a cunoștințelor care, de altfel, pot fi depozitate și regăsite suficient de repede în memoriile de diferite tipuri ale calculatoarelor electronice sau în alte sisteme de arhivare mai puțin evaluate.

Transformarea viitorului posibil amintit într-un viitor probabil și sporirea gradului de certitudine a atingerii obiectivelor intermediare și finale implicate de această nobilă dorință, presupune o muncă foarte dură și o hotărîre neștrămutată de a respecta angajamentele luate, așa cum rezultă de altfel cu prisosință din noianul de scrisori și telegrame adresate conducerii de partid în legătură cu realizarea anticipată a sarcinilor planificate.

În acest sens conceptul de perfecționare trebuie să sufere el însuși o mutație corespunzătoare vremurilor noastre: metodele de instruire în care marea majoritate a informațiilor se transmiteau doar de la instructor la elev (indiferent care ar fi fost poziția celor doi în ierarhia socială) trebuie înlocuite, tot așa cum trebuie înlocuită și folosirea ca unic mijloc vizual a cretei și tablei negre, derivat «modern» al bălului și suprafeței de nisip utilizate acum... 4000 de ani de pedagogii mesopotamieni.

Cu ce vor fi înlocuite? Răspunsul în ce privește metoda ne este sugerat de chiar treptele perfecționării: dezvoltarea inteligenței, transformarea cunoștințelor din energia potențială în energie activă, dezvoltarea oamenilor ca membri ai unui colectiv creator într-o societate caracterizată prin organizații evolutive, nu se pot obține decît prin metode care să determine participarea membrilor grupurilor la elaborarea deciziilor colective, bazate pe un schimb liber de opinii îndrumat de cadre bine pregătite atît în specialitatea lor profesională cît și în dinamica de grup.

Dacă se adaugă la aceste metode de instruire active, participative, folosirea unor mijloace auxiliare efectiv moderne care să multiplice căile de acces către memoria cursanților prin utilizarea majorității simțurilor — auz, văz, pipăit etc. — se poate afirma că s-au creat condițiile tehnice ale perfecționării.

Rezultatele perfecționării nu sînt însă măsurabile decît în termeni economici, evaluînd progresele obținute în drumul către țelul suprem al activității noastre: ridicarea nivelului calității vieții poporului și către realizarea unui important obiectiv intermediar actual: îndeplinirea cincinalului cu cît mai mult timp înainte de termen.

CLIO LA MAȘINA ELECTRONICĂ DE CALCUL

De la determinarea originii diverselor popoare la studierea factorilor care influențează comportarea alegătorilor, de la descifrarea enigmelor unor civilizații străvechi la cercetarea relațiilor agrare în România la începutul veacului nostru, «cîmpul de acțiune» al matematicii și tehnicilor moderne de calcul se extinde tot mai mult. Dar ele îl ajută și nu îl înlocuiesc pe istoric, care interpretează cifrele și faptele...

de dr. V. LIVEANU, șeful sectorului de istorie contemporană
al Institutului de istorie «N. Iorga»

În ultimul deceniu, în cele mai diferite țări s-a născut și s-a afirmat un nou gen de reviste de foarte mare tiraj: magazinele istorice, revistele de popularizare a cunoștințelor asupra trecutului. Este o manifestare palpabilă a interesului sporit arătat istoriei de marele public. Nu totdeauna însă cititorii acestor reviste își dau seama de munca enormă, de migala și de efortul de inteligență și reflecție cerute de reconstituirea veridică a trecutului omenirii. Chiar dacă expunerea ia uneori forme artistice, cercetarea istorică trebuie totdeauna să corespundă exigențelor științei. În străduința lor de investigație a trecutului, istoricii recurg la cele mai variate metode și mijloace, iar în ultimul timp privirile li se îndreaptă spre calculatoarele electronice.

Ce ajutor poate aduce în acest domeniu utilizarea calculatorului electronic? Pentru a indica elementele unui răspuns la această întrebare vom da câteva exemple, folosind și unele lucrări pe care le-am publicat în ultimul an în revista *Studii* și în *Revista de referate și recenzii — Istorie Arheologie*.

Istoricii sînt adesea preocupați de originea diverselor popoare. La lămurirea problemelor de acest fel o contri-

buție care nu poate fi neglijată este adusă de compararea indicatorilor antropologici; dacă indicatorii antropologici sînt apropiați există un argument care pledează pentru apropierea, «înrudirea» a două populații. Se poate presupune că ele au o origine comună, că una este descendenta celeilalte.

Pentru a lămuri originea și eventualele «înrudiri» între popoarele autohtone din Siberia, cercetători sovietici au calculat cu ajutorul mașinii electronice coeficienții de corelație între 24 de indicatori ai craniului. S-a constatat cu acele prilej că operații care i-ar fi cerut unui cercetător 30 de ani de muncă au fost efectuate la calculator în... patru ore.

ANALIZA PROCESELOR SOCIALE ȘI POLITICE COMPLEXE

Metodele matematice și calculatorul sînt folosite în analiza unor complexe procese sociale și politice. Se știe că un factor important în formarea națiunilor l-a constituit crearea pieței naționale. Un cercetător italian — Sereini — și mai apoi istoricii sovietici (Kavalcenko, Kalik,

Relațiile agrare în vechea Românie se pot studia analizînd documente sau statistici (eventual cu calculatorul electronic...), dar și privind asemenea opere de artă ca faimoasa gravură a lui Theodor Aman, «Țăran cu căciula în mînă». Apăsător de mizerie și nevoi, și obligat să țină «căciula în mînă», țăranul lui Aman nu este un resemnat. În ochii lui mocnește revolta...

Mironov) au avut ideea de a verifica în ce măsură a existat în diverse perioade o piață națională, calculînd coeficienții de corelație între prețurile din diverse regiuni și orașe. Se înțelege că dacă între evoluția prețurilor din diverse regiuni ale unei țări există o corelație strînsă, înseamnă că piețele acestor regiuni sînt integrate deja într-o piață națională unică!

Nu vom intra în expunerea amănunțită a rezultatelor obținute prin aceste metode. Reținem doar că s-a găsit astfel metoda stabilirii riguroase a perioadei apariției pieței naționale și că operațiile complicate cerute de această metodă au impus apelul la computer. De pildă, pentru a se calcula coeficienții de corelație între evoluția prețurilor în cinci orașe estoniene în al cincilea deceniu al secolului trecut ar fi fost nevoie, cu mijloacele obișnuite, de patru ani de muncă. La calculatorul electronic problema s-a rezolvat în nu mai mult de un sfert de oră.

În Statele Unite s-a dezvoltat mult studierea factorilor care influențează comportarea alegătorilor. Cu ajutorul coeficienților de corelație se calculează intensitatea legăturii dintre repartizarea voturilor și diverse caracteristici ale alegătorilor. Astfel, Sh. Hackney și Thomas Alexander au studiat evoluția voturilor în unul din statele S.U.A. — și anume în Alabama — verificînd că factorii economici și sociali au avut o influență hotărîtoare asupra comportării alegătorilor. Thomas Alexander a constatat că poziția familială a alegătorilor, situația locală în diversele așezări, unii factori personali au influențat alegătorii, dar «condițiile economice au jucat un rol nodal, de importanță generală, în determinarea alinierii la un partid».

Semnalăm că, pe lângă Uniunea Sovietică și Statele Unite — unde aplicațiile calculatoarelor la istorie s-au făcut mai întîi și pe o scară mai mare — eforturi considerabile în această direcție se desfășoară în prezent în Franța, Anglia și Suedia. În această din urmă țară sînt în curs de realizare vaste anchete istorice bazate pe folosirea calculatorului și pe sursele statistice extrem de bogate existente în țările nordice. Interesul pentru aplicarea matematicii în istorie a început să se manifeste și în Polonia, Cehoslovacia, Ungaria.

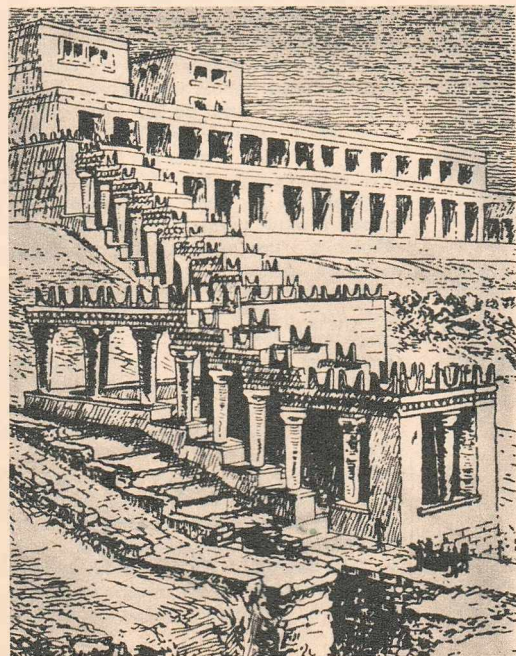
O PROBLEMĂ VITALĂ A TĂRĂNIMII NOASTRE LA ÎNCEPUT DE VEAC: ARENDA

Fără îndoială că și în țara noastră — care are realizări atît de frumoase în domeniul cercetării matematice și al cercetării istorice — metodele care aplică mijloacele de investigație cele mai recente la studierea trecutului au început de asemenea să se utilizeze.

Vom da un exemplu pe care îl cunoaștem mai bine pentru că privește o cercetare personală.

În cadrul Institutului de istorie «N. Iorga» al Academiei de științe sociale și politice, autorul acestui articol a inițiat un studiu de istorie românească bazat pe folosirea matematicii și a calculatorului. La cercetare au participat două documentariste — C. Moșei, V. Medeleanu — și două matematiciene programatoare — L. Preoteasa, C. Lulea. Ea

SPRE DESCIFRAREA UNEI VECHI SCRIERI CRETANE

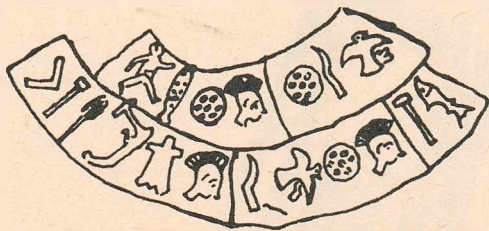

Calculatorul electronic ajută la descifrarea scrierilor vechi. Se știe că încă mai de mult trei cercetători sovietici — V.A. Ustinov, E.V. Evreinov, I.G. Kozarev — au folosit calculatorul pentru alcătuirea unui catalog sistematic al hieroglifelor scrierii vechilor indieni maya. Catalogul cuprinde lista hieroglifelor din două vechi manuscrise în limba maya, cu indicația locului (pagina, coloana) în care se găsește fiecare semn.

V.A. Ustinov a folosit calculatorul și pentru lucrări legate de descifrarea textelor medievale tunguse și de asemenea pentru studierea unor materiale strînse de etnografi privitoare la limbile unor mici popoare din Siberia.

Un cercetător vest-german, H. Geiss, a pus problema utilizării calculatorului pentru descifrarea vechii scrieri cretane denumite «liniară B». El consideră că transpunerea unui număr suficient de inscripții cretane pe fișe perforate ar permite utilizarea calculatorului pentru studierea și eventual descifrarea lor.

În desen (imaginea din stînga): reconstituirea faimosului palat din Knossos. În imaginea de jos: fragment dintr-o scriere pictografică cretană.

CLIO LA MAȘINA ELECTRONICĂ DE CALCUL

a beneficiat și de ajutorul dat de Ileana Sculy și Constantin Ciochină, de asemenea matematicieni-programatori.

Studiul întreprins se referă la relațiile agrare din România la începutul secolului nostru. Pentru țărănimea română o problemă vitală era atunci mărirea arenzii pe care trebuia s-o plătească moșierilor. O mare parte a pământului cultivabil se afla în proprietatea moșierilor, care însă nu aveau suficient inventar (pluguri, vite de tracțiune etc.) pentru cultivarea întregului pământ de care dispuneau. De aceea moșierii erau interesați să-l dea în arendă.

Țăranii posedau un anumit inventar agricol, dar puțin pământ; mulți nu aveau de loc. Țăranii lipsiți de pământ suficient pentru întreținerea familiei erau nevoiți să ceară pământ moșieresc în arendă, acceptând arendi ridicate, plătite de obicei sub forma unei părți din recolta culesă de pe lotul respectiv și a unor munci efectuate pe pământul rezervat de marea proprietate pentru cultura în regie proprie.

Se pune problema, care erau factorii ce influențau mărirea arenzii plătite de țărani? Lucrările mai vechi nu-și puneau de obicei această problemă, iar acelea puține care și-au pus-o au formulat ipoteze bazate mai mult pe impresii, pentru simplul motiv că mijloacele de cercetare mai vechi nu permiteau stabilirea și compararea influențelor exercitate asupra arenzii țărânești de factorii foarte numeroși despre care se putea presupune că determinau variația arenzii. Or, cauzele acestei variații sînt interesante pentru precizarea structurii unor relații care, pe o scară variabilă, au existat în agricultura românească după

reforma agrară din 1864 pînă la lichidarea proprietății moșierești în anii revoluției populare.

Merită de asemenea menționat că lămurirea structurii agrare din România în 1864—1945 interesează pe cei care se ocupă de modalitățile rezolvării problemei agrare în țări în care dăinuie și azi un sistem asemănător cu cel existent la noi la începutul secolului. Cercetători americani care studiază problema reformei agrare în America Latină de azi au vizitat Institutul «N. Iorga», interesându-se, pentru a avea elemente de comparație, tocmai de evoluția agriculturii românești în perioada amintită.

PRIMELE REZULTATE OBTINUTE «ELECTRONIC» PRIVIND RELAȚIILE AGRARE DIN VECEA ROMÂNIE

Pentru a se stabili și ierarhiza factorii care influențau variația arenzii țărânești s-au calculat coeficienții de corelație dintre arenda la 1906 și alți 90 factori, precum și coeficienții de corelație dintre aceștia (s-au luat datele pe județe).

Concluziile care se desprind din analiza rezultatelor acestui calcul au format și vor forma încă obiectul unor studii speciale. Nu avem spațiul necesar pentru a le expune aici. Amintim doar că s-a putut constata că variația ratei arenzii (raportul dintre arenda plătită de țărani moșierului și venitul realizat de aceștia) nu depindea de densitatea populației la hectar cultivabil, de proporția pământului moșieresc luat în arendă de mării arendași intermediari între moșieri și țărani, de productivitatea la hectar și de alți factori pre-

supuși mai înainte de a fi determinanți. A fost pus în evidență rolul important al inventarului aflat în proprietatea țăranilor.

Factorii care determinau variația arenzii erau în ordinea importanței: raportul între numărul plugurilor țăranilor și suprafața totală a pământului lor; raportul între numărul moșierilor și numărul țăranilor fără pământ; raportul între suprafața totală a moșiilor și populația rurală; raportul între suprafața moșiilor și numărul țăranilor cu proprietăți mai mici de 5 ha; proporția știutorilor de carte. Se vede că factorii cei mai importanți sînt legați de repartitia proprietății asupra pământului și a inventarului agricol, un anumit rol jucîndu-l și factorii demografici și culturali.

Poate că unor cititori această problemă li se va părea mai puțin spectaculoasă sau mai puțin «amuzantă» decît altele pe care le înfățișăm în articolul de față. Dar trebuie să avem în vedere că sarcina istoriei este descoperirea factorilor profunzi care au influențat viața oamenilor. Or, problema pe care am prezentat-o ține tocmai de lămurirea structurilor sociale care au condiționat viața a milioane de țărani, a poporului nostru, într-o întreagă epocă istorică.

În legătură cu problema care ne-a interesat au fost calculați peste 4 000 coeficienți de corelație. Stabilirea unui singur coeficient de corelație cu ajutorul unei mașini electrice de birou ar lua unui cercetător circa o zi de muncă, în timp ce calculul celor peste 4 000 coeficienți la mașina electronică a cerut doar o jumătate de oră!

Nu trebuie să se creadă că simpla utilizare a calculatorului electronic poate rezolva o problemă de istorie. Cifrele pe care le furnizează calculatorul evidențiază anumite relații matematice între fenomene. Stabilirea sensului acestor relații, interpretarea lor este opera istoricului, care recurge la totalitatea informațiilor istorice — numerice și nenumeric — și se sprijină pe o concepție, pe o teorie de ansamblu. Calculatorul electronic permite însă sesizarea unor relații istorice care altfel nu pot fi descoperite.

Recursul la computer ni se pare indispensabil astăzi pentru o serie de domenii ale istoriei, în special social-economice.

Accesul la calculator pentru istorici nu este însă o problemă ușoară! Centrul de calcul al Universității din București este astăzi singura unitate care oferă istoricilor noștri această posibilitate în condiții corespunzătoare. Mai există însă problema închegării unui grup de programatori care să aibă timpul și preocuparea de a asigura programele necesare istoricilor doritori de a utiliza computere. Nu ne îndoiim însă că problemele legate de accesul istoricilor la calculatoare se vor rezolva în folosul cercetării istorice și al cunoașterii științifice în general.

CÎND A VENIT PREAMFRUMOASA ȘI S-A BUCURAT INIMA ZEULUI...

Priviți acest desen (imaginea 1): Neferitiți — faimoasa regină a Egiptului, a cărei frumusețe tainică a traversat nealterată 33 de veacuri și tulbură și azi pe privitor — inspectează curtea cu coloane a templului din Karnak construit de soțul ei, faraonul Akhenaten. Un «instantaneu», o «fotografie», peste milenii.

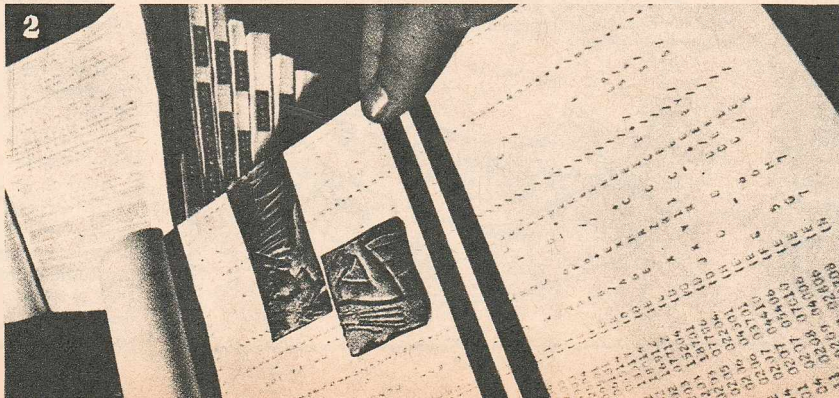
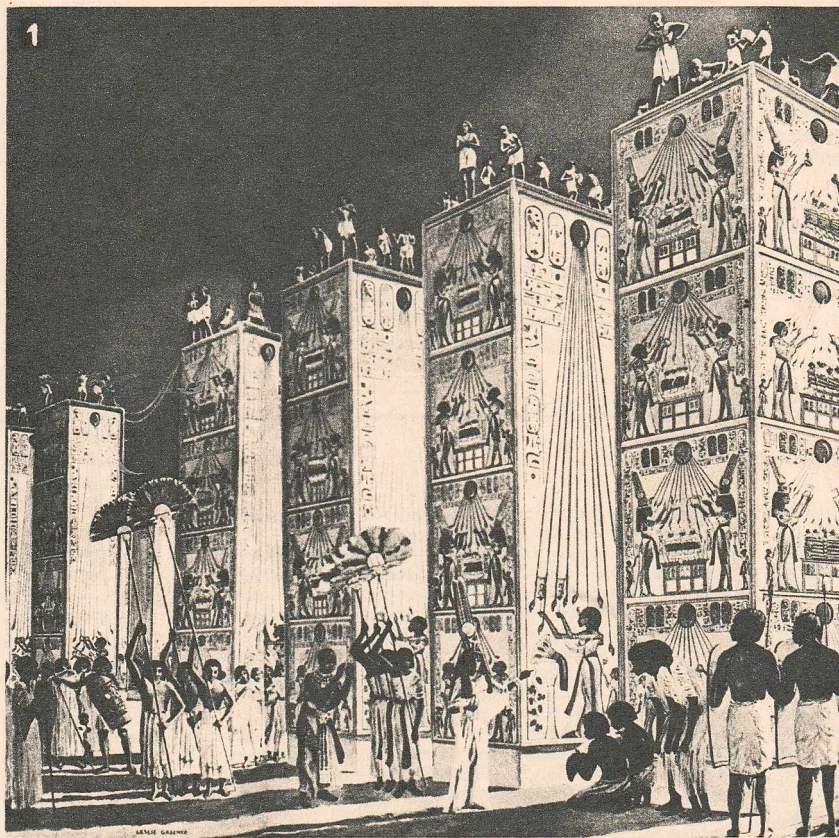
Decorațiile de pe coloane sînt constituite exclusiv din figuri feminine. Nicăieri în această parte a templului nu apare cel mai mic semn, cea mai mică aluzie la existența faraonului: totul este închinat numai reginei, al cărei nume înseamnă «Cea Preamfrumoasă a venit». O asemenea onoare nu a fost acordată, se pare, nici unei alte domnițoare a Egiptului — de altfel întreaga curte interioară a templului îi este închinată — ceea ce face pe unii specialiști să conchidă că frumusețea regină a jucat și un rol politic important sub domnia lui Akhenaten.

De altfel, nu numai curtea interioară care apare în desen, ci întreaga operă de restaurare... pe hîrtie, a templului din Karnak aruncă lumini noi asupra unei perioade fascinante din istoria Egiptului: cea a domniei lui Amenofis al IV-lea — viitorul Akhenaten. De numele acestuia sînt legate îndrăznețe reforme culturale și religioase, care au provocat mînia slujitorilor lui Amon și au grăbit, în cele din urmă, prăbușirea faraonului.

... Toată această reconstituire a templului dispărut (desenul reprodus aci este numai un exemplu) a fost făcută posibilă grație unei mașini electronice de calcul! Este probabil cel mai senzațional caz de utilizare a computerului în cercetarea istorică, și el ilustrează totodată, cu maximă claritate, rolul și... limitele mașinii în asemenea investigații.

Egiptologul american Ray Winsfield Smith povestește în «National Geographic Magazine» modul ciudat în care s-au încrucișat drumurile unui istoric cu un calculator I.B.M.

Studiind cîteva blocuri răzlețe rămase de la faimosul templu construit la Karnak de Akhenaten în onoarea lui Aten, «discul soarelui», Winsfield a aflat de la un alt savant, doctorul William Stevenson Smith că, deși lăcașul inițial a fost complet distrus, au rămas circa 30 000 blocuri și fragmente disperate din clădirea originală — unele din ele fiind folosite ulterior pentru alte construcții din

străvechea așezare egipteană.

Așadar, aproape întreg templul exista... în bucățele. Dar, nu era nimic de făcut: cum puteau fi «potrivite» zeci de mii de piese?!

Și atunci Ray Winsfield Smith a avut ideea genială să fotografieze — la aceeași scară! — blocurile și să se încerce «lipirea» lor... pe hîrtie. Dar nici aceasta n-ar fi dus la nimic dacă el nu ar fi avut altă idee salvatoare: recursul la o mașină electronică ce se afla la un centru I.B.M. din Cairo.

A fost o muncă îndirijită care a reclamat ani de muncă și eforturi. Fiecărei fotografii i s-au «alocat» identificări în cod numeric (foto 2). Fiecare detaliu de pe un bloc sau altul (de ex.: «faraon», «prințesă», «preot», «rază de soare», structuri arhitectonice, dimensiuni etc.) și-a găsit un corespondent numeric. Apoi a început acțiunea migăloasă dar pasionantă de «recompunere». De pildă, Said Gohary, unul dintre cercetători, a studiat o fotografie înfățișînd cotul drept al lui Akhenaten. A interogat calculatorul despre alte fotografii conținînd imagini de faraon de dimensiunea care «se potrivea» cotului. I s-au indicat instantaneu de către mașină nu mai puțin de 218 fotografii. Gohary, «ghicind» din fotografia studiată ce alte detalii — arhitectonice sau de altă natură — erau de așteptat în fotografia «lipsă», a adresat noi întrebări calculatorului, care treptat a redus numărul imaginilor «acceptabile» la... una singură. Așa a progresat pas cu pas munca.

Este clar că mașina nu ar fi fost de nici un folos dacă n-ar fi fost minuită de istorici competenți, dar este tot atât de clar că fără ajutorul ei nici cei mai iscușiți egiptologi n-ar fi realizat nimic. Afară doar dacă ar fi dispus de o armată de ajutoare poate numeric egală cu cea care a construit templul acum 3300 de ani...

Firește, a fost o simplă întimplare, dar prima «potrivire» de fotografii astfel realizată reprezenta o rază de soare și o hieroglifă. Inscripția recompusă suna așa: «Inima zeului se bucură...» Parcă un salut venit din negura timpului adresat minții iscoditoare a omului și minunatelor mașini pe care le-a zămislit.

Lionel NIȚESCU

COMPUTERUL SCRUTEAZĂ ISTORIA VESTULUI SĂLBATIC

Fotografiile din această pagină par desprinse dintr-un western oarecare, ele sînt însă adevărate documente de epocă, purtînd nealterată patina vremii. Colonizarea pămînturilor libere, formarea și viața noilor așezări în vestul Statelor Unite ale Americii preocupă, evident, nu numai pe autorii și spectatorii filmelor «western», dar și pe istorici. Popularea Vestului este o parte integrantă, extrem de importantă, a istoriei naționale nord-americane, dar ea interesează deopotrivă o serie de țări europene din care s-au recrutat noii coloniști și de asemenea pe toți cei care se preocupă de procesele de emigrare și colonizare.

Este deci firească dezvoltarea luată în S.U.A. de așa-numita «western history». Or, istoricii Vestului considerau mai de mult că noii ocupanți ai «pămînturilor de frontieră» erau în majoritate bărbați tineri fără familie. Într-un fel «lupul singuratic» al filmelor western era corespondentul «burlacului tînăr» din lucrările istorice...

Istoricul Jack Eblen a procedat la verificarea ideilor tradiționale privind structura familială și de vîrstă a populației regiunilor nou colonizate între anii 1840 și 1860. Folosind un calculator electronic, el a analizat datele privitoare la un eșantion alcătuit din populația a 88 comitate de frontieră. Calculele au arătat că luarea în folosință a noilor teritorii din vestul S.U.A. a fost nu opera unor «burlaci tineri», ci o «afacere de familie», realizată — cu alte cuvinte — de familii, de oameni căsătoriți, cu puțin mai tineri decît restul nord-americanilor. Procentul bărbaților de 20-29 de ani era în regiunile nou colonizate cu numai 20%, mai mare decît procentul pe întregul teritoriu al Statelor Unite, iar procentul bărbaților de 30-39 de ani în teritoriile colonizate numai cu 25%, mai mare.

THOR HEYERDAHL... EDIȚIE „ELECTRONICĂ“

Una din problemele care revin deseori în studiile istoricilor este aceea a originii diverselor civilizații. Pentru verificarea ipotezelor privind originea civilizațiilor din insulele Pacificului există și alte mijloace decît «călătoriile experimentale» de felul celeia efectuate de Thor Heyerdahl și tovarășii săi la bordul ambarcației Kon-Tiki sau Ra-II.

Un grup de cinci cercetători — M. Levison, J.T. Fenner, W.A. Sentance, R.G. Ward, John W. Webb — a stabilit cu ajutorul mașinii electronice direcțiile probabile pe care le-ar fi putut lua călătoriile accidentale spre Insulele Microneziei și Polineziei, ale ambarcațiilor tîrîte de vînturi și de curenții oceanici. Recurgînd la date meteorologice și oceanografice, pe care le-au supus unei prelucrări adecvate la calculator, ei au stabilit traseul și durata probabile ale acestor călătorii forțuite.

Luînd apoi în considerație posibilitățile de supraviețuire, ei au demonstrat că «traseele de migrație» în Pacific, despre care au scris unii cercetători, sînt improbabile. S-au dovedit a fi foarte puțin probabile în special călătoriile accidentale spre Insulele Gilbert din Micronezia și Insulele Ellice din Polinezia. Or, tocmai în aceste insule există culturi vechi, bine definite, a căror «aducere» acolo, ca urmare a unei imigrații intervenite după o călătorie accidentală, apare — pe baza rezultatelor furnizate de prelucrarea la calculator a datelor meteorologice și oceanografice existente — foarte improbabilă. Numai cu ajutorul mașinii electronice a fost posibilă efectuarea în timp util a imensului număr de operații necesitate de calculul traseelor probabile și al duratei lor!

BIZANȚUL, LA CREPUSCUL...

Multe din monumentele artei bizantine, care trezesc atîta admirație, au fost monumente publice, ridicate de stat — deci din fondurile obținute de statul bizantin din impozite. Cum se strîngeau impozitele în Bizanț? Vizitatorii expoziției de carte, organizată cu prilejul ultimului congres internațional de bizantinologie, ținut la București, au putut vedea o lucrare în limba rusă a cercetătoarei sovietice K.V. Hvostova cu privire la «Particularitățile relațiilor juridico-agrarie în Bizanțul tîrziu — secolele XIV-XV», publicată la Moscova în 1968.

Pentru a afla în ce mod se stabileau impozitele în Bizanț, K.V. Hvostova a recurs la calculator. Și anume, pe baza datelor privitoare la 14 sate bizantine în anii 1301-1341 s-au calculat așa-numiții coeficienți de corelație între cuantumul impozitului, numit telos, plătit de paroikos, țărani dependenți, pe de o parte, și numărul familiilor, al vitelor trăgătoare, al pomilor, suprafața pămîntului cultivat, pe de altă parte.

Analiza coeficienților de corelație dintre cuantumul impozitului și diversele «materii impozabile» a permis formularea unor concluzii privind «telos»-ul: acesta avea un dublu caracter, patrimonial și personal, stabilindu-se în funcție de principalele surse de venit specifice fiecărui sat, iar birnicii care nu aveau avere plăteau un impozit minimal. Sistemul de impunere, aplicat în penultimul secol de viață a Imperiului bizantin, se dovedește astfel, după părerea exprimată în cartea citată, a fi fost conservat de pe vremea Imperiului roman.

Iată deci cum o problemă foarte spinoasă și foarte greu de rezolvat cu «arsenalul» obișnuit al istoricului și-a găsit o soluționare... electronică.

mapamond '72

de Ioan GRIGORESCU

o strîngere de mînă

Experiența pe care ne-a demonstrat-o filmul lui Harry Harlow, prezentat recent de «Telescopedie», avea să bulverseze convingerea că afecțiunea față de mamă a noului-născut este în strictă dependență de sinul matern și, deci, de ființa care îl hrănește. Doi pui de maimuță au fost închiși într-o cușcă cu două maimuțe-«mame»: una din sîrmă, dotată cu sîni artificiali prin care le venea sugarilor laptele, alta fără sîni, dar acoperită cu blană și cu un chip mai «uman», dacă se poate spune așa despre o imitație fidelă de maimuță. Puii de cimpanzeu se hrăneau la sîrmă, dar, ori de cîte ori aveau nevoie de apărare sau de alinare se strîngeau la pieptul «mamei» de pluș. Cam așa este și cu puilul de om. Afecțiunea este un sentiment al comunicării dezarmate și dezarmante, opus ostilității și îndoielilor, greu de trucat și, deci, greu de artificializat. Ea este singura care poate îndepărta barierele invizibile dintre oameni, căci se naște din simpatie și este opusă răcelii, antipatiei, răutății, necomunicării. Norman Lobsenz a publicat în revista «Woman's day» un studiu consacrat rolului pe care îl are gestul afectiv în comunicarea încurajării între oameni, a tandreței sau a simpatiei. Într-o lume în care se pare că tot mai mult nu mai avem nevoie de afecțiune, în care ni se demonstrează că «Romeo și Julieta» nu pot să apară pe bandă rulantă, necesitatea comunicării afective între oameni apare cu o impetuoșitate cel puțin egală cu forța obtuzității, a plictisului, a scepticismului și a nepăsării. Un gest capabil să înlăture o criză, să aline o durere, să ajute la vindecarea unei răni sufletești este la îndemîna tuturor, cu condiția ca omul să nu se fi dezumanizat într-atîta încît să nu mai fie în stare de comunicare între suflete. Și totuși de atîtea ori ne copleşesc asprimea, propriile necazuri, nevoia pe care o simțim noi înșine de afecțiune și pe care nimeni nu ne-o mai acordă, încît, fără să vrem, devenim opaci față de cei din jur, insensibili la durerea altora, mahmuri și necomunicativi. «Infernul sînt ceilalți» spunea Jean-Paul Sartre, dar infernul este în fiecare din noi, în violența latentă, în nepăsarea suverană, în tonul răstit, în vocea ridicată, în indolență și indiferență. Uneori, doar instinctual, ne dăm seama de marea forță pe care o declanșează în oameni un simplu gest de afecțiune, dar de cele mai multe ori închidem cu brutalitate supapa acestui sentiment, îl ascundem ca pe ceva rușinos, preferînd să arborăm mai curînd o expresie întunecată decît un surîs. Limbajul nostru în locurile publice atestă din plin această constatare. Cea mai mică greșeală este admonestată cu violență, corecțiunea uită de armele seducției, surîsul este strivit de privirea cruntă, observația se face întoideama prin impreași și, din tot acest mod de «comunicare» interumană, nu obținem decît o stare tensională, atmosferă încărcată, oprobiu și dispreț.

Cînd pruncul a învățat să vorbească — notează Norman Lobsenz — înlocuim treptat, în contactul cu el, mîngierea prin cuvinte. Distanța ia locul intimității. Îndepărtarea de cei dragi devine și mai acută odată cu deprinderea umblatului. Ea va continua pe măsura înaintării în viață. Dar nevoia de afecțiune străbate întreaga existență a omului, cu cîteva puncte acute între care se înscriu pruncia, adolescența și bătrînețea. Această ultimă etapă din viața omului se pare că este la fel de setoasă de afecțiune ca și copilăria, dar vai, cîtă îndepărtare și ce bariere pune între suflete cea de «a treia vîrstă»! Și cît de mult valorează în această etapă o simplă strîngere de mînă, o mîngiere, o vorbă blîndă, un surîs! Doctorul Herbert Otto, unul dintre primii psihologi moderni care au studiat căile de dezvoltare a personalității umane, punea un accent deosebit pe comunicarea fizică între oameni, ca o condiție a sprijinului și întrajutorării.

Opusă afectării, care adeseori denotă indiferența și inactivitatea grandilocventă, afecțiunea este primul pas spre iubire, spre «acea iubire mare care, alături de ocupațiile serioase, îl readuc pe om la felul său natural» (cuvintele între ghilimele îi aparțin lui La Bruyère).

Dintre toate viețuitoarele pămîntului cărora le este proprie afecțiunea numai omul cunoaște strîngerea de mînă. Și deseori am constatat că o strîngere de mînă valorează cît un regat.

ATENȚIE, MOTOR!

de trei ori MARGARETA PÎSLARU

După o absență îndelungată, Margareta Pîslaru se află din nou pe platourile de filmare. Parcă pentru a face în necaz celor câțiva ani de inactivitate cinematografică, regizoarea Elisabeta Bostan i-a oferit, în filmul *Veronica*, nu un rol, ci trei...

— Dragă Margareta Pîslaru, am eu motivele mele bine întemeiate să te întreb cu ce stare de spirit ai revenit pe platouri. Am să-ți reamintesc că într-unul din interviurile noastre de la sfârșitul anului trecut erai foarte neîncrezătoare în ceea ce privește posibilitatea de a mai apărea într-un musical. Țin minte că erai chiar brutală la adresa perspectivelor, ziceai, cu alte cuvinte, că a cam trecut timpul iar eu încercam să te încurajez, spunându-ți că astăzi musicalurile nu se mai fac cu «copilițe», ci cu actrițe coapte, vezi Barbra Streisand, Julie Andrews.

— Să știi că de la discuția aceea sentimentele mele vizavi de musical nu s-au schimbat. Ceea ce mi-a propus regizoarea Elisabeta Bostan este însă cu totul altceva, nu este un musical obișnuit; farmecul lui aparte i se trage de la faptul că este conceput ca o feerie cinematografică cu copii și pentru copii, cu muzică scrisă special pentru ei (de

Temistocle Popa, care s-a întrecut pe sine!), dar să fim înțeleși, accesul adulților nu este interzis. Cineasta noastră mi-a descoperit o altă față a musicalului, de aceea mă aflu acum aici, pe platou, cu nespusă bucurie. Și apoi, filmul «Veronica» este și un minunat prilej de a mă afla pentru mult timp în mijlocul prietenilor mei credincioși, copiii. Încă un «apoi»: ceea ce fac este o experiență cu totul nouă pentru mine, interpretez nu un rol, ci trei: o învățătoare gravă, severă, o zână, firește bună, și voi mai lua și înfățișarea unei împărătese a furnicilor, cu toate accesoriile de rigoare.

— După cum se vede, nici una din cele trei ipostaze n-are nimic comun cu personajul Margareta Pîslaru.

— Din fericire — nu. Spun din fericire pentru că niciodată nu mi-am dorit să mă joc pe mine însămi — mi se pare și facil, și plictisitor, la urma urmei — ci să caut, să descopăr posibilități noi de exprimare, îmi place să îmi asum riscul încercărilor, al drumurilor nebătute. În orice moment găsesc în mine energia necesară unei noi întreprinderi, niciodată nu mi se pare că am aflat sau am dat totul. Revenind la rolurile de acum, trebuie să spun că

ele îmi cer nu numai o schimbare a înfățișării (ceea ce e treaba machiajului și a costumelor), dar și a glasului. Voi cânta în trei stiluri diferite, cu trei voci diferite, alt fel cîntă o învățătoare și alt fel o zână, nu?

— ...Și alt fel cîntă o Margareta Pîslaru...

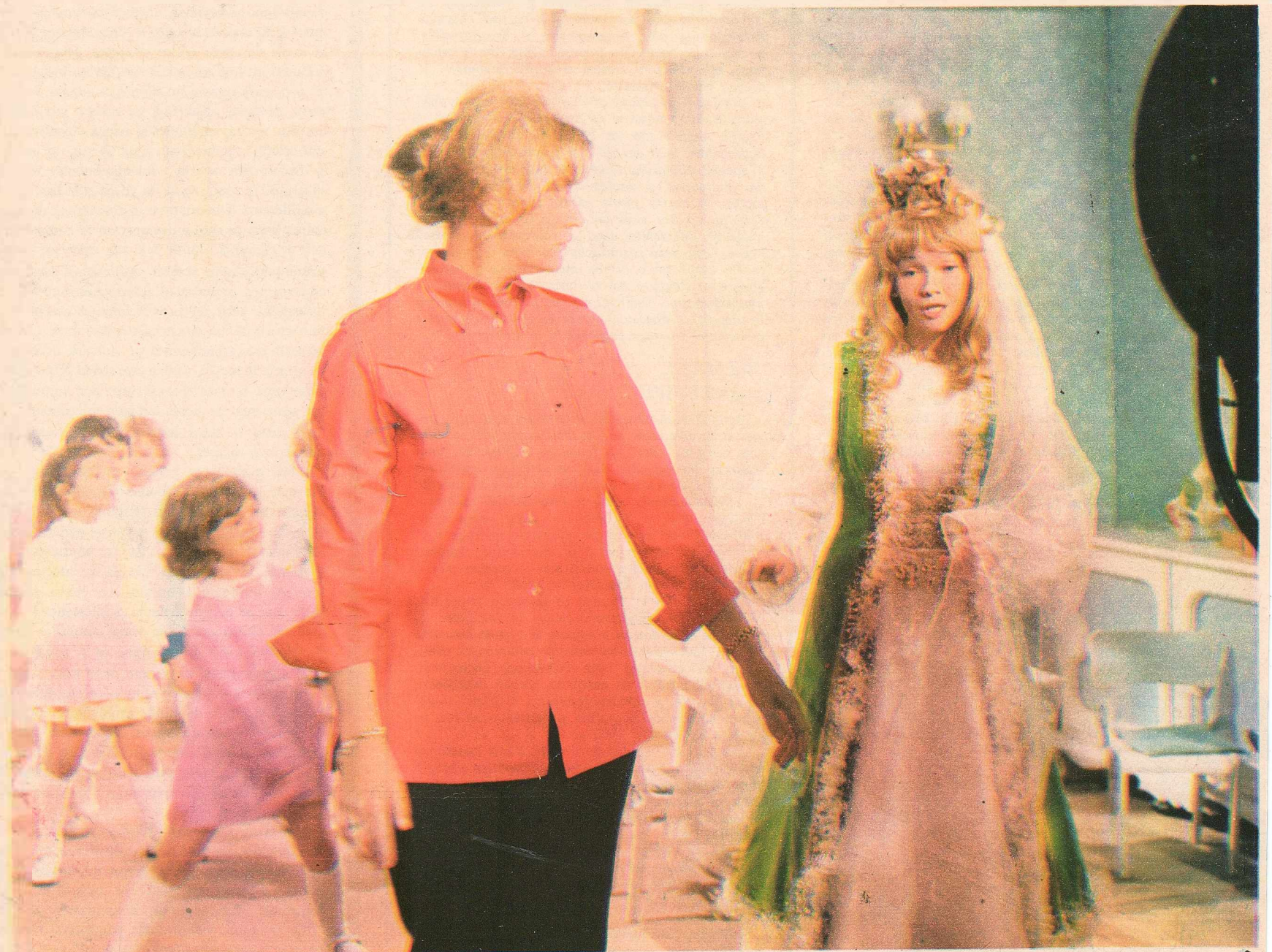
— Aș vrea ca pe aceasta din urmă să o fac de nerecunoscut.
— Cum te împaci, vreau să spun cum lucrezi, cu partenerii tăi, cu copiii aceștia care forfotesc în jurul tău, care vin pe platou cu mămicile după ei? Știi că Elisabeta Bostan este un pedagog excelent, dar îmi închipui că oricite virtuți dăscălești ar avea, oricite trucuri ar folosi, este greu să stăpânești niște prichindei de patru ani cărora li s-a dat dreptul să se joace cu Margareta Pîslaru.

— Tactul și experiența Elisabetei Bostan fac adevărate minuni. Copiii sînt greu de păcălit, ei trebuie convinși pe limba lor și pentru treaba asta nu sînt de ajuns bomboanele, ciocolata sau muștrările părinților. (Apropo, ții ce spectacol formidabil constituie acești părinți care îi însoțesc la filmări, ce trac au? Se poate scrie un studiu, dar asta este altă poveste.) Îți trebuie o răbdare de înger să reiei scena de la capăt, pentru că pe mica mea parteneră, Lulu — care se urcă pe un scaun pentru a-mi da replica — în plină filmare, o apucă cheful să-mi facă declarații de dragoste neconsemnate în scenariu sau, și mai grav, îmi cere să-i cînt «Zărzăreleu», drept care un băiețel vrea și el, imediat, «Soldățelul».

— Bănuiesc că turnarea filmului se va întinde pe o bună bucată de timp, pelicula va avea două serii. Ce faci cu obligațiile tale față de muzica ușoară? Se apropie și festivalul de la Mamaia.

— Cam un an de zile va dura totul. Ceva-ceva a trebuit să sacrific. Am renunțat la câteva contracte peste hotare, probabil că voi mai renunța și la altele. Oricum, eu încerc, pe cît pot, să împac și una și alta, și filmul și muzica.

Magda MIHĂILESCU
Fotografie de S. STEINER

Fotoreporterul nostru a găsit-o pe Margareta Pîslaru în ziua în care trebuia să fie zână. Dar tot o zână făcătoare de minuni este și regizoarea Elisabeta Bostan.

▲ Așa l-am cunoscut pe Gian Maria Volonté în filmul «Iubita lui Graminia».

forța lui GIAN MARIA VOLONTÉ

Actorul numărul unu al Italiei de astăzi se numește Gian Maria Volonté. Cîteva din filmele implicate direct în realitatea socială a Italiei de astăzi, cîteva din filmele care au adus țării sale prestigiul de a se afla în avangarda cinematografului european angajat politic au în fruntea distribuției pe Gian Maria Volonté: «An-

chetă în jurul unui cetățean aflat în afara oricărei bănueli», «Sacco și Vanzetti», «Clasa muncitoare merge în paradis», «Afacerea Mattei». La 39 de ani, steaua lui Volonté strălucește din plin. Marele său talent — verificat de-a lungul unei cariere teatrale și cinematografice bogate — a izbucnit cu o forță vulcanică, personajele sale par statui tăiate din marmură, scăpărarea ochilor telurici împrumută imaginilor de pe ecran o vibrație unică. Așa l-am cunoscut și noi în «Sacco și Vanzetti», în «Iubita lui Graminia» și, dacă ne amintim bine, în primele două serii ale westernului cu dolari («Pentru un pumn de dolari», «Pentru cîteva dolari în plus»), unde nu a acceptat să apară cu numele său, drept care pe generic a fost botezat John Wells.

Dar Volonté nu este numai actorul zilei, interpretul pe care și-l dispută astăzi regizorii, ci și o conștiință răspicită, lucidă, un militant, cu vorba și cu fapta, al Partidului Comunist Italian, care nu a ezitat să-și afirme cu nenumărate prilejuri, uneori în plină demonstrație de stradă, convingerile politice. Prin personalități ca Gian Maria Volonté, ideea de actor modern și, deopotrivă, de artist-cetățean capătă noi dimensiuni. Ciudat cum marile premii internaționale trec pe lângă el, la numai cîteva milimetri. Anul trecut, la Cannes, cînd a fost prezent cu «Sacco și Vanzetti» distincția supremă a revenit partenerului său, Riccardo Cucciolla. De data aceasta, cînd a tăiat răsufarea cu rolurile sale din «Afacerea Mattei» și «Clasa muncitoare merge în paradis», laurii s-au așternut la picioarele actorului francez Jean Yanne. Amintim toate acestea din simplă curiozitate, întrucît certitudinea noastră este că ultimul lucru care-l interesează pe Volonté în lumea asta sînt premiile. Ca să-l iubești, nu trebuie să-l știi laureat, este de ajuns să-ți amintești măcar una din scenele lui Vanzetti, aceea în care spune «Io sono italiano», ca și cum ar vrea ca omenirea să fie bine pătrunsă de acest adevăr fundamental.

de la A la Z

de Constantin POPESCU

GIOVANNI José

Scriitor, scenarist și regizor francez de film, născut în Corsica, în 1923. Războiul îl împiedică să-și continue studiile superioare, făcîndu-l să se înroleze, în anii ocupației, în Rezistență, prilej de nenumărate acțiuni eroice. După eliberare cunoaște, ca mai toți camarazii de generație, dificultatea de a se readapta la o existență care pretinde cu totul alt fel de eroism. Cunoaște lumea interlopă, mediile celor certați cu legea, pe care mai tîrziu se va decide să le zugrăvească lucid, cu înțelegere, dar fără compasiune, într-o serie de cărți care vor face senzație și care vor fi traduse în film datorită marilor încercări de omenesc, dramatismului lor, oscilării între sublim și atroc. Devine adaptorul și dialoghistul propriilor sale romane: *Le trou*; *Le deuxième souffle*; *Classe tous risques*; *Aventurierii*; *Les grandes gueules*; *Hot*; *Meurtre au sommet*; *Un oarecare La Rocca*; *Histoire de fou*, și personajele sale violente, umane, pline de căldură, de visuri amestecate și nebunești, cu neașteptate elanuri de generozitate și dovezi de abnegație vor căpăta trăsăturile familiare ale lui Belmondo, Ventura, Delon sau Bourvil. Debutează în 1966 ca regizor, turnînd (bineînțeles, după propriile scenarii), mai întîi, *La loi du survivant*, apoi, în Mexic: *Le rapace* cu Lino Ventura. Cunoaște un mare succes de public și de critică, în 1969, cu *Ultimul domiciliu cunoscut*, în interpretarea remarcabilă a cuplului L. Ventura-Marlene Jobert. Ultimele sale realizări: *Un aller simple* și *Où est passé Tom?* (1971).

GIRARDOT Annie

Actriță franceză de film și teatru, născută la Paris, la 25 octombrie 1931. Una din actrițele de frunte ale teatrului și filmului francez contemporan. Absolventă (cu premiul I) a Conservatorului din Paris, în 1954, este angajată la Comedia Franceză, iar un an mai tîrziu debutează și în filmul (*Treize à table*), pentru ca în 1956 să obțină premiul Suzanne Bianchetti, destinat tinerelor talente. Desfășoară paralel o dublă și fecundă carieră teatrală și cinematografică, creînd pe scenă piese ca: *Doi pe un balansoar* sau *După cădere*, iar în film cunoscînd o serie de succese notorii în filme ca: *L'homme aux clés d'or*; *Le rouge est mis*; *Maigret tend un piège*; *Recours en grâce*; și, mai ales, *Rocca și frații săi*. Aci regizorul Visconti, care o dirijase și în teatru, reușește să-i ofere rolul capital al carierei sale și s-o facă populară în Italia, care-i va deveni a doua patrie artistică (și de adopție, prin căsătoria ei cu actorul Renato Salvatori, partenerul ei din *Rocca*). Continuînd să activeze în teatru, va acorda filmului o mai largă atenție, turnînd în Franța: *Les amours célèbres* (scheciul *Les comédiennes*) 1961; *La proie pour l'ombre* (1960); *Întîlnirea* (id.); *Vaporul lui Emil* (id.); *Le vice et la vertu* (1962); *La bonne soupe* (1963); *Trois chambres à Manhattan* (1965 — r. Marcel Carné) pentru care obține Cupa Volpi la Veneția; *A trăi pentru a trăi* (1967); *Les gauloises bleues* (1968); *La bande à Bonnot* (id.); *Erotissimo* (1969); *Les novices* (1970); *Mourir d'aimer* (id.), în Italia: *Smog* (1961) *Tovarșii* (1963); *La donna scimmia* (id.); *La ragazza in prestito* (1964); *Una voglia di morire* (id.); *Le streghe* (1966); *Dillinger è morto* (1968), în Spania: *L'altra donna* (1963); în S.U.A.: *The Story of a Woman* (1968), în R.S.F. Iugoslavia: *Plouă peste satul meu* (id.).

GIROTTI Massimo

Actor italian de film și teatru, născut la Mogliano (Italia), la 18 mai 1918. Unul dintre cei mai buni actori ai teatrului și filmului italian de ieri și de azi. Solicitat la început exclusiv pentru chipul și fizicul său statuar în filme ca: *Pirații din Malaezia*, *Coroana de fier*, *Dora Nelson*, *Harlem* etc., dovedește ulterior neașteptate resurse dramatice și un joc de o mare sobrietate în filmele școlii neorealiste italiene, începînd cu faimosul *Ossessione* (1942) și continuînd cu *Un giorno nella vita* (1946); *Vinătoarea tragică* (1948); *Gioventù perduta* (id.); *Anni difficili* (id.); *Suspine pe stradă* (id.); *În numele legii* (1949); *Altura* (1951); *Roma, orele 11* (1952). Turnează apoi în filme variate ca gen: *Fabiola* (1949 — r. A. Blasetti); *Cronaca di un amore* (1950 — r. Antonioni); *Anna Zaccaria* (1953 — r. De Santis); *Spartaco* (id. — r. R. Freda); *Senso* (1954 — r. Visconti); *I giganti della Tessaglia* (1960); *Lettere di una naviziona* (id.); *Giuditta e Oloferne* (id.); *Oro per i Cesari* (1962); *Venere Imperiale* (id. — r. J. Delannoy). A turnat și în Franța: *Nez de cuir* (1952); *Dragostea unei femei* (1954 — r. J. Grémillon); *Marguerite de la nuit* (id. — r. C. Autant-Lara); *Asphalte* (1959) ș.a. În ultimii ani a apărut în filme ca: *Marco Polo* (1965); *Le streghe* (1966); *Cortul roșu* (1968); *Teorema* (id. — r. Pasolini); *La coppia* (id.); *Le sorelle* (1969) ș.a. Pauzele apreciable dintre filme se datoresc intensei sale activități teatrale.

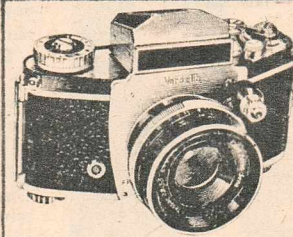
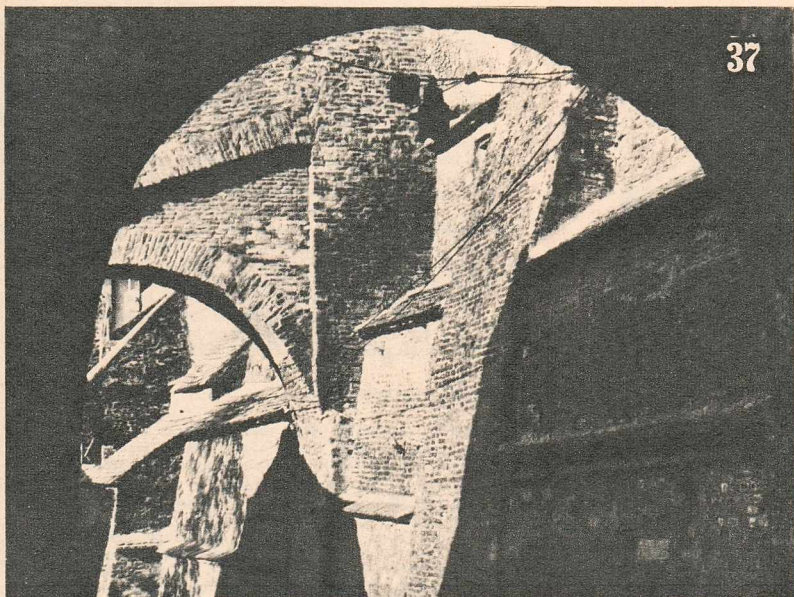

GISH Lillian

Actriță americană de film de origine franceză, născută Liliane de Guiche, la Springfield (Ohio — S.U.A.), la 14 octombrie 1896. Cea mai luminoasă figură a filmului mut american. Sortită de copil să cunoască lumea spectacolului, debutează pe scenă la șase ani și în film la șaisprezece ani, descoperită de marele D.W. Griffith, în *Unseen Enemy*. Devine actrița de predilecție a marelui cineast și intruchipează pe ecran idealul eroinei pure, de mare noblețe sufletească, victimă a unei societăți ipocrite și corupte. Oferă astfel adevărate culmi de artă interpretativă în filme ca: *Judith of Bethulia* (1913); *The Battle of Sexes* (1914); *Home, Sweet Home* (id.); *Nașterea unei națiuni* (1915); *Hearts of the World* (1918); *Crinul zdrobit* (1919); *Way Down East* (1920); *Cele două arfeline* (1921), printre multe altele semnate de maestrul său. În 1920 va semna ea însăși regia unui film interpretat de sora ei, Dorothy Gish: *Remodeling Her Husband*. Pîna în ultimii ani a erei mute va mai fi protagonista unor filme notorii semnate de cinești renumiți ca: Henry King: *Romola* (1924) și *Sora albă* (id.), King Vidor: *Boema* (1926); Victor Sjöström: *Litera roșie* (id.) și *Vijelia* (1928), Fred Niblo: *The Enemy* (1928). Se retrage din cinematograful după un prim și ultim film vorbitor: *One Romantic Night* (1930), reluîndu-și activitatea teatrală abandonată cîndva, revenind pe ecran la mari intervale de timp: în 1933 cu *Moartea civilă*, în 1943 cu *Top Man* și succesiv, în 1945: *Miss Susie Slagle's*, în 1947: *Duel in the Sun*, în 1949: *Portrait of Jennie*, în 1955: *The Cobweb* și *The Night of the Hunter*, în 1957: *Orders to Kill*, și în 1959: *The Unforgiven*. În anii '60 a făcut doar două roluri de compoziție în: *Follow me, Boys!* (1965) și *Comediații* (1967), jucînd mai ales pe scenă. Este de asemenea autoarea lucrării de teorie: *Cinematograful, un limbaj universal*, integrată în *Enciclopedia britanică* (1933).

concurșul nostru
cea mai frumoasă
FOTOGRAFIE

concurșul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
citorului

- 37) Vestigii
CORNELIU DORIN GELEP—elev, Craiova
38) Omul Deltei
GEORGETA BORDIERU—funcționară, Brăila
39) În ploaie
BALINT SIGHISMUND—inginer, Tg. Mureș
40) Huțulul
FERDINAND MICHITOVICI—economist, Cîmpulung Moldovenesc

drumetrie

de Gh. EPURAN

cheile sohodolului

De obicei o zonă turistică cu adevărat atrăgătoare o dată «destelenită» nu mai este uitată. Mai sînt însă și excepții. Ne-o confirmă Cheile Sohodolului de pe versantul sudic al Munților Vilcanului, sau Cheile Runcului, cum sînt numite mai adesea de localnici. De o mărție care dacă nu rivalizează cu cea a Cheilor Bicazului, nu este departe de ea, cu o mulțime de fenomene carstice originale, pline de surprize, cu o vegetație în care s-au strecurat multe plante de origine mediteraneană, această zonă era firesc să atragă atenția drumeților încă de la primele lor aventuri montane. Și ei au cercetat-o asiduu la răscrucea secolelor 19 și 20, adică atunci cînd se înfiripau primele asociații turistice. Au cercetat-o și au descris-o în publicațiile vremii, neuitînd nici Runcul, satul de la marginea căruia încep spectaculoasele frămîntări ale pietrei în lumea cărora nu poți pătrunde fără să fii cuprins de fiorul neobișnuitului. Curios, după primul război mondial Cheile Runcului au fost uitate de drumeți. Cîțiva localnici le-au mai cercetat și s-au bucurat de frumusețea lor, dar în repertoriul obiectivelor turistice de prima mărime ele nu au intrat. Nu fiindcă nu ar fi meritat, ci doar fiindcă n-a existat acea inițiativă locală care deschide de obicei drumul cunoașterii și al prețuirii. Cu vreo zece ani în urmă, în Runcul, sat care a aparținut cîndva banilor Craiovei, un vicepreședinte de sfat, inimos și gospodar, a încercat să-i facă drum în lumea turiștilor și a inițiat construirea unei cabane chiar în gura cheilor, la marginea Runcului, și un grup de căbănioare 5 kilometri mai sus, în Poiana Bucin. Dar totul s-a oprit aici.

Acum vreo trei ani, m-am dus să revăd Cheile Sohodolului, prin strănoarea cărora și-a făcut loc — cu mari eforturi, dar cu bune rezultate — un drum forestier auto care ajunge după 20 de kilometri sub vîrfurile Șiglăului Mare (1 680 m), acolo unde apele a două piraie (Pescarul și Albele) se înfrățesc în unda cristalină a Sohodolului. Am înnoptat chiar la cabana din gura cheilor, după ce a trebuit să mă întorc în satul Răchiți în căutarea cheii. A doua zi am parcurs tacticos cheile. Am trecut pe sub uriașul perete Pănoasa; m-am oprit la «Gîrla Vaci», unde o parte din ape dispar prin misterioase conducte subterane, pentru a forma, dincolo de dealule Fața Coastei, izvoarele Jaleșului (rîul care a dat numele primului județ gorjean cunoscut istoric); am cercetat curiosul «cuptor», apoi «Nările» și prin «Cheile Vidrele» am ajuns la căbănioarele din Poiana Bucin, încîntătoare ca așezare, concepție și arhitectură, dar inconjurate de pustiu necunoașterii. Lipsa celor necesare m-a făcut să renunț la gîndul de a cerceta peșterile «Căldării» și «Pătrunsa». Dar mi-am promis să revin. În schimb, am urcat în sus pe apa Sohodolului, trecînd prin mai micile chei «Prilejele», pe lângă «Cleanțul Cucului» și «Bulzuri», oprindu-mă, încărcat cu o colecție de imagini noi și variate, doar la cabana forestierilor de la Tirbanul.

De la acest drum, doar gîndul m-a mai purtat prin Cheile Sohodolului. Am așteptat însă vestii; am așteptat să se anunțe deschiderea cabanelor, am așteptat invitația pe care de mult Cheile Sohodolului trebuiau s-o adreseze drumeților amatori de orizonturi și frumuseți ce nu pot fi întîlnite oriunde. Invitația a sosit doar în primăvara aceasta, printr-o notiță apărută într-unul din marile noastre cotidiene. Și m-a bucurat teribil, deși alături de ea, informațiile privind locul erau atît de vagi încît cei ce nu au alte surse documentare la îndemînă vor căuta cabanele «Cheile Sohodolului» mai aproape de Tismana decît de Tg. Jiu. Dar invitația a fost lansată. O nouă zonă turistică deschide raiul priveliștilor sale drumeților. Nouă nu ne rămîne decît să-i îndemnăm pe amatorii de natură spectaculoasă să o urmeze. Nu știm cît de ospitaliere sînt noile gazde. N-am avut răgazul să facem un test. Locurile — garanțăm — sînt însă deosebite și merită să fie văzute. În încheiere, nu ne rămîne decît să vă spunem cum ajungeti la Cheile Sohodolului. Din Tg. Jiu se urmează drumul spre Tismana pînă la km 10,5, unde se ramifică spre dreapta drumul spre Răchiți (1 km) și Runcu (4 km). La marginea Runcului încep Cheile, iar cabanele sînt la 5,5 km mai sus. Deci această minune a naturii, uitată atîția ani, este doar la 15 km de reședința Gorjului, iar cabanele la 20.

SPORT

Așadar, clubul Steaua își sărbătorește jubileul prilejuit de împlinirea a 25 de ani de existență. E un bilanț fără îndoială fructuos în care s-au conjugat nesigurantele inerente anilor de început cu succesele și, din cînd în cînd, insuccesele de pe terenurile de joc, un bilanț care face cinste atît cunoscutului club, cît și mișcării sportive românești.

Astăzi, clubul Steaua este definitiv implantat în viața noastră sportivă, iar membrii săi actuali constituie o garanție a dezvoltării în continuare a sportului românesc. Rezumînd în cifre sfertul de veac de existență a clubului militar, consemnăm:

23 medaliați la J.O.

111 medaliați la Campionatele mondiale

130 medaliați la Campionatele europene.

De asemenea, echipa feminină de floretă a cîștigat Cupa Europei în 1968, 1971 și 1972, iar cea masculină de handbal a dobîndit același trofeu în 1968.

Din numerosul lot al cunoscutului club, care ani în șir a propulsat figuri remarcabile, am ales 2 nume de notorietate mondială: Iolanda Balaș și Ilie Năstase.

crampon

de Adrian PĂUNESCU

raderea la două brice

Din tot fotbalul românesc, din toate desfășurările și tensiunile sale, nimeni n-o să cîștige nimic; numai eu, norocosul de mine, o să cîștig un pariu (de 100 de lei) în detrimentul lui Romulus Balaban care susținea — cînd U.T.A. avea avans mare — că U.T.A. n-are cum să piardă campionatul. O pagubă, fie ea și mică, în buzunarul unui gazetar bucură sufletele. Singura tristețe decurgătoare de aici e că sutarul intră în buzunarul altui gazetar. N-o să susțin totuși că eu am determinat pe F.C.-Arges să ia campionatul. Mi-am adus și eu modesta mea contribuție (așa spun toți îngimfații), dar F.C.-Arges a cîștigat prin forțe proprii. Cele trei puncte avans îi dau oarecare speranțe, pentru finele șampionatului (ca să pronunțăm și noi ca la mama acasă!).

Titlul, ca și pofta, vine mîncînd. Salut promisiunea că vom avea și noi o șampioană din Valahia noastră! Am toată stima pentru U.T.A., îl admir pe antrenorul ei, Nicolae Dumitrescu, care a realizat din materie primă puțină cea mai serioasă echipă din campionatul nostru, dar iubesc și eu Valahia, iubesc și eu partea de sud a pămîntului nostru, măcar că are dealuri corioate ca o bună parte a nasului meu. Și mai e un lucru remarcabil, pe care l-a realizat F.C.-Arges: un antrenor care-și lasă jucătorii să joace; se numește Halagian, e tînăr și n-are nimic de împărțit cu jucătorii pe care-i antrenează.

Indiferent cine ar fi șampioană, o sută de lei constituie un motiv serios pentru o pasiune gratuită.

*

Ce oribil cotonogar ajunge Cornel Dinu, pe cît îmbătrînește! În meciul cu Steaua, Dinu și-a făcut din nou, în cîteva momente, numărul său de împrăștiere a ligamentelor adversarului pe gazon.

Nu înțeleg de ce arbitrii se fac a nu vedea jocul dur al acestui dinamovist. Propun ca deschiderea ochilor respectivilor arbitri să se producă prin organizarea unui meci Dinamo-Arbitri, în care primul adversar direct al lui Dinu să fie Aurel Bentu, arbitrul întîlnirii Steaua-Dinamo. Zic primul, pentru că oasele, mai neînvățate, ale domnului Bentu nu vor rezista mai mult de cinci minute la mîngierile lui Cornel Dinu. Un curs de echitate sportivă n-ar putea fi susținut decît de cel mai mare cotonogar al campionatului în desfășurare: Cornel Dinu.

*

Angelo Niculescu a început să încaseze «pumni». Cei care îi ofereau ghirlande de flori, după fiecare victorie scrisnită, își ascut acum penițele pe fruntea lui. N-am scris aproape niciodată decît împotriva lui Angelo Niculescu; nu i-am făcut decît sînge rău acestui om, dar azi mi se pare strigător la cer felul cum îl tratează un te miri cine, care l-a îmbrăcat în limbile/lingușirii cînd cîștiga greșind, pentru ca să-l ofenseze cînd a pierdut cu fruntea sus.

Declar cu toată claritatea — de care sînt în stare, acum, cînd mi-e rușine pentru cei ce pîngăresc (bineînțeles, cu falsitate) ceea ce au idolatrizat (firește, tot cu falsitate) — declar că Angelo Niculescu merită cu totul altă soartă decît aceea de a fi hulit într-o țară al cărei fotbal l-a dus acolo unde nu-l duse nimeni. Nu-mi schimb opiniile despre persoana lui Angelo Niculescu, dar trebuie să consemnez cu onestitate faptele lui Angelo Niculescu. E rușine să lovim pe cei înfrinți! E lamentabil să ne vîrîm cuțitul într-una din cele o mie de răni pe care le are astăzi treningul remarcabilului nostru antrenor. Să-i fi văzut pe curajoșii de astăzi criticîndu-l pe Angelo Niculescu după victorii! Cînd eu spuneam că Angelo Niculescu folosește capriciile în loc de criterii, domniile lor, înțeleptii de astăzi, scriau articole cu flori-cele și cu metaforele, c-o fi, c-o păți, că vine ziua de aur și noaptea de argint și îi făceau curte lui Angelo Niculescu. Ca să fii drept, trebuie să spun că asta s-a întîmplat mai ales în ultimul an și că pînă atunci cronica sportivă a lui Fănuș Neagu (că și de el e vorba) slujea cu încăpăținare adevărul. Totalmente nedrept mi se pare și Eugen Barbu în cronica sa din Fotbal, în care cronică raderea lui Angelo Niculescu continuă și prin părțile prin care antrenorul nu are barbă, adică pe nas, pe urechi, pe unghii și chiar pe ochi. Nu vreau să par eu cel mai curat dintre toți gazetarii. Găsesc chiar prilejul de a-mi recunoaște destule slăbiciuni și de a-mi turna cenușa aferentă în cap. Și mai găsesc prilejul de a recunoaște în Eugen Barbu și Fănuș Neagu, cei de acum jumătate de an, pe precursorii oricărui efort onest de a zidi o echipă națională valoroasă. Ani de zile, acești scriitori au luptat cu federațiile și cu capriciile pentru introducerea unor criterii mai sigure în lumea sportului. Dar de la un punct încoaice, domniile lor au cedat și au început să laude rezultatele naționalei fără să mai aibă curajul să analizeze calitatea jocului ei și să-l ridice în slăvi pe antrenorul echipei. De aceea raderea la două brice a lui Angelo Niculescu nu mi se pare demnă de prestigiul acestor doi scriitori. Oamenii au dreptul să se aștepte de la scriitori la acte de curaj, nu la eforturi de omorîre a «mortului».

Călcîndu-mi pe inimă și numai de dragul de a fi corect cu faptele și de a nu participa la o nedreptate, astăzi eu sînt pentru Angelo Niculescu.

dialog cu cititorii

de H. DONA

Au trecut câteva săptămîni bune de cînd echipele noastre naționale de fotbal au pus capăt — ca să ne exprimăm eufemistic — participărilor din acest an la marile competiții mondiale și scrișori pe această arzătoare temă tot mai continuă să ne sosească. Pana noastră se dovedește, încă o dată, neputincioasă în a reda tot clocotul de sentimente, toată bogăția de idei, toată fantezia (inclusiv în materie de stil și ortografie) care se revarsă din aceste dramatice epistole. Tot n-am renunțat la gîndul că într-o zi, cînd vom avea hîrtie și timp, să publicăm o antologie (necomentată!) din textele cu privire la fotbal și muzică ușoară care ne sosesc săptămîină după săptămîină. Succesul va fi, fără îndoială, considerabil și vom cîștiga atîția bani, încît vom putea renunța pentru o vreme la publicarea de reclame (spre bucuria multor cititorii!).

Pînă atunci ne vom permite să ne oprim numai asupra a două aspecte, cu adevărat impresionante. În primul rînd, sîntem stupefiați de jalea pe care cunoscutele evenimente fotbalistice din mai au putut-o lăsa în niște suflete altminteri echilibrate. Un cititor din Vaslui ne anunță că a plîns nu știu cîte ore după transmisie și plînge și în momentul în care ne scrie. Un altul, din Rîmnicu Vilcea, ne informează că după meciul de la Belgrad și-a pierdut glasul (Doamne ferește!), altul, din Alexandria, că și smulgea părul din cap în timp ce viziona meciul cu Danemarca și așa mai departe. Ce s-o fi întîmplat cu acești bravi concetățeni? Dacă noi ne lamentăm atîta, ce ar trebui să facă — să zicem — francezii sau americanii, aflați dincolo de periferia fotbalului mondial? Să pună cîte o bombă termoneucleară sub Turnul Eiffel și sub Statuia Libertății și să se arunce cu toții în aer?

Dar aceasta e numai o latură a problemei, cum spuneau nu știu cine la o ședință; mai există, bineînțeles, și o alta. Ceea ce m-a frapat pe mine, ageamiu cu certificate în regulă (de la eminenții noștri colaboratori Radu Coșău, Adrian Păunescu și T. Mazilu), a fost faptul că absolut toți cei care ne scriu știu pertinentamente ce anume trebuia făcut, cum și cînd, pentru a cîștiga (eventual la scor) meciurile fatale. Să nu te cuprindă disperarea? Într-o țară în care atîtea milioane de oameni dețin secretul invincibilității fotbalistice, soarta echipei naționale să fie incredințată tocmai acelor puțini, foarte puțini (probabil că pot fi numărați pe degetele unei singure mîini), care nu posedă acest secret! Și se mai miră lumea de ce orice publicație care se respectă și-a procurat pentru cronica de fotbal cîte un poet!

Cititorul L. Maier din Botoșani ne întreabă de ce nu ne ocupăm mai mult de futurologie (acum se zice viitorologie), mai ales că la sfîrșitul verii va avea loc un congres mondial la București. De viitorologie ne-am ocupat și ne vom mai ocupa; pornind de la considerentul că viitorul, cît o fi el de magnific, tot e mai bine să-l privești de aproape, am programat unele articole și documentare mai în preajma congresului la care se referă cititorul botoșănean.

Din Sighișoara, cititorul Tiberiu Blejan ne trimite o lungă scrisoare în care sînt descrise pe larg frumusețile columbofiliei (creșterea de porumbei) și sîntem îndemnați să nu neglijăm această frumoasă pasiune a multor cetățeni onorabili. «E o pasiune care cere, bineînțeles, și unele sacrificii, subliniază tov. Blejan; a fi columbofil nu-i totuna cu a fi, de pildă, cinefil: te duci la cinema, te așezi într-un fotoliu și deguști în liniște arta preferată». Bine a zis cine a zis că pasiunile sînt exclusiviste, că ele provoacă o anumită miopie. Ce știe tov. Blejan despre chinurile adevăratului cinefil? Să auzi sau să citești despre atîtea filme minunate și să nu reușești să vezi nici unul, să ți se completeze cultura cinematografică la TV cu L. de Funès și Luis Mariano, să fii nevoit să vizionezi filme în săli înfierbîntate, într-o atmosferă pestilențială, în mijlocul unor «spectatori» care profită de întuneric pentru a se regăsi în starea lor naturală din cavernele pe care n-ar fi trebuit să le părăsească niciodată! Sau, ce să mai spunem de «templul cinefililor», de Cinematecă, unde la ambianța de mai sus se adaugă și proiectarea unor pelicule suprauzate și ciopîrțite, subtitrate în limbi străine (foarte străine chiar în sensul că nimeni din sală nu le cunoaște), totul agrementat cu o traducere ininteligibilă, transmisă printr-un difuzor fonf. Ehe, altceva e să fii columbofil: fluturări de aripi, gîngurit, albeața imaculată a penajului și, maximum, două-trei inadvertențe (popolar numite găinațuri). Altă viață...

dreptul de a întreba: «CU CE DREPT?»

de A. SERGIU

Am avut ideea unui soi de concurs «Cine știe, cîștigă» organizat printre «participanții» de la Comisia averilor (Comisia pentru cercetarea provenienței bunurilor dobîndite în mod ilicit). Întrecerea urma să poarte titlatura exactă de «Cine știe, nu pierde». Ea se baza pe un sistem de premiere foarte economic pentru organizator — adică premii fără... premii — dar și grozav de tentant pentru participanți.

Persoanele care ar fi răspuns satisfăcător la cîteva întrebări preliminare, dovedind unele cunoștințe generale, urmau să fie scutite de procedura comisiei propriu-zise. Perspectiva de a nu răspunde celui alt fel de întrebări, mai... jenante, era o chestie! Vă dați seama ce înghesuială ar fi fost!

Tot atît de bine vă dați seama că o asemenea competiție este imposibilă din punct de vedere legal. Iar dacă ar fi posibilă, ce fel de concurs ar fi acela fără publicitate? Or, se știe, stelele fără nume din constelația iliciților se feresc de zarvă publicitară mai rău decît dracul de tîmție și oile de gîrlă.

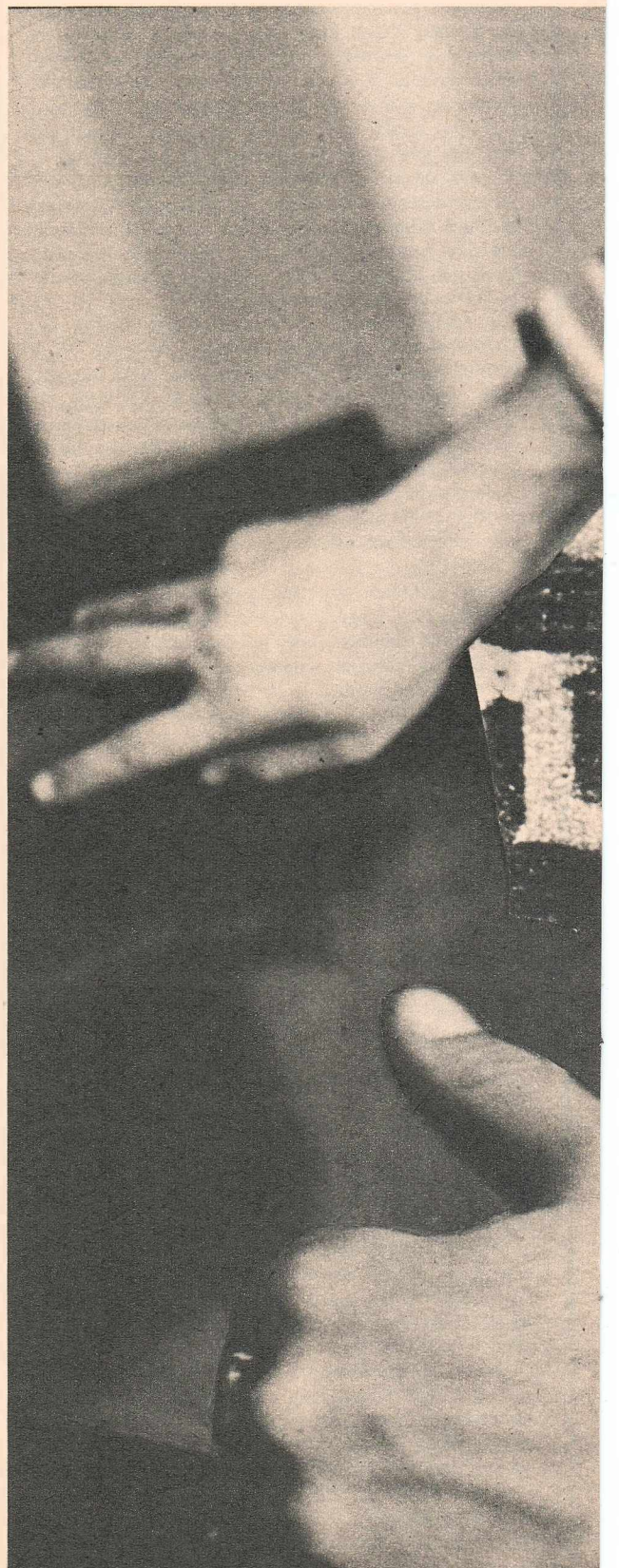
Lăsînd gluma la o parte, ideea concursului s-a epuizat mental, dar curiozitatea de a investiga cunoștințele profitomanilor, peste marginile interesului lor îngust, a rămas. În consecință, m-am prezentat la două instanțe judecătorești din Capitală și am abordat pe cîteva dintre cerceții mai spectaculoși. Întrebări elementare:

- Care este denumirea oficială a statului nostru?
- R.P.R.
- Cunoașteți cel puțin două versuri din imnul de stat?
- ...
- Cine dintre oamenii de cultură români, contemporani, în viață, vă impresionează cel mai mult?
- Cum adică?
- Numiți-mi un savant, sau un scriitor, sau un arhitect, sau un medic, celebru.
- Teodorescu.
- La care Teodorescu vă referiți?
- Este un medic foarte bun de la dispensarul nostru. La el fac controlul periodic.
- Bine, dar unul pe care să-l știți din ziare, ori de la televiziune, dintr-un jurnal de actualități.
- Bibanul.
- De cînd pînă cînd durează actualul plan cincinal?
- Cred că se termină anul acesta.
- Cunoașteți numele unui singur «Erou al Muncii Socialiste»?
- la lasă-mă, domnule-n pace! Cu ce drept îmi tot pui atîtea întrebări?
- Dar dumneata, dumneata, domnule, cu ce drept ai dobîndit toate acestea?

Răspunsurile penibile sintetizate în dialogul de mai sus (date, de fapt, de mai mulți pescuitori de venituri) nu sînt simple perle de incultură. Nu sînt poante, ci accente grave. Condițiile obiective sînt de așa natură încît nu îi este permis coaforului să nu știe care producție este mai importantă: de oțel sau de șampon? Tilcul chestionarului, ca și dreptul de a întreba «cu ce drept?», nu stă în verificarea cunoștințelor, ci în verificarea gradului de participare.

A nu cunoaște unele lucruri înseamnă a fi rupt de realitate. A fi rupt de realitate înseamnă a nu participa. Dar neparticiparea nu mai înseamnă a sta alături, ci a sta de-a curmezișul.

Reconstitui biografia unui «cercetat» fără nici o intenție de a bagateliza viața omului sau de a șarja pe momentele de chiverniseală. Dar mă folosesc de tot ce-și amintește dînsul, care a epuizat toată zestrea lui de amintiri, realizări și merite: «M-am născut în anul 1935, am făcut armata din 1954 pînă în 1956. În același an m-am însurat și m-am angajat la o cooperativă de consum de lîngă Craiova. În 1959 am cumpărat un loc de casă cu 15 000 de lei. În 1962 am vîndut locul de casă tot cu 15 000 de lei. Apoi am cumpărat cu 20 000 de lei o casă în București, pe strada T.

În 1963 am cumpărat o motocicletă. În 1964 m-am despărțit de fosta soție și am început conviețuirea cu alta. La sfârșitul anului m-am mutat la București și m-am angajat la un magazin de textile de pe Calea Griviței. În 1966 am cumpărat un autoturism «Fiat-850» nou. În 1967 am vândut motocicletă. În 1968 am cumpărat încă un loc de casă în strada O. În 1968 am vândut cu 50 000 de lei casa din strada T. În 1970-1971 mi-am construit casa din strada O...

— Vila!

— Poftim?

— E o vilă.

— Casă cu subsol și parter...

— ...Cu garaj și încălzire centrală! O casă în care numai unul dintre holuri are 18 mp se poate numi vilă. Dar nu despre aceasta era vorba. Spuneți-mi ceva deosebit ce ați făcut în acești ani.

— Ce să vă mai spun?

— Ceva deosebit.

Dă din umeri și suride cu o glumă vinovată:

— N-am făcut destule?...

Asta era! Nu faptul că va fi, probabil, obligat la impunerea a 150 000-200 000 de lei ca avere cu proveniență nejustificată are importanță, ci faptul că în toți acești ani, că de la nașterea lui, interlocutorul nu se prezintă cu nimic altceva la raportul vieții decât cu stagiul militar obligatoriu și cu un șir de vânzări și cumpărări succesive, din ce în ce mai avansate. La atât se rezumă activitatea lui. Cu această biografie vine el în recipientul istoriei contemporane.

Evident, societatea nu poate fi compusă numai din eroi, iar bunăstarea materială este unul din țelurile esențiale

ale societății noastre. Dar ceea ce interesează și constituie miezul echității sociale este raportul corect dintre contribuție și răsplată, dintre cât oferi și cât preținzi. Bunăstarea materială nu este așa, un fel de zid la care cine aleargă mai repede sau cine taie pe scurtătură acela bate «un-doi-trei la perete». Relația dintre venit — aport social și media bunăstării materiale la un moment dat reprezintă criteriul valoric de apreciere a echității. Bunurile dobândite de vânzătorul de stofe alcătuiesc o situație de inechitate nu propriu-zis prin valoarea lor, ci prin conjunctura dobândirii dincolo de actele mai mult sau mai puțin doveditoare. Nu faptul că și-a cumpărat o motocicletă este inechitabil, ci faptul că fără nici un merit ori necesitate deosebită a fost în măsură s-o cumpere încă dintr-o vreme când a avea motocicletă reprezenta un lux; nu proprietatea asupra unei case este scandalosă, ci faptul că fără nici un merit ori necesitate deosebită a sărit urgent s-o dobândească; nu a avea un autoturism este neobișnuit, ci a-l avea fără nici un merit ori necesitate deosebită cu mult înaintea multor alora. Și nu contează nici trecerea liniei de sosire în fruntea plutonului, ci nulitatea victoriei celui care a furat la start.

Oricine poate afirma că «hoțul neprins este om cinstit», dar nimeni nu poate admite cuiva, astăzi, în condițiile noastre, să fie ultimul la roboteală și primul la-mpărteală.

Pentru asemenea motive, echitatea socialistă nu este numai o problemă a activității juridice, a măsurilor de ordin social sau economic, ci un imperativ care ține de atitudinea fiecăruia dintre noi față de cei care confundă voit efortul comun pentru asigurarea bunăstării cu goana individuală după căpătuială.

sala pașilor pierduți

de Sergiu ANDON

cum chelește adevărul

Dumneavoastră poate n-ați fost curioși, dar subsemnatul s-a întrebat adeseori cum procedează aceia care trag adevărul de păr. Îi înfig, pur și simplu, mâna în chică? Îl trag de cozi ca pe liceene? Sau cum? Recent mi-a fost dat să constat că procedura depilării bietului adevăr e mult mai cu dichis decât s-ar crede. Cel care, eventual, se încumetă pentru un motiv ori altul a strîmbea realitatea are de luptat nu numai cu evidențele, ci și cu multele riscuri decurgînd din reguli de conviețuire și măsuri organizatorice tot mai ferme și mai sigure în a face imposibilă și neviabilă orice tentativă de denaturare. Drept consecință, și încercările (izolate) de coafare a cite unui caz se fac subtil, cu penseta și nu cu cleștele.

Observația de mai sus am făcut-o pe marginea unui accident de circulație.

În ziua de 1 septembrie 1971, ora 14,30, la km 39+700 al autostrăzii București-Ploiești, două autovehicule s-au acroșat în plină viteză. Unul — turism cu număr de București — circula spre București, celălalt — camionetă cu număr de Prahova — circula spre județul Prahova. În acea zonă, șoseaua era redusă la două benzi de circulație din pricina unor lucrări, dar rămînînd lăță de 7 m permitea o ocolire fără probleme. Ceea ce șoferii celor două autovehicule au și încercat (viteza — aproximativ — egală), cînd, brusc și nemotivat, șoferul camionetei s-a năpustit spre stînga, în pista reglementară a autoturismului. Mașina mică a frînat 10 m, camioneta nici un milimetru. Avarii, rănii, anchetă.

Punînd în balanță fragmentele de culpă, șoferului de turism (Ion Cojocaru) i se pot reține cel mult două încălcări ale regulilor de circulație, iar șoferului camionetei patru sau cinci, inclusiv aceea de a fi țîșnit în calea vehiculului opus, făcînd inevitabilă ciocnirea. Prima declarație i-a fost luată lui Ion Cojocaru la 15 octombrie, iar șoferului localnic (evenimentul s-a produs pe teritoriul județului Prahova) după două luni de la comiterea accidentului. Șoferului bucureștean i-a fost reținut permisul, celuilalt i-a fost restituit. Lumea vorbește că la fața locului s-au făcut fotografii judiciare-operative, dar fotografiile nu există; cică, s-a voalat filmul. Ancheta a luat sfîrșit după șase luni de zile cu trimiterea în judecată a lui... I. Cojocaru; celălalt șofer, cel care părăsise pista lui de circulație, cel care apăruse din senin pe stînga șoselei ca un adormit la volan, cel care provocase de fapt accidentul, n-a fost nici măcar citat ca martor!

Poate că punctul de vedere al anchetei ar fi supraviețuit intangibil, apărut ca o mină anticanc de antenele ei, țesut într-un păienjenis abil de susțineri echivoce, de omisiuni discrete și insinuări ambigue, din categoria celor care fac de obicei reaua-credință nepalpabilă. Da, da, poate că rutina și-ar fi spus cuvîntul, dacă n-ar fi apărut o surpriză.

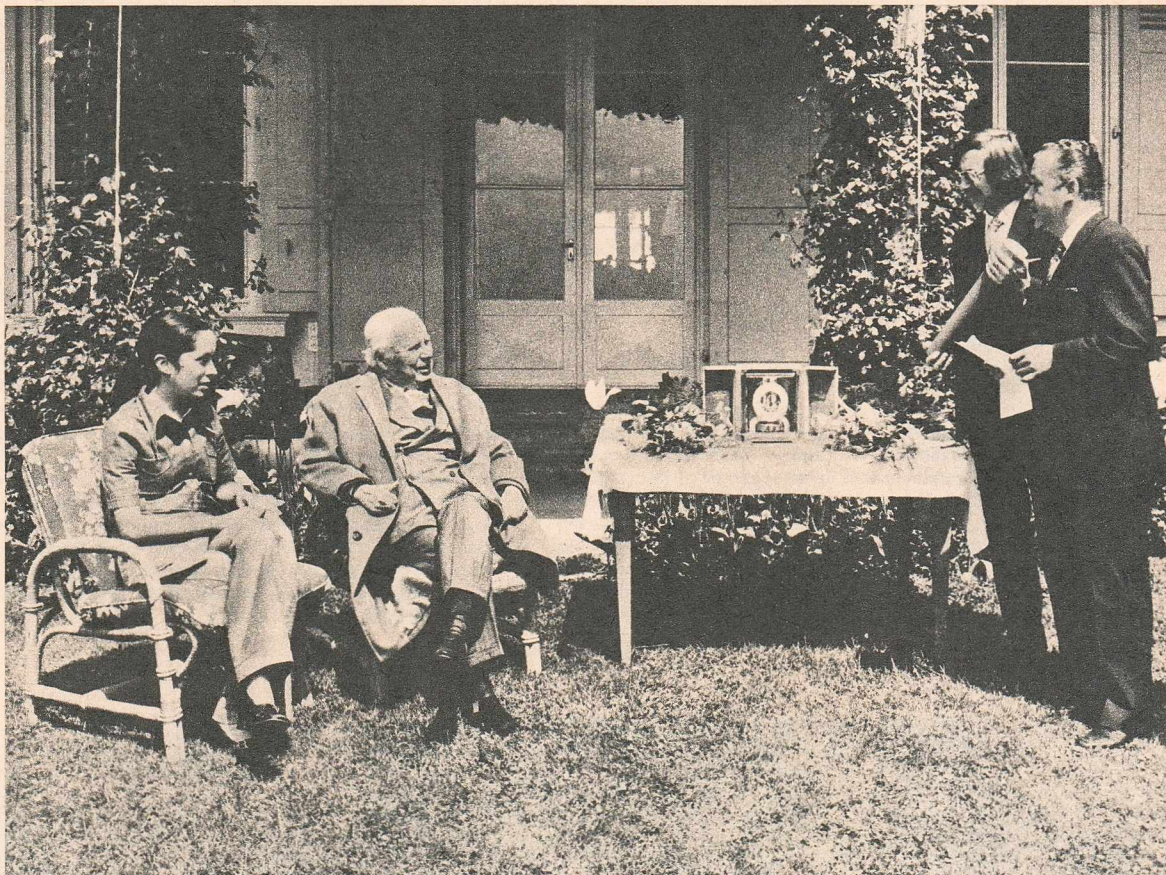
Atunci, de-ntîi septembrie, în ambuteiajul de vehicule creat prin jugularea șoselei, se nimerise și un echipaj al Studioului cinematografic «Alexandru Sahia». Operatorul grupului a dus aparatul la ochi și a tras la iuțea câteva cadre. Pur și simplu din reflex profesional. Sau din întîmplare, ca Abraham Zapruder la asasinarea lui Kennedy. Tocmai cînd procurorul Ion Mazăre de la Procuratura locală Ploiești, care a preluat anchetarea cazului, pregătea încheierea urmăririi penale, pe biroul său au fost depuse copii de pe acest fragment de film. Eșafodajul presupunerilor și începuturilor de dovezi s-a clătinat subit. În această fază ancheta putea fi ori demolată și refăcută cu competență, ori ciupită penibil. Tovarășul Mazăre a preferat a doua soluție. Dumnealui s-a deplasat la locul faptei și a completat cercetarea acestuia cu un proces-verbal de citeva rînduri și o schiță. Ceea ce fusese inexplicabil pînă atunci, părăsirea drumului legal de către camionetă, a devenit dintr-o dată explicabil. Devierea condamnată a camionetei devenea scuzabilă printr-o simplă trăsătură de condei. Frumos desenat, vopsit cu galben, a fost postat în calea mașinii vinovate un cofraj. Cofrajul lui Mazăre-procuror. În procesul-verbal s-a consemnat că el a fost dedus și măsurat din declarațiile martorilor. Care martori? Pauză. Din nou persoane audiate, una singură a pomenit despre un tipar de scînduri. Nu era nici măcar unul dintre cei care lucraseră pe șantierul șoselei. Era pasagerul șoferului disculpat, coleg de serviciu cu acesta, care, logic vorbind, ar fi putut vedea mai curînd stele verzi decât cofraje galbene. Dar omul și-a amintit în ultima zi despre un cofraj înalt de 1 m — care intra în șosea cu 30-40 cm. Procurorul i-a dublat bucuria lungimea. Acuzarea era salvată!

Desigur, adevărul nu se află la discreția unui singur om și nici procesul accidentului nu s-a oprit definitiv aici. Pe noi însă atît ne-a interesat. Atît și întrebarea: dacă nu exista operatorul cinematografic?...

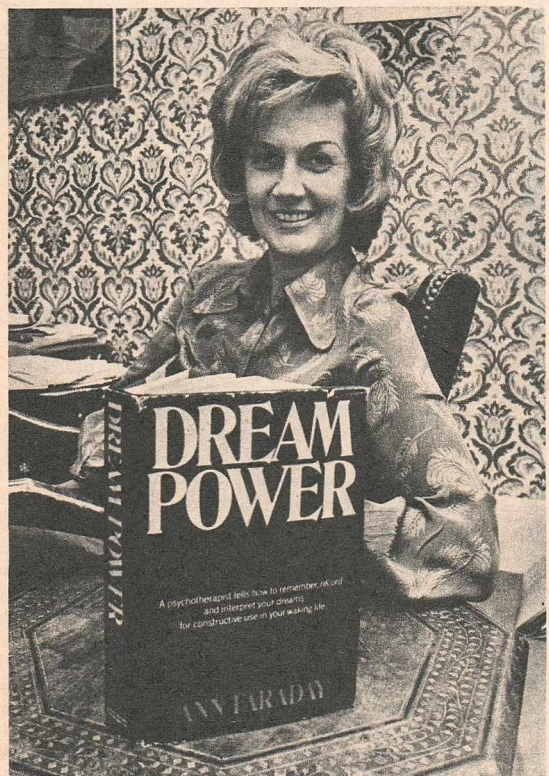
ALFRED HITCHCOCK NU SE DEZMINTE

Regele umorului negru a sosit la recentul Festival de la Cannes călare pe bicicletă, declarând ritos că nu mai e de trăit pe lumea asta în care stăpîn a devenit automobilul. Suspense-ul fiind obținut, faimosul cineast a părăsit festivalul în eleganta lui limuzină.

PREȚIOSUL ZÎMBET

Asociația fotoreporterilor din Elveția a instituit un premiu al cărui titlu îl și definește: «Surizind aparatului». La prima sa ediție (1970), premiul a fost atribuit fostului prim-ministru britanic Harold Wilson pentru ocrotirea unui fotoreporter rănit într-o demonstrație de stradă. Anul acesta, premiul a fost acordat pentru surisul său lui Charlie Chaplin pe care îl vedem în fotografie (împreună cu fiica sa, Joséphine) primind diploma și, drept premiu, o pendulă Atmos.

CARTEA VISELOR ÎN EDIȚIE REVĂZUTĂ

E drept, arată alt fel decît vechea broșurică cu «cai de vei visa, în călătorie vei pleca»... Ne aflăm în fața unui volum elegant tipărit, cu o autoare purtînd un nume celebru în istoria fizicii, Ann Faraday, dar cartea își propune lucruri asemănătoare cu pomenita broșură: să ne interpretăm singuri visele, autoarea asigurîndu-ne că ele, visele, sînt purtătoarele unor importante mesaje de natură să ne ajute să ne cunoaștem mai bine sentimentele, reacțiile etc. Sau — «carte de vise de vei visa, banii pe geam îi vei arunca».

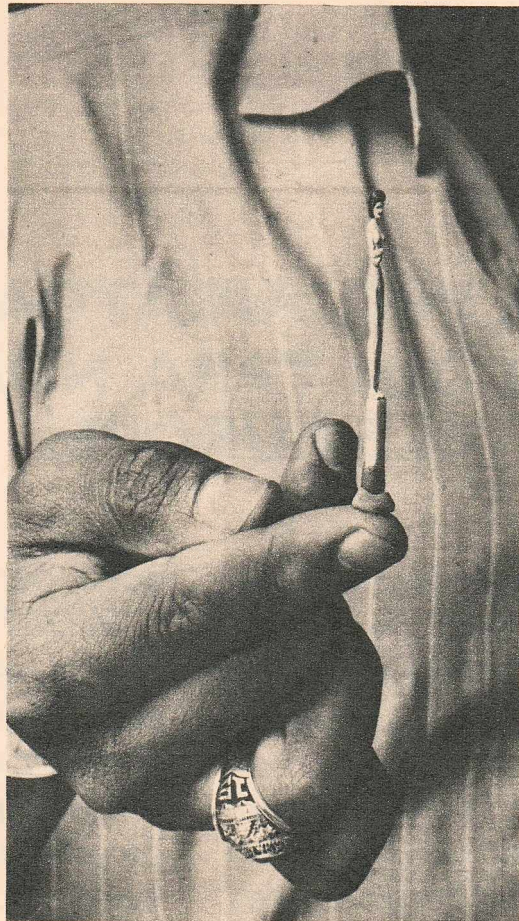
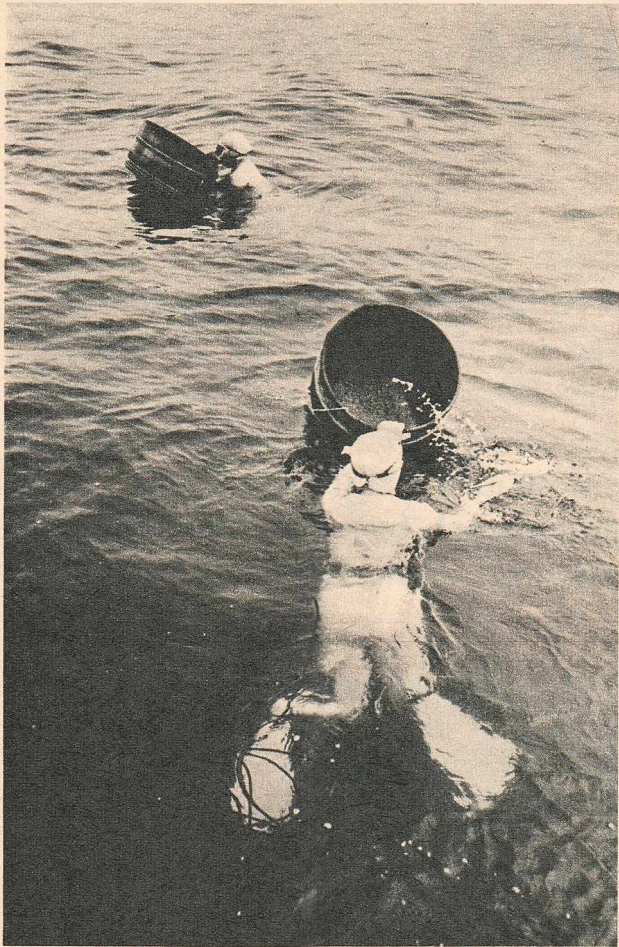
DE FRUMOS E FOARTE SPLENDID, DAR...

Un adevărat paradis al păsărilor s-a născut pe lacurile din jurul orașului Ystad, din părțile de miazăzi ale Suediei. Dar ce să-i faci dacă oamenii preferă paradisului pîinea lor cea de toată zilele, pe care nesfîrșitele cîrduri de păsări amenință s-o distrugă. În lupta «care pe care», oamenii au început prin a nimici întinsele stuferișuri unde păsărețul cuibărește. Dacă nu va fi îndeajuns vor fi luate și alte măsuri împotriva... paradisului.

UN ȘIRAG DE PERLE PENTRU IUBITĂ...

Timp de șase luni pe an — de la 15 martie și până la 15 septembrie — durează pe coastele japoneze pescuitul perlelor de scoici, meserie aproape exclusiv feminină. În această perioadă, pescuitoarele trăiesc circa 180 de ore în apa rece de la adâncimea de 20-30 metri. Tehnica modernă nu a adus până acum cine știe ce îmbunătățire a condițiilor de muncă pentru aceste candidate la reumatism cronic. De-abia de curând a fost creat costumul de protecție din burete termoizolator.

LA UN CAPĂT FOSFOR, LA CELĂLAT—ARTĂ

Leonardo Bulnes din Peru s-a consacrat ca personalitate artistică sculptând chibruri. Din lemnșorul înalt de cinci centimetri și gros de trei milimetri, artistul plămăiește tipuri umane de o uimitoare expresivitate. Expoziția de la Lima a singularului sculptor este considerată un adevărat eveniment artistic.

cititori către cititori

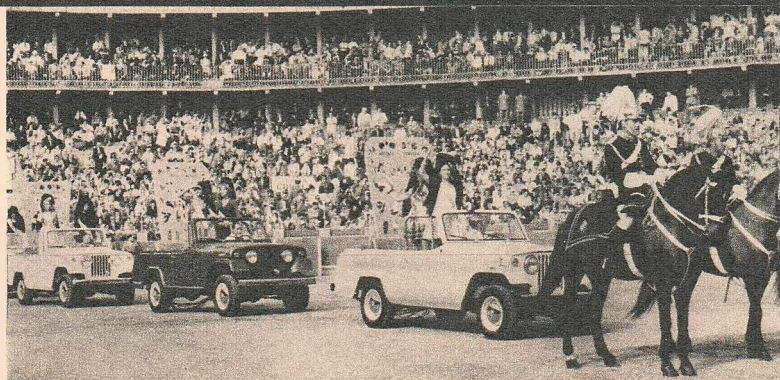
Următorii cititori doresc să corespundă:

Feraru Mariana, 20 ani, Focșani, str. Odobești, nr. 33: schimb de ilustrate; Jderu Mihai, 22 ani, chimist, Iași, Aleea Nicolina, nr. 4, bl. G. 7, et. VI, ap. 37: teme diverse, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Grigoruță Viorel, Galați, Țigina III, bl. E 2, ap. 8: teme diverse, schimb de ilustrate; Iacob Viorela, 19 ani, Dorohoi, str. Poștei, nr. 26: teme diverse, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Nanu Valentina, 19 ani, elevă, București, sect. 6, str. Iacob Andrei, nr. 46, bl. 2, sc. I, ap. 10: schimb de fotografii de actori și ilustrate; Panait Mircea, dozor tehnic, Constanța, str. Palas, nr. 8, sc. A, ap. 51: teme diverse, schimb de ilustrate; Pancel Nelu, elev, Constanța, str. Palas, nr. 8, sc. A, et. II, ap. 31: teme diverse, schimb de ilustrate; Ciobanu Dorina, 18 ani, elevă, sat Orășeni-Deal, comuna Curtești, jud. Botoșani: schimb de ilustrate; Năstase Elena, 17 ani, elevă, Bacău, str. Trecătoarea Holțului, nr. 56: cinema, teatru, muzică, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Petrea Costică, 26 ani, tehnician auto, Tecuci, str. Vlad Țepeș, nr. 28: teme diverse; Stoica Silvia, elevă, Focșani, str. Odobești, nr. 33: schimb de ilustrate; Roșu Gicu, 23 ani, lăcătuș, Galați, microraiou 17, bl. B 1, sc. III, ap. 47: teme diverse, schimb de ilustrate; Bivolaru Nina, stud., Galați, str. Parcului, nr. 4, cămin stud. nr. 1, cam. 321: viața tineretului, prietenie, schimb de ilustrate; Soptorean Laurean, 18 ani, elev, Tîrnăveni, str. Nicolae Bălcescu, bl. 5, ap. 2, jud. Mureș: teme diverse; Sohan Maricica, 21 ani, Iași, Aleea Razelor, nr. 38 A, bl. A 4, sc. A, et. I, ap. 8: teme diverse, schimb de ilustrate; Gras Iulica, 20 ani, contabilă, I.C.H. Lotru-Voineasa, secția autoateliere, serv. contabilitate, jud. Vilcea: prietenie, schimb de ilustrate; Vieru Vasile, 18 ani, elev, Iași, str. 13 Decembrie, nr. 40: schimb de ilustrate; Mardan Cristian, 23 ani, tehnician silvic, Hașeg, str. M. Eminescu, nr. 22, jud. Hunedoara: literatură, muzică, sport, prietenie; Șica Nicodim, 26 ani, metrolog, București, sect. 6, Aleea Livezilor, nr. 43, bl. 36, sc. I, et. IV, ap. 75: literatură, automobilism, turism, viața tineretului, limbi străine (franceză și engleză); Popescu Puiu, 23 ani, stud., sat Pietroaia-Deal, jud. Dîmbovița: literatură, cinema, sport, schimb de ilustrate; Prunică Nicu, 20 ani, Brașov, str. Brazilor, nr. 66 C, bl. 5, et. III, ap. 322: muzică, sport, schimb de ilustrate; Pasu Petre, 22 ani, stud., București, sect. 2, str. Cheile Zănoagei, nr. 74, bl. B, ap. 4: literatură, știință, artă; Rogasierici Theresia, 23 ani, contabilă, Suceava, str. Oituz, nr. 32, bl. H 10, sc. A, ap. 27: teme diverse, schimb de ilustrate; Căușescu Gheorghe, elev, București, sect. 6, str. Venus, nr. 12: schimb de ilustrate; Pădurariu Costel, 22 ani, muncitor constructor, com. Forăști-Antoceni, jud. Suceava: sport, schimb de ilustrate; Pleschofszky Ingeborg, 21 ani, com. Ruschița, nr. 67, jud. Caraș-Severin: teme diverse, schimb de ilustrate; Panaițiu Cezar-Mircea, 29 ani, București, sect. 7, bd. Păcii, nr. 94-100, bl. 19, sc. I, et. VII, ap. 29, of.p. 16: muzică, filatelie, schimb de ilustrate; Ostafie Malvi, comuna Burca Vidra, jud. Vrancea: muzică, cinema, schimb de ilustrate; Călin Mioara, 18 ani, Panciu, str. Libertății, nr. 171, jud. Vrancea: muzică, cinema, sport; Oprea Mariana, 21 ani, stud., București, sect. 7, str. Pravăț, nr. 6, sc. C, et. IV, ap. 59: teme diverse; Constantin Ana, 21 ani, stud., București, sect. 7, Aleea Poiana Sibiului, nr. 1, sc. B, et. VII, ap. 68: teme diverse; Bădea Georgeta, 19 ani, elevă, Craiova, str. Olteșu, nr. 20, ap. 2: teme diverse; Baloșin Gheorghe, Reșița, str. Orașul Nou, bl. 3, et. I, ap. 19: cinema, prietenie, schimb de fotografii de actori; Muscă Tamara-Diana, 18 ani, elevă, Or. Gheorghe Gheorghiu-Dej, bd. Republicii nr. 58, bl. K, ap. 229, et. I, jud. Bacău: schimb de ilustrate; Alexa Doina, 18 ani, elevă, Tg. Mureș, Aleea Carpați, nr. 47/37: orientare profesională, schimb de ilustrate; Vornicescu Silvia, 17 ani, elevă, Botoșani, str. Dobrogeanu-Gherea, nr. 117: schimb de fotografii de actori și ilustrate; Dumitrescu Lucian, 17 ani, Craiova, str. Brestei, nr. 166: prietenie, schimb de ilustrate; Dionisie Sandu, stud., Timișoara, 'Complexul stud.', cămin nr. 1: teme diverse, schimb de ilustrate; Szulcsik Agneta, 19 ani, Oradea, str. Leontin Sălăjan, nr. 48, ap. 15: muzică ușoară, schimb de ilustrate; Ispas Marta, 18 ani, elevă, Constanța, bd. Tomis, nr. 326, bl. N 2, sc. A, et. III, ap. 13: viața tineretului, prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Tunaru Veronica, 18 ani, elevă, București, sect. 1, str. Corușcu, nr. 31, et. II, ap. 7: teme diverse, schimb de ilustrate; Bejan Milică, 32 ani, constructor, Mangalia Sud, str. Țepeș Vodă, nr. 18: cinema, sport, schimb de ilustrate; Lulușă Eleonora, 17 ani, elevă, Arad, str. Griviței, nr. 182: teme diverse; Săcăleanu Gh. Cristina, 50 ani, Iași, str. Vasile Lupu, nr. 100 B, bl. G 3, et. VII, ap. 48: astronomie; Cojocel Carmen, 18 ani, elevă, București, sect. 5, Calea Rahovei, nr. 63, et. III, ap. 32: schimb de ilustrate; Văcărescu Puiu, 25 ani, controlor de calitate, com. Dăgiulești-Circiu, jud. Gorj: teme diverse, schimb de ilustrate; Topală Viorela, 18 ani, elevă, Galați, str. Cometei, nr. 28: schimb de ilustrate; Beja Neculai, 35 ani, tâmplar mecanic, Vaslui, str. Fundacu A. Toma, nr. 6: turism, prietenie, schimb de ilustrate; Todea Miron, Cugir, str. I. Creangă nr. 19, jud. Alba: folclor, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Obreja Mari, 22 ani, Fălticeni, str. T. Vladimirescu, nr. 51: teme diverse, schimb de ilustrate; Trif Petru, 30 ani și Stoinescu Dumitru, 21 de ani, Cugir, str. Mureșului nr. 1/A, ap. 19, jud. Alba: schimb de ilustrate; Trandafir Olimpia, 20 ani, contabilă, Galați, bd. Republicii, nr. 280: matematică, cinema, muzică; Bărbulea Vasile, 23 ani, Craiova, str. Brazda lui Novac, bl. G 5, ap. 3: viața tineretului, schimb de ilustrate; Alexandrescu Veronica, 22 ani și Birsan Mariana, 22 ani, Brașov, str. Zizin, nr. 89, bl. 51, sc. B, ap. 26: teme diverse, schimb de ilustrate.

MAJA VESTIDA

Poate că mulți spectatori ar fi preferat cealaltă variantă a Majei lui Goya, dar la concursul internațional pentru alegerea celei mai frumoase Maja, care se ține anual la Zaragoza, candidatele se prezintă «vestidas». În onoarea lor au loc — precum se vede în fotografii — fastuoase serbări cu nelipsite coride.

ELECTROPRECIZIA

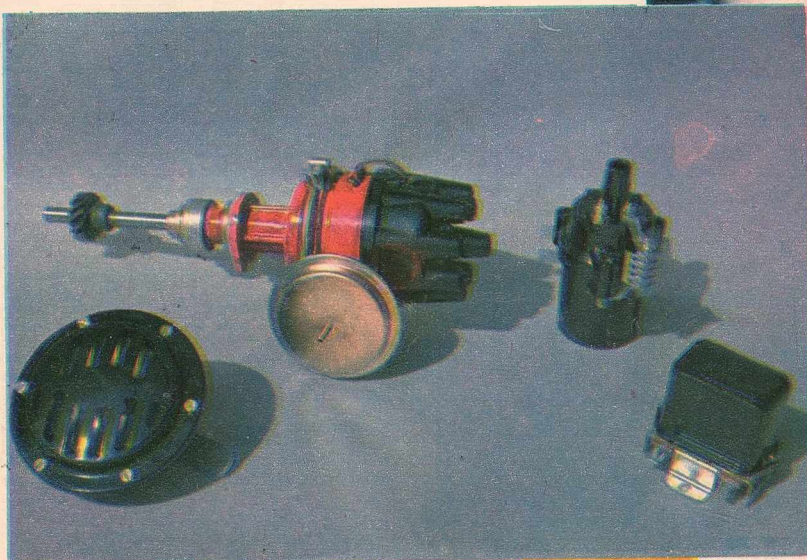
UNICA FABRICĂ PRODUCĂTOARE DE ECHIPAMENT ELECTRIC AUTO DIN ȚARA NOASTRĂ CUCEREȘTE PIETELE EUROPEI

Consecința firească a unei vaste dezvoltări a industriei constructoare de mașini este apariția unor ramuri noi de producție, a unor întreprinderi despre necesitatea cărora nu se putea vorbi altădată: fabrici de accesorii pentru tractoare, autocamioane și autoturisme, răspîndite pe tot cuprinsul țării. Printre ele se numără și Întreprinderea pentru echipament electric și aparatură de

bord din Săcele, județul Brașov.

ELECTROPRECIZIA, înființată pentru a realiza echipamentul electric de la bordul avionului I A R-80, a evoluat pînă la profilul de azi, cînd sortimentele sale se livrează în mii de tipodimensiuni, asigurînd toată gama de produse pentru echipament electric auto necesare industriei constructoare de mașini.

Fabrica ELECTROPRECIZIA din Săcele produce în exclusivitate pentru țara noastră generatoare de curent alternativ, demaroare, claxoane, distribuitoare de aprindere, vitezometre, schimbătoare de fază, siguranțe bimetalice, comutatoare și întrerupătoare precum și piesele din tabloul de instrumente cum sînt: sondalitra, sondamano, ni-

ELECTROPRECIZIA

vel de ulei, sondatermo, întrerupător semnalizator direcție etc.

Toate aceste produse se vînd și la export, ca piese de schimb la autocamioanele, tractoarele și autoturismele livrate de România.

Extinderea producției la ELECTROPRECIZIA include fabricarea de motoare electrice asincrone mici cu utilizare industrială pentru mașini-unelte, pompe mici etc. Acest

sector are o pondere mare la export, în special în țările din vestul Europei. O dovadă în plus că specialiștii români au reușit să cucerească încrederea și cele mai elogioase aprecieri ale firmelor străine de prestigiu și cu consacrare mondială în acest domeniu.

săptămîna în lume

Acțiunilor menite să ducă la instaurarea în Europa a unui climat de pace și cooperare le consacră eforturile lor cercuri tot mai largi ale opiniei publice. «În zilele noastre — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Mesajul adresat Adunării de la Bruxelles pentru securitate și cooperare europeană, mesaj care a stîrnit un larg ecou în rîndul participanților — opinia publică a devenit o uriașă forță — și cu cît mai puternic se va auzi glasul ei, cu cît mai ferm se va manifesta hotărîrea de pace și conlucrare pașnică a tuturor popoarelor de pe continent, cu atît mai grabnic își va găsi împlinire țelul securității europene. Avem convingerea că acționînd în comun — pe deasupra deosebirilor de concepții politice, filozofice sau religioase — toți oamenii de bună-credință, toate curente, organizațiile democratice, diferitele mișcări sociale, toți reprezentanții opiniei publice vor putea influența pozitiv cursul evenimentelor pe continentul nostru, contribuind la instaurarea păcii și securității în Europa». Expresie concretă a acestei vii preocupări a popoarelor europene pentru soarta continentului nostru, Adunarea reprezentanților opiniei publice europene — la care au luat parte peste 700 de parlamentari, oameni politici, sindicaliști, scriitori, savanți și artiști, funcționari ai unor instituții și organizații internaționale, slujitori ai cultelor din aproape toate țările Europei — s-a pronunțat pentru accelerarea pregătirilor în vederea organizării Conferinței europene, pe baza participării egale a tuturor statelor interesate. «Declarația solemnă», adoptată în unanimitate la Bruxelles, salutînd progresele înregistrate pe calea destinderii și relevînd totodată existența unor obstacole și rezistențe care mai rămîn de depășit, afirmă acordul participanților la adunare cu principiile fundamentale pe care trebuie să se bazeze securitatea europeană, subliniind că pacea și securitatea în Europa necesită participarea pe picior de egalitate a celor două state germane ca și organizarea cooperării multilaterale între popoarele continentului. Documentul scoate în evidență faptul că, cu cît va fi mai vast și mai activ sprijinul pe care opinia publică europeană îl va aduce ideilor securității și cooperării, cu atît mai repede se vor traduce în viață aceste deziderate.

În zilele desfășurării Adunării din Palatul Congreselor de la Bruxelles scena politică europeană a cunoscut și alte evenimente care, prin implicațiile lor, se află în strînsă legătură cu obiectul dezbaterilor de acolo. Sînt de menționat în acest sens schimbările instrumentelor de ratificare ale tratatelor încheiate de R.F.G. cu U.R.S.S. și Polonia, semnarea protocolului final al Acordului cvadripartit asupra Berlinului occidental — ceea ce reprezintă în fapt intrarea în vigoare a acestora — hotărîrea R.F.G. și R.P. Polone de a stabili relații diplomatice. Sînt, fără îndoială, pași importanți, promițători, pe făgașul destinderii în Europa. În acest sens s-a pronunțat și cancelarul R.F.G., Willy Brandt, care, într-o alocuțiune la televiziunea vest-germană, arăta că «este absolut necesar ca tratatele să fie completate de evoluția ulterioară a realităților, în interesul păcii». De asemenea, un fapt pozitiv îl constituie poziția adoptată față de Conferința europeană de participanții la sesiunea de la Bonn a Consiliului Ministerial al N.A.T.O. Așa cum se arată în comunicatul dat publicității la sfîrșitul sesiunii, «miniștrii de externe ai țărilor alianței atlantice au căzut de acord asupra începerii de convorbiri multilaterale privind pregătirea unei conferințe de securitate și cooperare în Europa».

Între evenimentele de pe arena internațională care au reținut interesul opiniei publice se află hotărîrea guvernului irakian de a naționaliza toate bunurile aparținînd companiei «Irak-Petroleum» — urmată de o hotărîre similară siriană. Determinate de procedeele neocolonialiste la care a recurs respectiva societate, măsurile adoptate de Irak și de Siria sînt menite să pună capăt dominației celui mai vechi și puternic trust petrolier din Orientul Mijlociu asupra economiei celor două țări, să restabilească suveranitatea acestora asupra bogățiilor lor naturale. Departe de a avea o însemnătate strict locală, aceste măsuri demonstrează nu numai că «era monopolurilor internaționale ca intermediar a apus» — cum scria «Le Monde» — ci ilustrează grăitor și o trăsătură caracteristică de prim ordin a acestor timpuri: avîntul luptei țărilor din cele mai diferite zone ale globului pentru consolidarea independenței lor, pentru redobîndirea bogățiilor lor naturale și valorificarea acestora în interesul propriu — într-un cuvînt schimbarea raportului de forțe în lume, tîria forțelor antiimperialiste. «Avem ferma convingere — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la Făgăraș — că forțele antiimperialiste, popoarele lumii sînt destul de puternice pentru a asigura realizarea în viață a unei politici noi — a politicii de egalitate, de respect al independenței și suveranității. Aceasta va crea condițiile pentru progresul general al omenirii; totodată, aceasta va crea condiții bune pentru ca și noi să ne putem concentra eforturile în direcția dezvoltării societății socialiste în România».

Martî, 6 iunie 1972

I. CIOARĂ

VIETNAMUL DE SUD

pentru succesul ofensivei forțelor patriotice

De săptămîni în șir forțele patriotice sud-vietnameze se află în plină ofensivă. Unul după altul cordonul de apărare saigoneze sînt străpunse, întregi unități inamice fiind puse pe fugă sau, pur și simplu, decimate.

Unitățile Frontului Național de Eliberare au obținut noi și însemnate succese, marcînd în felul

acesta cea de-a treia aniversare a constituirii Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud. Sub focul concentrat al mortierelor, aproape 2 000 de ostași ai armatei de eliberare au reușit să ia cu asalt pozițiile de apărare inamice din jurul vechii capitale imperiale vietnameze — Hue. În zona Platurilor Înalte a fost străpuns cordonul de apărare al garnizoanei din capitala provincială — Kontum. Între timp, noi întăriri sosesc în primele linii pentru a intensifica operațiunile ofensive ale trupelor FNE.

În imagine, tinere luptătoare ajută la descărcarea proviziilor cu prilejul sosirii unui nou convoi.

realități din lumea capitalului

SPANIA

conflictele sociale în expansiune

Într-un amplu reportaj, publicat recent, «The Sunday Times Magazine» evocă în date și cifre valul crescînd de conflicte sociale care pun la grea încercare bazele regimului franchist. Autorul reportajului, James Fox, insistă mai ales asupra ascuțirii confruntărilor dintre minerii din Asturia și patronii siderurgiei spaniole sprijiniți de poliție și armată. În vara și în toamna trecută, grevele și ciocnirile sîngeroase au marcat un avertisment și un punct de plecare pentru noi și masive acțiuni revendicative. În primăvara și în aceste zile de vară lupta muncitorilor din mine și din porturi, din uzine și întreprinderi capătă noi forțe și dimensiuni. Condițiile precare de securitate a muncii din subteran — de pe urma cărora s-au produs, numai anul trecut, peste 2 000 de accidente mortale — au determinat puternice acțiuni de protest din partea minerilor. Zilele acestea, 1 300 de mineri asturieni de la întreprinderea «Hunos» au declarat grevă, după ce alți doi tovarăși de-ai lor au murit în urma unei surpări de teren. Mai multe echipe de muncitori de la mina de mercur «Soterrana» au refuzat să iasă la suprafață timp de 24 ore, pentru a-i obliga pe patroni să revină asupra hotărîrii lor de a concedia un nou lot de muncitori.

Ciocniri între muncitori și poliție au avut loc la Bilbao, unde personalul întreprinderilor metalurgice «Echeverria» a declarat grevă, bariadăndu-se în uzine. Între timp, cei 3 000 de muncitori de la șantierul naval «Hajos de

Barrera» din portul Vigo (în nord-estul Spaniei) și-au continuat greva începută în urmă cu 10 zile. Acțiunile represive ale poliției, departe de a frînge rezistența muncitorilor, n-au făcut decît să stîrnească indignarea mulțimilor, determinînd puternice acțiuni de solidaritate cu muncitorii. În imaginea din dreapta, cîțiva dintre eroii mișcării revendicative din minele Asturiei. În imaginea de jos, unul din minerii invalizi datorită insuficienței măsurilor de protecție a muncii.

atentat și la san pietro in vincoli?

Din fericire, nu! Omul care se pregătește să atace cu ciocanul în mină celebra statuie «Moise» de Michelangelo din biserica San Pietro in Vincoli din Roma nu este altul decât unul din reporterii ziarului «Paese Sera», care a ținut să demonstreze cât de ineficient este sistemul de pază a monumentelor de artă reprezentând valori inestimabile. Iată cum relatează ziarul testul temerar: „În timp ce în jurul statuii se aflau vreo treizeci de turiști, am instalat obiectivul nostru în fundul bisericii. Între timp ne-au apropiat mult de «Moise». Nici un semnal de alarmă n-a intrat în funcțiune. Am ridicat de câteva ori mîna, agitînd ciocanul ca și cum ne-am pregăti să lovim. Din mijlocul grupului de turiști au răsunat câteva exclamații: «Oh! Vai!» Unul a strigat «What?», iar altul «Ma che fai» (Dar ce faci?) După ce au văzut însă că ciocanul (de altfel o jucărie) nu izbește, s-au lămurit. Am fost luați drept niște... turiști extravaganzii. Și totul a revenit la normal”.

De astă dată «Moise» a fost salvat. Dar dacă în locul reportereului de la «Paese Sera» ar fi fost un dement ca acela care a mutilat zilele trecute inegalabila operă de artă «Pietà» a aceluiași Michelangelo?

în fața pentagonului

Una dintre cele mai impresionante demonstrații ale tineretului american împotriva escaladării de către S.U.A. a războiului din Vietnam a avut loc zilele acestea în fața clădirii ministerului de război american — Pentagonul.

Pentru a-și demonstra ostilitatea față de continuarea războiului și hotărîrea lor de a refuza să mai lupte pe fronturile din Indochina, sute de tineri americani și-au ars livretele militare, cu riscul de a fi judecați și condamnați de tribunalele militare. Poliția a operat, de altfel, numeroase arestări, după ce a încercat să-i împrăștie cu forța pe demonstranți.

...și în incinta pentagonului

Iată cum arată una din încăperile situate în compartimentul «cel mai secret» (Top security area) al Pentagonului după explozia unei mașini infernale, plasată aici de o organizație radicală, care militează împotriva războiului purtat de S.U.A. în Vietnam.

Cu câteva ore înainte de explozie, redacțiile ziarelor americane «The Washington Post» și «The New York Post» au fost avertizate că o bombă a fost plasată în incinta Pentagonului. Înainte însă ca să se fi putut detecta mașina infernală o explozie puternică a distrus două ziduri despărțitoare la etajul patru al clădirii, provocînd inundarea unor încăperi în care s-au spart conductele de apă.

s-a întîmplat la lincoln

Fotografia insolită care ne parvine prin intermediul agenției londoneze «Keystone» nu redă imaginea unui lagăr de sinistrați de pe urma vreunui cataclism natural, ci un aspect de la uriașul festival de muzică pop, organizat în aer liber, undeva în împrejurimile orașului Lincoln din Anglia.

Zeci de mii de fans britanici s-au adunat aici pentru a urmări, timp de patru zile, evoluția diferitelor formații excentrice, în cadrul concertului-spectacol, organizat de compania «Great Western Express». Ploile torențiale care s-au abătut asupra acestei zone, în zilele festivalului, au silit mulțimea de spectatori fanatici să se adăpostească sub... cerșafuri de polițienă.

Așa s-a ajuns la imaginea deopotrivă hazlie și dezolantă, înregistrată de fotoreporteri.

glob comentar foto

POZNAN

tîrgul 41

Miine se deschide tradiționalul Tîrg internațional de la Poznan. Ca în fiecare vară, această reprezentativă manifestare economică, ce se va desfășura pînă la 20 iunie, reunește — sub diferite forme — participări din peste 40 de țări de toate continentele.

Orientarea generală a actualei ediții — cea de-a 41-a — se axează, cum se arată în Buletinul editat de organizatorii tîrgului, pe «noua politică a partidului și guvernului polonez de intensificare a cooperării și schimburilor internaționale de mărfuri». Tîrgul de mostre de la Poznan va prilejui de astă dată o prezentare amplă a unor expoziții, poloneze și străine, de bunuri de investiții și bunuri de consum permanent. Printre țările participante se numără Austria, Bulgaria, Spania, Franța, Ungaria, Anglia, Italia, R.D. Germană, R.F. a Germaniei, Suedia, U.R.S.S., Iugoslavia, R.P. Chineză, Japonia, România, Olanda, S.U.A., Finlanda și altele.

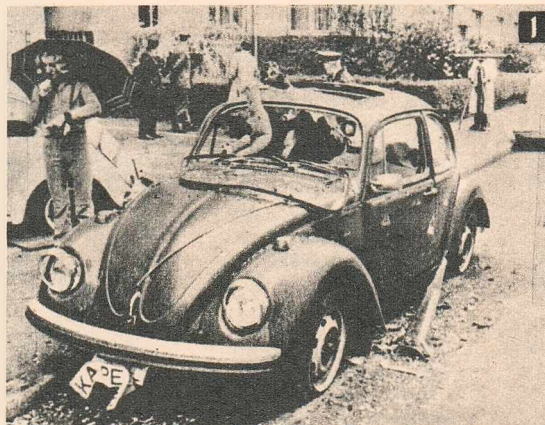
Suprafața totală de expunere se ridică la aproape 140 000 mp, din care suprafața acoperită — cuprinzînd 24 hale și 80 de pavilioane — reprezintă aproximativ 90 000 mp.

50 la sută din suprafața de care dispune tîrgul a fost atribuită expozanților străini, Poloniei revenindu-i 46 la sută. «Intensificarea exporturilor și importurilor poloneze — se arată în buletin — își va exercita influența asupra desfășurării în condiții favorabile a acestei manifestări». Oricum, organizatorii contează pe intense contracte comerciale pe bază de interese și avantaje mutuale. Oferta poloneză este pregătită să facă față eventualelor solicitări legate de industria mașinilor și aparatelor de precizie, UNITRA, Uniunea industriei electronice poloneze, care cuprinde cîteva zeci de întreprinderi, totalizînd 80 000 de salariați, va fi prezentă cu aparataj și material electronic, precum și cu o serie de subsansambluri. În general, electronica, automată și informatică vor fi prezentate atît la standurile poloneze cît și la cele străine, alături de vaste sortimente de produse din alte domenii industriale, economice.

În ajunul gongului inaugural a fost dată în folosință și clădirea nouă din sticlă și aluminiu, care a fost construită special, pentru a oferi (pe 6 etaje) expozanților, localuri proprii pentru amenajarea punctelor de recepție și a rețelei administrative. Aici vor avea loc, în săli dotate cu mobilier modern și cu instalații tehnice adecvate, reuniuni, tratative, conferințe de presă.

În fotografie: vedere panoramică a Tîrgului internațional de la Poznan.

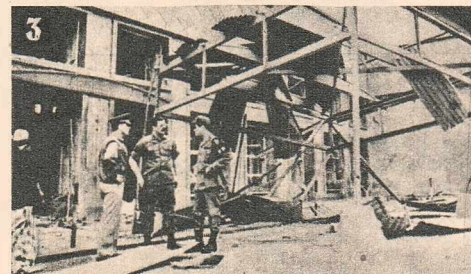
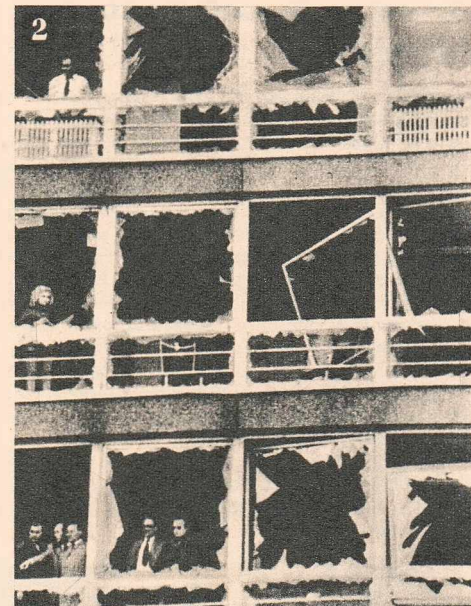
la cartierul general american și la poliție

În ultimele săptămîni au avut loc în diferite orașe din R.F. a Germaniei o serie de atentate cu bombe, care s-au soldat cu mari distrugerii și cu numeroase victime. Cele mai multe din mașinile infernale au explodat la sediile de poliție și în zonele unde sînt staționate unități ale armatei S.U.A. La cartierul general american de la Heidelberg, două mașini parcate la 150 metri distanță una de alta, aproape de intrarea în clădirea principală, au sărit în aer, provocînd spărturi în zid și distrugînd 30 de automobile staționate aici. Trei ofițeri americani au murit iar alți cinci sînt grav răniți.

O telegramă a agenției vest-germane D.P.A. a anunțat zilele acestea că la poliția federală din Frankfurt s-a confirmat arestarea șefului mișcării anarhiste «Baader-Meinhoff, Andreas Baader».

În fotografii: 1) Una din mașinile distruse de explozie. 2) Sediul poliției din München, după atentatul cu bombe. Toate geamurile s-au prefăcut în fîndări, iar 60 de automobile au fost grav avariate. 3) La Frankfurt a fost complet distrus cazinoul ofițerilor americani.

o perlă londoneză — westminster abbey

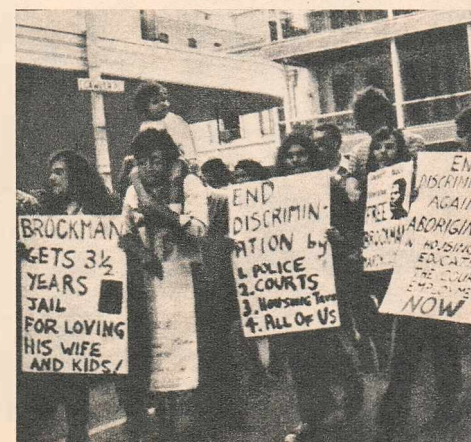
Una din bijuteriile arhitectonice ale capitalei britanice, punct de atracție pentru orice vizitator al Londrei, este Westminster Abbey, fondată — potrivit datelor cunoscute în prezent — în al doilea deceniu al secolului al VII-lea. De la William Cuceritorul încoace, aci au fost încoronați toți monarhii britanici — exceptîndu-i pe Edward al V-lea și Edward al VIII-lea — inclusiv regina Elisabeta a II-a, a cărei zi de naștere, 9 iunie, constituie sărbătoarea națională a Marii Britanii.

mohawcii ca și aborigenii

Un grup de indieni Mohawk s-au adunat pe una din străzile orașului canadian Montreal (fotografia din stînga) pentru a protesta împotriva faptului că sînt alungați de pe pămînturile unde au trăit de cînd se știe ei și strămoșii lor. Ei cer restituirea terenurilor lor de vînașerie și pescuit și afirmă: «Păstrați-vă, domnilor, dreptul de vot și dați-ne înapoi pămînturile». Căci cu tot dreptul de vot, fără pămînturi ei nu vor avea altceva de făcut decît să îngroașe rîndurile armatei șomerilor care cuprinde cam jumătate din cei 250 000 de indieni, cîți au mai rămas pe teritoriul canadian.

Numărul aborigenilor australieni a rămas în prezent de doar aproximativ 150 000 — unu la sută din totalul populației. Dar cum se arăta pe pancartele celor ce recent

și-au instalat corturile în fața clădirii Parlamentului din Canberra, «din șapte copii care mor, șase sînt aborigeni subalimentați. Aborigenii constituie 1% din populația Australiei, dar 10% din cei întemnițați». Arestarea unui aborigen, pe nume Brockmann — care, rămas șomer, în ciuda numeroaselor apeluri adresate autorităților în care arăta că are de întreținut soția și 11 copii, a ajuns într-o zi, vîzîndu-și copiii subalimentați și bolnavi, să sustragă de-ale gurii și medicamente dintr-un magazin — a declanșat în mai multe localități australiene (fotografia din dreapta) puternice manifestații de protest ale aborigenilor față de situația lor grea, față de discriminările cărora le cad victime pe toate planurile.

cannes... și post-cannes

Doi «monștri sacri» ai ecranului — Gina Lollobrigida și Alfred Hitchcock — au împărțit premiile ediției 1972 a Festivalului de la Cannes. Iată-i, înmînînd Marele premiu pentru regie — ex-aequo — cineaștilor Francesco Rossi (cu ochelari) și Elio Petri pentru filmele lor «Afacerea Mattei» și, respectiv, «Clasa muncitoare merge în paradis». Nu s-au stins bine ecourile festivalului cînd o «bombă» a explodat în lumea filmului: Hitchcock și compania producătoare a filmului «Frenezia» au fost acuzați de plagiat de către Charles de Peyret Chappuis, autorul piesei de teatru «Frenezia», reprezentată în 1968 la Paris, și care a cerut despăgubiri în valoare de un milion de franci francezi și schimbarea titlului filmului.

setea...

Călduri toride și o secetă cumplită s-au abătut asupra unei regiuni din nordul și estul Indiei. Au secat riuri, lacuri, puțuri. Apa, așa cum se vede și din aceste imagini edificatoare, a trebuit drămuțată cu picătura — chiar dacă palmele făcute căuș ale copiilor se vroiau pline (în fotografia din stînga — un aspect de pe străzile Calcuttei) — a fost strînsă de prin albiile aproape secate, cu gălețile și depozitată (fotografia de jos).

cronica de trei secunde

CODA COZII

Mă întorc și mă răstîntorc, mă gîndesc și mă răz-gîndesc — nu știu ce am făcut, cum am trăit ziua istorică de 22 mai 1972. Mai mult ca sigur că pentru mine nu a fost istorică. Firește, prin faptul că m-am trezit, am scris, am mincat, am citit «Sportul» atent — era luni! — m-am dus la o ședință și am venit tîrziu, noaptea, acasă — prin aceste fapte 22 mai intră în istoria mea, dar nu e o zi istorică. Ziua istorică are printre caracteristici aceea că intră în istoria lumii, nu în istoria ta. E o diferență esențială — atît de esențială încît se poate spune, fără teamă de a greși, că o zi e cu atît mai istorică cu cît intră mai puțin în istoria micuță a fiecărui omuleș, pentru a se înscrie în Istoria Măreată a Omenirii. Cine înțelege această disociație — poate merge mai departe și liniștit în viață, în lectura acestei cronici și a altor Hronici. Cine nu — nu...

22 mai 1972 este o zi istorică în Istoria tauromahiei. La 22 mai 1972, în La Plaza de las Vantas din Madrid, templu al tauromahiei, a avut loc un eveniment fără precedent în ultimii 37 de ani: la 22 mai 1972, matadorul Palomo Linares a avut imensa cinste să taie coada taurului învins. Coada taurului învins e supremul trofeu la care poate visa un toreador, un matador sau — cum zice vorba fără moarte — un izidor. Trofeele nesupreme sînt tăierea unei urechi sau tăierea a două urechi. Dar o coadă tăiată în Plaza de las Vantas nu s-a mai văzut din ziua, istorică și ea, de 29 septembrie 1935. Înaintea lui Linares, la această glorie nu au mai ajuns decît trei, doar trei toreadori: Curro Caro, Manolo Bienvenida și Juan Belmonte, socotit de altfel genial.

Aș pune punct aici, resemnat dar informat, dacă nu aș mai ști că presa madrilenă contestă viguros evenimentul istoric, ceea ce ar fi inuman să nu mă pună pe gînduri, ca ori de cîte ori avem de-a face cu o contestare a istoriei. Ce zice presa madrilenă? Că dl. Pangua, președintele celei de-a 12-a coride de la San Isidro, cel ce a îngăduit tăierea cozii de taur, a dat dovadă de «frivolitate» și a compromis «seriozitatea tradițională a primei Plaza din lume». Că trofeul cozii nu se poate acorda decît în cazul unei «faene» excepționale — dar cum poate fi o faenă excepțională dacă taurul învins nu a fost excepțional? Taurul învins nu a avut nici bravură, nici vigoare în luptă iar Linares nu a riscat mai nimic omorîndu-l. L-a omorît frumos, artistic, dar nu excepțional. Așa că matadorul nu avea drept la coadă — care coadă e denumită «o coadă de circumstanță» și chiar «o coadă politică», ea mărturisind criza — ce altceva? — prin care trece instituția Coridei în care de ani de zile mișună tauri slabi și toreadori proști. «Trăim ultimele clipe ale fiestei» — se murmură prin popor.

Și dacă într-o bună zi — cum zice Gogol — voi fi ntreat: cine a declanșat decisiv această criză? — vă voi răspunde: critica tauromahică, domnilor. Ea e de vină, așa cum scrie și Jose-Antonio Novais în «Le Monde»: «...a apărut în redacții o critică nouă, pasionată de tauri și feroce de independentă care a dat în vileag trișeriile din lumea coridei». Da, domnilor, critica tauromahică s-a dovedit feroce... Ca concluzie istorică — e de ajuns și nu mai e nevoie de nici o codă din partea mea.

Radu COSAȘU

agendă

La Buckinghamshire a murit, în vîrstă de 80 de ani, celebra artistă britanică de teatru, film și televiziune MARGARET RUTHERFORD. În îndelungata sa carieră artistică, Dame Margaret a interpretat o serie de roluri memorabile, cîștigîndu-și o mare popularitate prin realizarea savurosului personaj MISS MARPLE, eroina dintr-o serie de povestiri transpuse pe ecran ale Agathe Christie. Pentru rolul femeii bătrîne din filmul THE V.I.P.S., Margaret Rutherford a fost distinsă cu Premiul Oscar.

Un apel la încetarea ciocnirilor sîngeroase dintre forțele guvernamentale și cele de guerilă ale organizației Tupamaros din Uruguay a fost adresat, prin radio, de către LIBER SEREGNI, președintele coaliției forțelor de stînga din Uruguay — Frente Amplio. Apelul cere ambelor părți să sisteze ostilitățile în interesul general și pentru a se depăși criza prin care trece țara. «Cerem președintelui republicii — afirmă Seregni — să ia inițiativa a trata încetarea focului».

Una din cele mai recente fotografii ale DUCELUI DE WINDSOR, care a încetat din viață la Paris, în vîrstă de 78 de ani. El a stîrnit vîlvă în jurul său în 1936 cînd, succedîndu-i, în ianuarie, la tronul Angliei, tatălui său, regele George al V-lea, ca Edward al VIII-lea, a preferat să renunțe la coroana regală în luna decembrie a aceluiași an mai curînd decît să nu se căsătorească cu aleasa sa — o femeie divorțată, fapt pe care protocolul curții nu-l admitea.

Constituit după acțiunile protestatare ale studenților și muncitorilor din Tananarive, noul guvern al Republicii Malgase este format din patru militari și șase civili, sub președinția generalului GABRIEL RAMANANTSOA. Politica pe care o va promova cabinetul său — a declarat Ramanantsoa — «vizează, în special, dezvoltarea țării într-un climat de libertate și de înțelegere, care să fie, în primul rînd, în folosul categoriilor sociale defavorizate».

În cadrul unei ceremonii care a avut loc zilele acestea la Florența, marele sculptor englez HENRY MOORE a fost distins cu titlul de laureat al Premiului Internațional al Muzeilor pe anul 1972. Cu același prilej au fost înmînate titluri de laureat actorului irlandez Peter O'Toole, profesorului Jacques Heurgan de la Academia Franceză și altor oameni de cultură, care au adus contribuții remarcabile în domeniul artelor simbolizate de cele nouă muze ale mitologiei grecești.

După anunțarea demisiei lui WERNHER VON BRAUN din funcția de administrator adjunct al N.A.S.A. — începînd cu data de 1 iulie a.c., cînd va prelua postul de vicepreședinte al societății de industrie aerospațială «Fairchild» — directorul Institutului pentru cercetări spațiale și prin sateliți de la Bochum (R.F.G.), Heinz Kaminski, a propus crearea unui nou for vest-european pentru probleme spațiale, a cărui conducere să fie încredințată specialistului american de origine germană.

cronica satirică

de Teodor MAZILU

Cel care murdărește totul

Că individul are un suflet murdar, posac, opărit, întunecat, soios, n-ar fi în fond o nenorocire prea mare. Murdar, nemurdar, își face treaba cu el... Dar cu prestigiul murdăriei lui crede că toți oamenii îi seamănă. Confundă întunericul care colcăie în sufletul lui cu legile obiective, crede că e suficient ca el să fie idiot, ca toți ceilalți să-i semene.

Nu se mulțumește să fie stupid. Propria lui stupiditate nu-i ajunge. Aici e drama. De aceea caută să atragă și pe alții în vîscul în care-și molfăie zilele. Cu propria lui stupiditate se plictisește, caută și alți stupizi să-i țină de urît.

Dacă aude că un bărbat și o femeie s-au îndrăgostit, soiosul examinează împlinirea de la înălțimea întunecimii sale. El vede în orice manifestare umană numai interese meschine și calcule perfide. De aceea se grăbește să murdărească totul — în această grabă își află sensul existenței.

— S-au îndrăgostit? Peste două luni am să fiu martor în procesul de divorț...

Chiar și pe Giordano Bruno e în stare să-l suspecteze. E convins că Giordano Bruno s-a lăsat ars pe rug din cine știe ce calcule sau că nici nu s-a lăsat de fapt ars pe rug...

— Astea sînt povești. Cum o să se lase ars pe rug pentru o idee?

El nu calomniază un om sau pe altul. A găsit o soluție mai radicală. El calomniază întreaga condiție umană. De aceea are numai cuvinte de laudă la adresa cîinilor. Tot ce e frumos îl indignează, orice triumf al rațiunii îl interpretează ca pe o ofensă. Un cer albastru i se pare o ironie la adresa lui.

El nu caută pete în soare. E convins că însuși soarele e o pată, o imensă eroare... Nu se sfiește să aducă și prevestiri dintre cele mai apocaliptice.

— Soarele se va prăbuși într-o bună zi. Nu se poate altfel...

Pe unde se duce, murdărește. Pe unde se învîrte, copacii parcă se usucă. Cerul se întunecă. Într-o lume murdară, murdăria lui particulară nu-l mai supără atîta. Selecționează cu grijă de colecționar tot felul de vești proaste. Marea lui bucurie e să-ți aducă o veste proastă. Atunci renaște, întinereste.

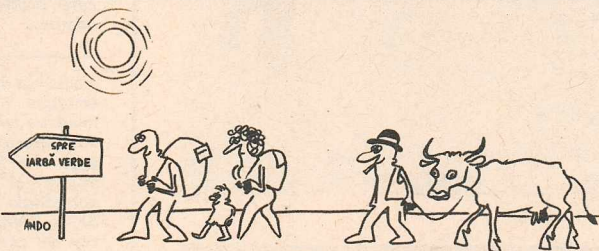
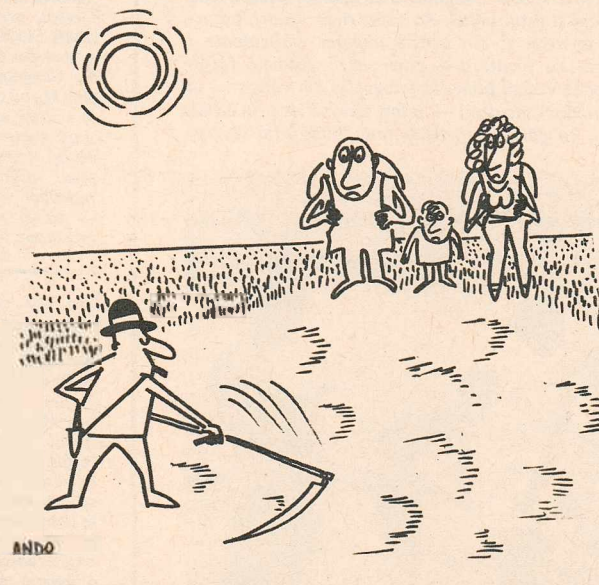
— N-ai auzit? Tot Bucureștii știu. X a delapidat o sută de mii de lei!

Asta e pîinea lui de toate zilele. Vestile proaste. Iubește veștile proaste, le cultivă, le apără, le îngrijește. Dar—ciudat lucru — în loc să-l îngrașe, aceste vești proaste l-au slăbit, l-au făcut firav și bolnav. O singură veste proastă dacă mai înghite o să se prăbușească în mijlocul străzii, distrus de anemie.

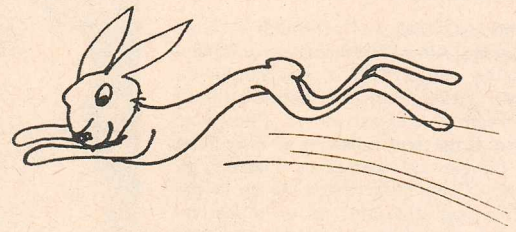
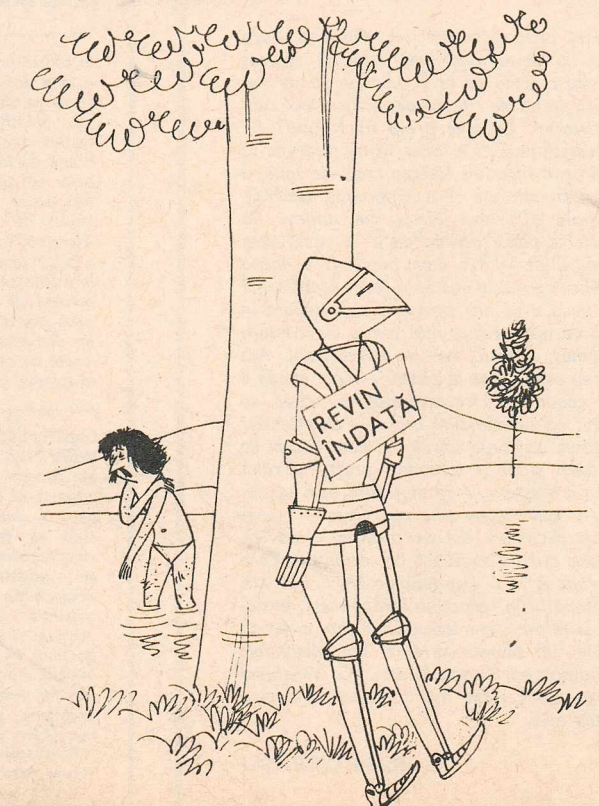
umor

de ANDO

„LA IARBĂ VERDE“

DE PESTE HOTARE

SARE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL: 1) Cu sare — Sare naturală. 2) Nu sare—Cu sare... la mare. 3) Sărat lângă Brăila—Săriți. 4) Vine la cîntare—Îhî — Duminică dimineața! 5) Cu sare la Sovata—Se cară. 6) Strat... de piele—Sare casa—Sare prostul din bananier! 7) Tematică prescurtată! — Cu sare. 8) Sare... la nevoie (fem.)—Băgat în saramură. 9) Sărați și presărați—Sărată în cele din urmă! — Către. 10) A emite — Rezervor gigant de sare. 11) Se spune cînd se sare la bătaie (pl.)—Intrate la sărare!

VERTICAL: 1) Gradul de saturare al unei ape sărate. 2) Apă și sare!—Puțină imaginație! 3) Sare la mîncare—Pus la sare. 4) A sărit la urmă!—Proaspeți — Cu sare. 5) Bătut la cap — A părăsi—Sare (fig.). 6) În combinație cu o bază dă întotdeauna o sare—În port. 7) Sare să apuce totul. 8) În acest loc. 9) Sare în ochi (fem.). 10) Fantastic instrument de zbor—Cu sare în vorbire. 11) Sare — Se dă la pește în mare.

Nic. AMARIEI

Dezlegarea jocului DOMESTICĂ, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) CASCIOARA — P. 2) ODAI — R — STOR. 3) SALOANE — EPI. 4) APARTAMENTE. 5) RO — ARMATA — T. 6) SEPIE — ANTE. 7) ATM — UNT — SAN. 8) N — SIMTITA—I. 9) UM — V — ENA — C. 10) LOCAL — DULAP. 11) AVAR — PERETE.

flacăra **F** *album*

MILENA DRAVICI este considerată astăzi vedeta numărul unu a filmului iugoslav.

Fotografie de Jovan PRESKAR

